

LEGE**privind securitatea aprovizionării cu produse petroliere**

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Prezenta lege transpune Directiva 2009/119/CE a Consiliului din 14 septembrie 2009 privind obligația statelor membre de a menține un nivel minim de stocuri de țiței și/sau de produse petroliere, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene Nr. L 265 din 9 octombrie 2009, CELEX: 02009L0119, în varianta adaptată și aprobată prin Decizia Consiliului Ministerial al Comunității Energetice 2012/03/MC-EnC din 18 octombrie 2012, astfel cum a fost modificată ultima dată prin Directiva de punere în aplicare (UE) 2018/1581 a Comisiei din 19 octombrie 2018 de modificare a Directivei 2009/119/CE a Consiliului în ceea ce privește metodele de calcul a obligațiilor de stocare, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene Nr. L 263/57 din 22 octombrie 2018. Aplicarea prezentei legi se realizează în temeiul dispozițiilor constituționale privind integrarea în Uniunea Europeană, confirmate prin referendumul republican constituțional din 20 octombrie 2024, și în scopul alinierii continue la acquis-ul Uniunii Europene.

Capitolul I**DISPOZIȚII GENERALE****Articolul 1.** Scopul legii și domeniul de aplicare

(1) Scopul prezentei legi rezidă în crearea unui cadru normativ general necesar pentru asigurarea securității aprovizionării cu produse petroliere prin instituirea unui sistem de stocare eficient, transparent, nediscriminatoriu și concurențial, precum și stabilirea reglementărilor procedurale necesare pentru prevenirea sau gestionarea unei disfuncționalități majore în aprovizionarea cu produse petroliere.

(2) Prezenta lege stabilește competențele autorităților publice, organizarea instituțională, atribuțiile, măsurile și procedurile necesare pentru asigurarea aprovizionării continue cu produse petroliere a Republicii Moldova, dar și alte aspecte de importanță majoră pentru furnizarea acestora în condiții de siguranță, fiabilitate și stabilitate.

(3) Sub incidența prezentei legi cad:

a) prevenirea și gestionarea disfuncționalităților majore în aprovizionare cu produsele petroliere;

b) constituirea și menținerea stocurilor de urgență, stocarea acestora;

c) administrarea, reînnoirea, restabilirea și punerea în circulație a stocurilor de urgență;

d) evidența stocurilor de urgență;

e) raportarea privind menținerea, stocarea, administrarea, reînnoirea, restabilirea și punerea în circulație a stocurilor de urgență;

f) verificarea, monitorizarea și supravegherea stocurilor de urgență, inclusiv efectuarea de controale și aplicarea de sancțiuni;

g) constituirea, evidența și monitorizarea creării stocurilor specifice.

Articolul 2. Noțiuni principale

În sensul prezentei legi, următoarele noțiuni semnifică:

accesibilitate fizică - măsuri de localizare și transport al stocurilor de urgență destinate asigurării punerii în circulație sau livrării efective a acestora către utilizatorii finali și piețe în intervale de timp și condiții care să conducă la atenuarea dificultăților de aprovizionare care ar fi putut surveni;

acord bilateral privind stocurile de urgență - acord specific încheiat între autoritățile abilitate din Republica Moldova și dintr-o țară parte a Comunității Energetice și/sau dintr-un Stat Membru al Uniunii Europene, care permite deținerea stocurilor de urgență ale Republicii Moldova pe teritoriul statului semnatar;

aditivi - substanțe, altele decât hidrocarburile, destinate combinării cu un produs petrolier în scopul de a-i modifica proprietățile;

an de referință - anul calendaristic pe baza căruia sunt colectate datele de consum sau datele privind importurile nete, care sunt utilizate în calcule efectuate în scopul determinării nivelului stocurilor de urgență deținute;

biocarburant - combustibil lichid sau gazos utilizat pentru transport și produs pe bază de biomasă, unde biomasa este fracția biodegradabilă a produselor, deșeurilor și a reziduurilor din agricultură (atât substanțe vegetale, cât și animale), din silvicultură și din industriile conexe, precum și fracția biodegradabilă a deșeurilor industriale și municipale;

buncăraj - cantități de combustibili furnizate navelor, indiferent de pavilion, care sunt angajate în navigația internațională, ce poate fi desfășurată pe mare, pe lacuri, pe căi navigabile interioare și în apele de coastă, cu excepția:

a) consumului navelor angajate în navigația internă. Distincția dintre navigația internă și cea internațională se face în funcție de portul de plecare și de portul de sosire și nu în funcție de pavilionul sau naționalitatea navei;

b) consumului navelor de pescuit;

c) consumului forțelor militare;

consum intern – totalitate a cantităților de resurse, calculate în conformitate cu **Eroare! Fără sursă de referință.**, livrate atât pentru utilizare în sectoarele energiei, precum și în alte scopuri și care include livrările către sectorul de prelucrare, livrările către industrie, transport, consumatorii casnici și către alte sectoare pentru consum final și consumul propriu al sectoarelor energiei, cu excepția combustibilului pentru rafinării;

colectare accidentală de date – intrarea în posesie, în mod întâmplător, a unor date specifice privind instrucțiunile tehnice interne ale unui participant la piață;

decizie internațională efectivă de punere în circulație a stocurilor - decizie în vigoare, adoptată de Consiliul director al Agenției Internaționale pentru Energie, de a pune la dispoziția pieței țitei sau produse petroliere prin punerea în circulație a stocurilor membrilor săi și/sau alte măsuri suplimentare;

delegarea obligației de stocare – încheierea unui contract de deținere a stocurilor de urgență în formă non-materială;

disfuncționalitate majoră în aprovizionare cu produse petroliere - scădere substanțială și bruscă în aprovizionarea cu țiței și/sau produse petroliere intervenită în Republica Moldova sau într-o țară parte a Comunității Energetice sau un Stat Membru al Uniunii Europene, indiferent dacă a condus sau nu la o decizie internațională de punere în circulație a stocurilor de urgență;

entitate centrală de stocare – entitate juridică, creată de Guvern și împuternicită să acționeze în scopul achiziționării, menținerii și vânzării stocurilor de urgență, a stocurilor specifice, pentru prevenirea și gestionarea cazurilor de disfuncționalitate majoră în aprovizionare cu produse petroliere;

instalații de stocare - rezervoare/instalații pentru stocarea produselor petroliere cu infrastructura necesară și instalații pentru încărcarea/descărcarea produselor petroliere;

operator al instalației de stocare - persoană juridică, autorizată de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, care deține și/sau exploatează o instalație de stocare înregistrată în Registrul de stat al obiectivelor industriale și instalațiilor tehnice potențial periculoase și care prestează serviciul de stocare a produselor petroliere pentru necesități proprii și/sau pentru părțile terțe;

produse petroliere - agregare de produse constituită din: gaze pentru rafinărie, etan, gaze petroliere lichefiate, naftă, benzină auto, benzină pentru aviație, combustibil de tip benzină pentru turboreactoare, carburant de tip kerosen pentru turboreactoare, alte tipuri de kerosen, motorină, păcură, white spirit și SBP, lubrifianți, bitum, parafină, ceruri, cocs de petrol și alte produse, după cum sunt definite în **Eroare! Fără sursă de referință.**;

stocuri comerciale - stocuri de produse petroliere deținute de operatorii economici, fără ca prezenta lege să impună obligația de menținere a acestora;

stocuri petroliere - stocuri de produse energetice, inclusiv de țiței, de lichide din gaze naturale, de materii prime pentru rafinării, de aditivi/compuși oxigenați, precum și de alte hidrocarburi și produse petroliere, astfel cum sunt definite în **Eroare! Fără sursă de referință.** și **Eroare! Fără sursă de referință.**;

stocuri de urgență – stocuri petroliere constituite pentru a asigura aprovizionarea sigură cu produse petroliere în timpul disfuncționalităților majore în aprovizionare cu produse petroliere sau pentru a preveni producerea unor astfel de disfuncționalități, precum și pentru a îndeplini obligațiile asumate printr-un acord internațional ratificat;

stocuri de urgență în formă non-materială – stocuri de urgență sub formă de contract cu o persoană juridică care are surplus de stocuri de produse petroliere, contract ce prevede dreptul, dar nu și obligația, de a achiziționa produse petroliere conform criteriilor prestabilite într-o anumită perioadă de timp prestabilit;

stocuri de materie primă pentru rafinărie - stocuri de produse energetice, inclusiv țiței, lichide din gaze naturale, materii prime pentru rafinărie, aditivi/oxigenați, alte hidrocarburi și produse petroliere, astfel cum sunt definite în **Eroare! Fără sursă de referință.**; nu pot constitui stocuri specifice.

stocare – plasare a produselor petroliere în instalații de stocare și menținerea produselor petroliere în condiții tehnologice adecvate, asigurând în mod continuu cantitatea și calitatea corespunzătoare pentru utilizarea acestora;

stocuri specifice – subcategorie de stocuri de urgență achiziționate și întreținute în formă materială de către entitatea centrală de stocare, și declarate ca stocuri specifice în conformitate cu prezenta lege;

Capitolul II

COMPETENȚE ADMINISTRATIVE

Articolul 3. Guvernul

Pentru a asigura realizarea obiectivelor prevăzute de prezenta lege, Guvernul:

- a) aprobă politica de stat și stabilește direcțiile prioritare pentru aprovizionarea sigură și neîntreruptă a Republicii Moldova cu produse petroliere;
- b) creează Consiliul pentru Securitatea Aprovizionării cu Produse Petroliere și aprobă regulamentul de organizare și funcționare a acestuia;
- c) aprobă planul de intervenții în caz de disfuncționalitate majoră în aprovizionare cu produse petroliere (în continuare – Planul de intervenții);
- d) creează sau desemnează entitatea centrală de stocare și aprobă statutul acesteia;
- e) aprobă planul de acțiuni pentru constituirea stocurilor de urgență (în continuare – Planul de acțiuni);
- f) aprobă anual cantitatea și structura stocurilor de urgență ale entității centrale de stocare;
- g) aprobă principiile de determinare a aportului pentru constituirea și menținerea stocurilor de urgență;
- h) aprobă cuantumul aportului pentru stocurile de urgență, inclusiv cuantumul contribuției ce urmează a fi plătită către entitatea centrală de stocare (în continuare – contribuția pentru ECS) și cuantumul compensației pentru importatorii obligați;
- i) stabilește modalitatea de calcul și plată a contribuției pentru ECS, precum și conținutul și modalitatea de transmitere a informațiilor privind plățile către entitatea centrală de stocare;
- j) încheie și/sau aprobă acord(uri) bilateral(e) privind stocurile de urgență, în caz de necesitate;
- k) decide asupra constituirii stocurilor specifice;
- l) aprobă modelul registrului general cu privire la stocurile de urgență și, după caz, modelul registrului general cu privire la stocurile specifice și regulamentele de organizare și funcționare a registrelor respective;
- m) îndeplinește alte atribuții prevăzute de prezenta lege.

Articolul 4. Consiliul pentru Securitatea Aprovizionării cu Produse Petroliere

(1) Pentru a acționa cât mai rapid și eficient în cazul disfuncționalității majore în aprovizionarea cu produse petroliere se înființează Consiliul pentru Securitatea Aprovizionării cu Produse Petroliere (în continuare - *Consiliu*).

(2) Consiliul este un organ consultativ care contribuie la analiza situației în ceea ce privește siguranța aprovizionării cu produse petroliere și facilitează coordonarea și aplicarea de măsuri în acest domeniu.

(3) Consiliul are următoarele atribuții:

a) propune organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei să sesizeze Comisia pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, la semnalarea

circumstanțelor privind eminența survenirii sau privind survenirea disfuncționalităților majore în aprovizionare cu produse petroliere, conform prevederilor de la Articolul 9;

b) propune organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei măsuri pentru prevenirea disfuncționalității majore în aprovizionare cu produse petroliere și/sau propune măsuri de normalizare a aprovizionării cu produse petroliere;

c) asistă organul central de specialitate al administrației publice la monitorizarea implementării măsurilor adoptate de Comisia pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova.

(4) Consiliul este constituit din nouă membri: doi reprezentanți ai organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, directorul entității centrale de stocare, directorul Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică, un reprezentant al autorității administrative în domeniul vamal, un reprezentant al organului central de specialitate în domeniul finanțelor, câte un reprezentant (care deține funcția de membru al consiliului de administrație) din partea titulari de licență pentru importul și comercializarea cu ridicata a benzinei și motorinei cu cea mai mare pondere în comerțul cu ridicata al produselor petroliere.

(5) Reprezentanții organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei exercită funcția de președinte și vicepreședinte al Consiliului.

(6) Procedura și modul de luare a deciziilor în cadrul Consiliului se reglementează prin Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului, aprobat de către Guvern.

(7) Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei asigură lucrările de secretariat ale Consiliului și informează societatea cu privire la activitățile Consiliului în cazul disfuncționalităților majore în aprovizionare cu produse petroliere.

(8) Conform invitației Președintelui Consiliului, la lucrările Consiliului pot participa fără drept de vot și reprezentanți ai altor organizații și instituții a căror activitate este importantă pentru furnizarea de produse petroliere.

Articolul 5. Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei

(1) Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei desfășoară următoarele activități în domeniul securității aprovizionării cu produse petroliere și al stocurilor de urgență:

a) elaborează și promovează politica de stat și direcțiile prioritare pentru aprovizionarea sigură și neîntreruptă a Republicii Moldova cu produse petroliere, precum și monitorizează implementarea acestora;

b) elaborează și prezintă Guvernului spre aprobare Planul de intervenții și Planul de acțiuni, monitorizează implementarea acestora;

c) elaborează și prezintă spre aprobare Guvernului regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului;

d) elaborează și prezintă Guvernului spre aprobare statutul entității centrale de stocare;

e) determină și propune Guvernului spre aprobare nivelul minim al stocurilor de urgență și structura stocurilor de urgență ale entității centrale de stocare pentru anul în curs;

f) determină și aprobă nivelul minim al stocurilor de urgență ale titularilor obligației de stocare, conform prevederilor de la Articolul 23;

g) propune Guvernului, în caz de necesitate, încheierea de acord(uri) bilateral(e) privind stocurile de urgență și reprezintă Republica Moldova la semnarea acordurilor respective;

h) aprobă deținerea stocurilor de urgență în străinătate de către titularii obligației de stocare;

i) elaborează și prezintă Guvernului, la propunerea Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetica, spre aprobare principiile de determinare a aportului pentru constituirea și menținerea stocurilor de urgență;

j) determină și prezintă Guvernului spre aprobare cuantumul aportului pentru constituirea și menținerea stocurilor de urgență, inclusiv cuantumul contribuției pentru entitatea centrală de stocare și cuantumul compensației pentru importatorii obligați;

k) aprobă cerințe tehnice, logistice și de siguranță ce trebuie respectate la depozitarea stocurilor de urgență pe teritoriul Republicii Moldova și în afara acesteia, în conformitate cu Articolul 28 alin. (3);

l) sesizează Comisia pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, la semnalarea circumstanțelor privind eminența survenirii sau privind survenirea disfuncționalităților majore în aprovizionare cu produse petroliere;

m) coordonează și monitorizează implementarea măsurilor adoptate de Comisia pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova;

n) propune Guvernului, constituirea stocurilor specifice, elaborează proiectul hotărârii corespunzătoare, precum și modelul registrului general cu privire la stocurile specifice și regulamentul de organizare și funcționare a registrului respectiv;

o) elaborează, la propunerea Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică, și prezintă Guvernului spre aprobare modelul registrului general cu privire la stocurile de urgență și regulamentul de organizare și funcționare a registrului respectiv; ține evidența stocurilor de urgență;

p) colectează și asigură schimbul de date privind aprovizionarea cu produse petroliere cu organele competente și organizațiile care analizează datele colectate;

q) supraveghează activitatea entității centrale de stocare, inclusiv modul de realizare de către aceasta a obligației ce îi revine cu privire la constituirea și menținerea stocurilor de urgență, a stocurilor specifice, după caz;

r) elaborează și prezintă Secretariatului Comunității Energetice informații statistice cu privire la stocurile specifice în modul și termenele stabilite în prezenta lege;

s) cooperează cu organizațiile internaționale și cu autoritățile competente privind securitatea aprovizionării cu produse petroliere, în special în cazul disfuncționalităților majore în aprovizionare cu produse petroliere;

t) reprezintă Republica Moldova în paneluri, organe profesionale și consultative ale organizațiilor internaționale cu privire la subiecte ce țin de securitatea aprovizionării cu produse petroliere;

u) exercită alte atribuții prevăzute de prezenta lege.

(2) Biroul Național de Statistică, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, entitatea centrală de stocare, alte organe centrale de specialitate ale administrației publice și autorități publice colaborează cu organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei și prezintă informații necesare în legătură cu îndeplinirea atribuțiilor stabilite în prezentul articol.

(3) Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei este obligat să se abțină de la divulgarea informațiilor oficiale cu accesibilitate limitată, care i-au fost transmise și/sau pe care le-a colectat la exercitarea atribuțiilor stabilite în prezentul articol. Orice date cu caracter personal observate sau dezvăluite în conformitate cu prezentul articol nu pot fi colectate, iar în caz de colectare accidentală se distrug imediat și necondiționat.

Articolul 6. Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică

(1) În domeniul securității aprovizionării cu produse petroliere și al constituirii stocurilor de urgență, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică (în continuare – ANRE) are următoarele atribuții:

a) elaborează și aprobă Regulamentul privind autorizațiile pentru desfășurarea activității de stocare, eliberează, prelungește, reperfectează, suspendă, reia valabilitatea sau retrage autorizațiile pentru desfășurarea activității de stocare, eliberează copii de pe acestea, precum și monitorizează activitatea operatorilor instalațiilor de stocare;

b) efectuează schimb de date individuale și agregate privind aprovizionarea cu produse petroliere cu organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, cu autoritatea administrativă în domeniul vamal și cu entitatea centrală de stocare;

c) supraveghează realizarea de către titularii de licență pentru importul și comercializarea cu ridicata a benzinei și motorinei menționați la Articolul 22 alin. (1) a obligației ce le revine cu privire la constituirea și menținerea stocurilor de urgență create și menținute pe teritoriul Republicii Moldova;

d) supraveghează realizarea de către titularii de licență pentru importul și comercializarea cu ridicata a benzinei și motorinei menționați la Articolul 22 alin. (1) a obligației ce le revine cu privire la constituirea și menținerea stocurilor de urgență în afara hotarelor Republicii Moldova, care sunt stocate pe teritoriul țării respective, în conformitate cu acordurile încheiate în acest sens;

e) supraveghează constituirea și menținerea stocurilor de urgență ale altor țări, care sunt stocate pe teritoriul Republicii Moldova, în conformitate cu acordurile bilaterale încheiate în acest sens;

f) efectuează, în conformitate cu prezenta lege, Legea nr. 174/2017 cu privire la energetică și Legea nr. 131/2012 privind controlul de stat, controale la importatorii obligați și la operatorii instalațiilor de stocare pentru a verifica localizarea stocurilor de urgență, inclusiv structura și nivelul cantitativ și calitativ al acestora, respectarea cerințelor privind reînnoirea, utilizarea și restabilirea stocurilor de urgență, accesibilitatea și disponibilitatea punerii în circulație a stocurilor de urgență în orice moment în eventualitatea disfuncționalității majore în aprovizionare cu produse petroliere, a altor obligații ce revin importatorilor obligați și operatorilor instalațiilor de stocare în conformitate cu prezenta lege, precum și corectitudinea informațiilor din registrele, rapoartele și documentele prezentate de aceștia;

g) constată contravenții în cazurile și modul stabilit în Codul contravențional și aplică sancțiuni financiare în cazurile stabilite în prezenta lege și cu respectarea procedurii stabilite în Legea nr. 174/2017 cu privire la energetică;

h) exercită alte atribuții prevăzute de prezenta lege, Legea nr. 461/2001 privind piața produselor petroliere, precum și de Legea nr. 174/2017 cu privire la energetică.

i) monitorizează aprovizionarea pieței interne cu produse petroliere;

- j) aprobă metodologia de colectare și prelucrare a datelor în scopul creării stocurilor de urgență, prevăzută la Articolul 18 alin. (9);
- k) elaborează și prezintă Guvernului spre aprobare modalitatea de calcul și de plată a contribuției pentru entitatea centrală de stocare, precum și conținutul și modalitatea de transmitere a informațiilor privind plățile către entitatea centrală de stocare;

(2) Pe parcursul desfășurării acțiunii de control, angajații autorizați ai ANRE beneficiază de drepturile și sunt obligați să respecte obligațiile stabilite în Legea nr. 174/2017 cu privire la energetică și Legea nr. 131/2012 privind controlul de stat. Titularii obligației de stocare, operatorii instalațiilor de stocare sunt obligați să asigure acces angajaților autorizați ai ANRE la sediile juridice, la instalațiile de stocare, la documentele și informațiile aflate în raport cu obiectul și scopul controlului, inclusiv cu privire la importul și consumul intern de produse petroliere și stocurile petroliere pe care le mențin.

(3) ANRE are obligația să se abțină de la divulgarea informațiilor oficiale cu accesibilitate limitată, care i-a fost transmisă și/sau pe care le-a colectat la exercitarea atribuțiilor stabilite în prezentul articol. Orice date cu caracter personal observate sau dezvăluite în conformitate cu prezentul articol nu pot fi colectate, iar în caz de colectare accidentală se distrug imediat și necondiționat.

(4) Cheltuielile ANRE necesare pentru îndeplinirea obligațiilor impuse prin prezenta lege se includ în bugetul anual al acesteia și se acoperă din contul plăților regulatorii aplicate de ANRE față de operatorii economici, în conformitate cu prevederile Legii nr. 174/2017 cu privire la energetică.

Articolul 7. Entitatea centrală de stocare

(1) În scopul constituirii și gestionării unei părți din stocurile de urgență Guvernul creează sau desemnează entitatea centrală de stocare (în continuare - *ECS*). ECS este o instituție publică independentă, autonomă, care activează în baza principiului non-profit. Funcția de fondator al ECS, în numele Guvernului, este exercitată de către organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei.

(2) ECS îndeplinește următoarele atribuții în domeniul securității aprovizionării cu produse petroliere:

a) cumpără, vinde, menține, reînnoiește și restabilește produse petroliere în scopul constituirii și restabilirii stocurilor de urgență, inclusiv a stocurilor specifice;

b) acordă asistență organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei la elaborarea Planului de intervenții și a Planului de acțiuni;

c) acordă asistență organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei la calculul cuantumului orientativ și la determinarea structurii stocurilor sale de urgență pentru anul în curs;

d) acordă asistență organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei la determinarea cuantumului aportului pentru constituirea și menținerea stocurilor de urgență, inclusiv a cuantumului contribuției pentru ECS și a cuantumului compensației pentru importatorii obligați;

e) Propune organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei și ANRE modalitatea de calcul și de plată a contribuției pentru ECS, precum și a conținutului și a modalității de transmitere a informațiilor privind plățile către ECS;

f) colectează plățile prevăzute la Articolul 33 alin. a)d)(1) și alin. a)d)(4);

g) cumpără, vinde, menține, reînnoiește și restabilește produse petroliere în scopul constituirii și restabilirii stocurilor de urgență, inclusiv a stocurilor specifice;

h) asigură disponibilitatea capacităților de stocare pe termen lung;

i) gestionează stocurile de urgență;

j) verifică cantitatea și calitatea stocurilor sale de urgență;

k) gestionează și menține registrul general cu privire la stocurile specifice în condițiile stabilite în prezenta lege;

l) raportează lunar organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei cuantumul stocurilor de urgență și al celor specifice, după caz;

m) asigură, în orice moment, în condițiile legii, accesibilitatea și disponibilitatea stocurilor de urgență, a stocurilor specifice, precum și punerea lor în circulație pentru utilizare în cazurile stabilite în prezenta lege și în Planul de intervenții;

n) eliberează stocurile de urgență pe piață în cazul unei disfuncționalități majore în aprovizionare cu produse petroliere, conform deciziei Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova;

o) deține stocurile de urgență ale altor țări care sunt stocate pe teritoriul Republicii Moldova în conformitate cu acordurile bilaterale privind stocurile de urgență;

p) procesează și analizează datele privind structura și cantitatea stocurilor comerciale și de urgență;

q) participă la elaborarea politicii energetice aferente securității aprovizionării cu produse petroliere;

r) cooperează cu entitățile centrale de stocare ale Statelor Membre ale Uniunii Europene și ale țărilor Părți ale Comunității Energetice;

s) cooperează cu agenții, organisme și/sau entități energetice din țară și internaționale;

t) în cadrul competenței sale, participă la lucrările organismelor profesionale și consultative ale organizațiilor internaționale specializate în securitatea aprovizionării cu produse petroliere;

u) exercită alte atribuții prevăzute în conformitate cu prezenta lege.

(3) În scopul desfășurării de către ECS a activităților prevăzute la alin. (2) lit. f), nu este necesară obținerea de către aceasta a unei licențe de import și comercializare cu ridicata a benzinei și motorinei. Stocurile deținute de ECS se păstrează în antrepozite vamale, în zonele economice libere sau prin aplicarea unui alt regim vamal din țara unde sunt menținute stocurile de urgență și care permite amânarea achitării accizelor și a taxelor vamale, iar în raport cu ECS se aplică principiul prevăzut la art. 98 alin. (7) din Codul vamal.

(4) ECS exercită toate activitățile prevăzute la alin. (2) în baza principiului de activitate non-profit.

(5) Modul de organizare și funcționare a ECS este stabilit în Statutul ECS, care se aprobă de Guvern. Statutul ECS reglementează inclusiv modalitatea în care se elaborează, se revizuieste, se aprobă și se execută planul anual de afaceri și financiar.

(6) ECS se finanțează din contribuția prevăzută la Articolul 33 alin. a)d)(1) și din aportul pentru stocurile de urgență achitat în condițiile stabilite la Articolul 33 alin. a)d)(4), precum și din alte surse neinterzise de prezenta lege. Fondurile generate din vânzarea stocurilor de urgență sunt venituri ale ECS și pot fi utilizate exclusiv pentru achiziționarea repetată a stocurilor de urgență și/sau a stocurilor specifice și pentru alte activități ale ECS prevăzute în prezenta lege.

(7) În cazul în care ECS realizează un excedent de venituri peste cheltuielile sale în perioada de gestiune, soldurile mijloacelor financiare disponibile sunt accesibile pentru utilizare de ECS și urmează a fi utilizate integral pentru îndeplinirea atribuțiilor ECS, în conformitate cu prezenta lege și Statutul ECS.

(8) ECS cumpără, vinde, menține, reînnoiește și restabilește produse petroliere în scopul constituirii și reînnoirii stocurilor de urgență, inclusiv a stocurilor specifice, conform procedurilor stabilite în Statutul ECS, prin derogare de la prevederile Legii nr. 131/2015 privind achizițiile publice. ECS poate încheia contracte pe termen lung în procesul de procurare a serviciilor de stocare.

(9) ECS poate atrage experți cu experiență în domeniul industriei petroliere, în special în comerțul, logistica și stocarea produselor petroliere, și în sectorul financiar pentru a-și îndeplini atribuțiile în conformitate cu prezenta lege. Salariații își exercită drepturile și obligațiile în conformitate cu actele normative din domeniul muncii și cu Statutul ECS, cu excepția cazului în care o lege specială prevede altfel.

Capitolul III

ACȚIUNI DE PREGĂTIRE PENTRU SITUAȚII DE DISFUNȚIONALITATE MAJORĂ ÎN APROVIZIONARE CU PRODUSE PETROLIERE, ÎNCLUSIV ÎN SITUAȚII EXCEPȚIONALE

Articolul 8. Planul de intervenții

(1) Guvernul, la propunerea organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, aprobă Planul de intervenții care descrie activități și măsuri pentru gestionarea situațiilor excepționale în cazul disfuncționalităților majore în aprovizionare cu produse petroliere.

(2) Planul de intervenții prevăzut la alin. (1) include în special:

a) măsurile pe care le poate adopta Comisia pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova în cazul disfuncționalităților majore în aprovizionare cu produse petroliere, precum și metodele și procedurile de implementare a oricăror astfel de măsuri;

b) procedura punerii în circulație total sau parțial a stocurilor de urgență;

c) planurile de notificare în cazul disfuncționalităților majore în aprovizionare cu produse petroliere;

d) modalitatea de participare la acțiunea internațională coordonată, în conformitate cu decizia internațională efectivă de eliberare a stocurilor de urgență.

(3) Măsurile prevăzute la alin. (2) lit. a) și b) includ, fără a se limita următoarele:

a) obligația de a transmite mai frecvent datele, precum și a formei și conținutului acestora;

b) punerea în circulație total sau parțial a stocurilor de urgență, după caz a stocurilor specifice;

c) restricții privind viteza maximă de deplasare pe drumurile publice;

d) restricții privind conducerea autovehiculelor sau a altor mijloace de transport care utilizează produse petroliere pentru propulsie;

e) restricții privind programul de lucru al stațiilor de alimentare cu produse petroliere;

f) atribuirea priorității aprovizionării cu produse petroliere pe anumite categorii de consumatori.

(4) Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei monitorizează implementarea în perioada situațiilor excepționale a Planului de intervenții.

Articolul 9. Survenirea unei situații de disfuncționalitate majoră în aprovizionare cu produse petroliere

(1) La adresarea unuia din importatorii de produse petroliere sau a unui participant la piața produselor petroliere sau la piețele de energie, ori la sesizarea ANRE cu privire la survenirea sau posibilitatea survenirii unei disfuncționalități majore în aprovizionare cu produse petroliere, organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei convoacă în ședință Consiliul pentru a evalua situația creată.

(2) În cazul în care în opinia Consiliului pe piața produselor petroliere există circumstanțe care indică probabilitatea survenirii sau survenirea disfuncționalității majore în aprovizionare cu produse petroliere, Consiliul informează organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei cu privire la acest aspect și-i propune acestuia măsuri menite să prevină disfuncționalitatea majoră în aprovizionare cu produse petroliere sau propune măsuri necesare pentru normalizarea aprovizionării în cazul survenirii disfuncționalității majore în aprovizionare cu produse petroliere.

(3) La propunerea Consiliului, organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei sesizează Comisia pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova în legătură cu probabilitatea survenirii sau survenirea disfuncționalității majore în aprovizionare cu produse petroliere și propune adoptarea măsurilor corespunzătoare.

(4) Comisia pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova examinează sesizarea organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, iar la constatarea existenței circumstanțelor care indică probabilitatea survenirii sau survenirea disfuncționalității majore în aprovizionare cu produse petroliere, declară situația excepțională și dispune măsurile necesare, în conformitate cu prezentul Capitol și Planul de intervenții.

(5) Pe perioada situației excepționale, Comisia pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, cu asistența organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, coordonează acțiunile ce urmează a fi întreprinse de către ECS, de către titularii de licență pentru importul și comercializarea cu ridicata a benzinei și motorinei, de alți participanți la piața produselor petroliere, precum și acțiunile ANRE, ale organelor sau autorităților administrației publice centrale, ale altor autorități publice. Deciziile Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova sunt obligatorii și prevalează în raport cu prevederile contractuale și cu actele normative în domeniu.

(6) Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei informează, la cerere, Secretariatul Comunității Energetice cu privire la Planul de intervenții și

aranjamentele organizatorice corespunzătoare în termen de 15 zile de la data primirii unei astfel de cereri.

Capitolul IV

STOCURILE DE URGENȚĂ ȘI STOCURI SPECIFICE.

NIVELUL MINIM, STRUCTURA ȘI FORMA DE CONSTITUIRE. STOCAREA PRODUSELOR PETROLIERE

Secțiunea 1.

Stocurile de urgență și stocurile specifice. Stocarea produselor petroliere

Articolul 10. Nivelul minim al stocurilor de urgență

(1) Stocurile de urgență se creează și se mențin la un nivel care corespunde cel puțin cu cantitatea produselor petroliere aferentă mediei zilnice a importurilor nete pentru 90 de zile sau mediei zilnice a consumului intern de produse petroliere pentru 61 de zile în cursul anului calendaristic precedent, oricare dintre cele două cantități este mai mare.

(2) Nivelul minim al stocurilor de urgență, prevăzut la alin. (1) se stabilește treptat, în conformitate cu Articolul 27 și Articolul 37 alin. (4) și (5), dar nu mai târziu de 1 iulie 2030.

(3) Nivelul minim al stocurilor de urgență prevăzut la alin. (1) pentru anul curent comparativ cu anul precedent, se ajustează la data de 1 iulie a anului curent și se menține până la data de 30 iunie a anului viitor.

(4) Media zilnică a importurilor nete și media zilnică a consumului intern, prevăzute la alin. (1) se calculează pe baza echivalentului de importuri a țițeiului și a echivalentului de consum intern al țițeiului în cursul anului calendaristic precedent, în conformitate cu metodele și procedurile stabilite în **Eroare! Fără sursă de referință. și Eroare! Fără sursă de referință. .**

(5) Nivelul minim al stocurilor de urgență prevăzut la alin. (1) pe care Republica Moldova trebuie să îl dețină, se calculează de către organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei pe baza datelor colectate în conformitate cu Articolul 24 alin. (1), precum și în conformitate cu metoda și principiile stabilite în **Eroare! Fără sursă de referință. - Eroare! Fără sursă de referință..**

(6) Biocarburanții și aditivii se iau în considerare la calcularea obligațiilor de stocare prevăzute la alin. (1) numai în cazul în care aceștia au fost amestecați cu produsele petroliere menționate.

(7) Calculul nivelului stocurilor de urgență deținute, exprimat în tone echivalent petrol, se efectuează în conformitate cu metodele prevăzute în **Eroare! Fără sursă de referință..** Acesta include stocurile de urgență deținute de titularii obligației de stocare în conformitate cu Articolul 22, precum și stocurile specifice menținute în conformitate cu Articolul 14.

(8) Cantitățile de produse petroliere care fac obiectul unui sechestr sau al unei măsuri executorii nu se includ în calculul prevăzut la alin. (7).

(9) Biocarburanții și aditivii trebuie luați în considerare la determinarea nivelurilor stocurilor de urgență deținute, dacă:

a) au fost combinați cu produsele petroliere din care constau stocurile de urgență deținute; sau

b) sunt stocați pe teritoriul Republicii Moldova și dacă, în conformitate cu legislația în vigoare, aceștia urmează să fie amestecați cu produsele petroliere din care sunt alcătuite stocurile de urgență, precum și dacă urmează a fi utilizați în transport.

(10) Biocarburanții luați în considerare la calcularea obligațiilor de stocare și la determinarea nivelurilor stocurilor de urgență deținute, trebuie să corespundă cerințelor de sustenabilitate și altor cerințe impuse în conformitate cu Legea nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile.

Articolul 11. Compoziția și forma stocurilor de urgență

(1) Stocurile de urgență sunt formate din unul sau mai multe produse petroliere a căror pondere combinată, exprimată în echivalent petrol, este de cel puțin 75% din consumul intern de produse petroliere din anul precedent.

(2) Stocurile de urgență se compun din benzină de motor fără plumb (CN 2710 12 31 00, 2710 12 41 00, 2710 12 45 00 și 2710 12 49 00), din motorină (CN 2710 19 41 până la 2710 19 49), precum și din păcură (CN 2710 19 62 și CN 2710 19 64), atât timp cât ponderea lor combinată depășește pragul de consum intern al anului precedent indicat la alin. (1). Stocurile de urgență menționate în prezentul alineat nu pot fi înlocuite cu stocuri de țiței.

(3) Guvernul poate modifica lista produselor petroliere incluse în stocurile de urgență indicate la alin. (2), cu respectarea pragului prevăzut la alin. (1).

(4) Structura stocurilor de urgență în ceea ce privește cantitatea trebuie să reflecte în mod rezonabil cota de piață a produselor petroliere individuale în consumul intern al produselor petroliere în ultimii 3 ani. Procedând astfel, stocurile de urgență de benzină fără plumb vor înlocui stocurile de gaz petrolier lichefiat, stocurile de păcură vor înlocui stocurile de cocs de petrol, iar stocurile de motorină vor înlocui stocurile de kerosen Jet a-1, precum și ale celorlalte produse petroliere. În cazul în care se decide de a nu include păcura în componența stocurilor de urgență, stocurile de motorină vor înlocui stocurile de păcură și stocurile de cocs de petrol.

(5) Stocurile de urgență trebuie să corespundă standardelor de calitate stabilite în actele normative care reglementează calitatea și controlul combustibililor lichizi de origine petrolieră.

(6) Stocurile de urgență se păstrează în formă materială și în formă non-materială.

Articolul 12. Stocuri de urgență în formă materială

(1) Stocurile de urgență în formă materială includ produse petroliere deținute cu titlu de proprietate de către titularii obligației de stocare prevăzuți la Articolul 22 alin. (1).

(2) De la 1/2 (jumătate) până la 2/3 (două treimi) din stocurile de urgență deținute de către ECS în conformitate cu prevederile de la Articolul 22 alin. (2) urmează a fi menținute în formă materială. Această cantitate de stocuri de urgență în formă materială trebuie să fie stocată pe teritoriul Republicii Moldova și trebuie să fie disponibilă în conformitate cu Articolul 29.

(3) Pierderile anuale rezultate din manipularea stocurilor de urgență deținute de către ECS conform alin. (2) se consideră ca fiind egale cu 0 (zero), iar pierderile prin evaporare nu trebuie să depășească anual 0.10% din volumul total al produsului, calculat la +15 °C prin conversie de la temperatura reală. Conversia volumului produselor petroliere în funcție de temperatură se

efectuează conform standardului SM SR ISO 91:2018 sau conform versiunii actualizate a standardului sau conform unui standard echivalent, în măsura în care acesta este adoptat și publicat de către autoritatea competentă a Republicii Moldova.

(4) Stocurile de urgență în formă materială deținute de alți titulari ai obligației de stocare stabiliți la Articolul 22 alin. (1), pot fi depozitate pe teritoriul Republicii Moldova și/sau pe teritoriul unei alte țări în conformitate cu Articolul 28.

(5) Prin derogare de la alin. (2), cantitatea minimă de stocuri de urgență în formă materială prevăzută la alin. (2) poate fi stocată în altă țară în conformitate cu Articolul 28, în cazul în care pe teritoriul Republicii Moldova nu există capacități funcționale de stocare disponibile.

(6) Stocurile de urgență în formă materială deținute de ECS care depășesc obligația de a constitui stocuri de urgență prevăzută la Articolul 22 alin. (2) pot fi stocate pe teritoriul unei alte țări în conformitate cu Articolul 28.

Articolul 13. Stocuri de urgență în formă non-materială

(1) Stocurile de urgență în formă non-materială au la bază contracte care prevăd un drept, dar nu și o obligație de a cumpăra produse petroliere după criterii prestabilite într-o anumită perioadă de timp.

(2) Prin încheierea contractului prevăzut la alin. (1), titularul obligației de stocare va delega obligația de stocare, integral sau parțial, uneia sau mai multor entități juridice, ECS ale altor țări sau operatori economici, care au stocuri excedentare de produse petroliere.

(3) Titularul obligației de stocare poate încheia un contract prevăzut la alin. (1) cu o entitate juridică prevăzută la alin. (2), cu condiția că:

a) titularul obligației de stocare are dreptul exclusiv de a achiziționa cantitatea convenită de produse petroliere în caz de disfuncționalitate majoră în aprovizionare cu produse petroliere;

b) produsele petroliere care fac obiectul contractului respectiv au fost stocate și puse la dispoziție în conformitate cu Articolul 29 și sunt disponibile pentru livrare titularului obligației de stocare pe toată durata contractului.

(4) Pe teritoriul Republicii Moldova pot fi deținute stocuri de urgență în formă non-materială, cu condiția ca această delegare să fie comunicată în prealabil organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, atât de titularul obligației de stocare, cât și de entitatea juridică care deține stocuri excedentare, în conformitate cu Articolul 28. Fiecare delegare pentru deținerea în afara teritoriului Republicii Moldova va fi autorizată în prealabil atât de către organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, cât și de țara pe teritoriul căreia urmează să fie deținute stocurile de urgență.

(5) În cazul în care Comisia pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova decide în privința punerii în circulație total sau parțial a stocurilor de urgență, titularul obligației de stocare trebuie, în termen de 15 zile de la adoptarea dispoziției respective, să își exercite opțiunea și să achiziționeze produsele petroliere care fac obiectul contractului pentru stocuri de urgență în forma non-materială și să înceapă plasarea lor pe piața națională. În caz contrar, acest titular al obligației de stocare trebuie să cedeze dreptul de a cumpăra produsele petroliere care fac obiectul contractului pentru stocuri de urgență în forma non-materială pe care l-a încheiat către ECS sau altă entitate energetică desemnată de organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei.

(6) În cazul stabilit la alin. (5), vânzătorul de produse petroliere vinde cantitățile contractate de produse petroliere către titularul obligației de stocare sau către ECS/entitatea energetică autorizată de organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, în conformitate cu termenii contractului.

(7) Contractul pentru stocurile de urgență în forma non-materială trebuie să includă prevederi privind:

- a) drepturile și obligațiile reciproce prevăzute la alin. (3) - (6);
- b) cantitatea și tipul produselor petroliere care fac obiectul contractului;
- c) amplasarea exactă a instalațiilor de stocare și a rezervoarelor în care sunt stocate pe durata contractului produsele petroliere care fac obiectul contractului;
- d) prețul lunar al contractului;
- e) modalitatea de determinare a prețului de cumpărare la care titularul obligației de stocare are dreptul de a achiziționa produse petroliere;
- f) modalitatea și capacitatea de încărcare a produselor petroliere în cazul achiziției, în conformitate cu Articolul 28;
- g) prevederi privind disponibilitatea, în conformitate cu Articolul 29;
- h) prevederi privind controlul calității și al cantității, în conformitate cu Articolul 30;
- i) perioada de valabilitate a contractului.

(8) Se admite încheierea contractelor pentru stocuri de urgență în forma non-materială pentru cantități de cel puțin 5.000 de tone metrice de produse petroliere individuale, prevăzute la Articolul 11 alin. (2).

(9) Contractul pentru stocuri de urgență în forma non-materială se încheie, de regulă, pe o perioadă de cel puțin 3 luni și nu mai mare de 12 luni.

Articolul 14. Stocuri specifice

(1) Guvernul, la propunerea organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, poate institui în sarcina ECS obligația de a crea și menține un nivel minim de stocuri specifice calculat în funcție de numărul de zile de consum mediu zilnic, sub formă de stocuri materiale, care urmează să fie achiziționate sau care sunt deja achiziționate de ECS.

(2) Stocurile specifice se constituie și se mențin de către ECS în condițiile prevăzute în hotărârea Guvernului, care prevede:

- a) categoriile de produse petroliere pentru care urmează să se constituie stocurile specifice;
- b) nivelul stocurilor specifice;
- c) perioada pentru care urmează să fie menținute stocurile specifice.

(3) Stocurile specifice pot fi constituite exclusiv din una sau mai multe dintre categoriile de produse petroliere definite în **Eroare! Fără sursă de referință.**, a căror pondere totală combinată în consumul intern, exprimată în echivalent petrol, este de cel puțin 75% din consumul intern calculat în conformitate cu **Eroare! Fără sursă de referință.**

(4) Cantitățile de produse petroliere prevăzute la alin. (3) se calculează prin multiplicarea cu 1,2 a volumului agregat al livrărilor interne brute de produse petroliere selectate pentru constituirea

stocurilor specifice. Suma livrărilor interne brute a produselor petroliere în cauză nu include cantitățile de buncăraj.

(5) Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei este obligat să transmită o notificare Secretariatului Comunității Energetice privind depozitarea stocurilor specifice. În notificare se precizează nivelul și categoria produselor petroliere care sunt depozitate ca stocuri specifice, exprimate în număr de zile din consumul mediu zilnic al acestora măsurat pe baza echivalentului țitei, precum și perioada de depozitare a stocurilor specifice respective. Notificarea abordează în mod egal toate categoriilor de stocuri specifice incluse.

(6) Lista categoriilor de produse petroliere pentru care Republica Moldova se obligă să mențină stocuri specifice se aprobă pentru cel puțin un an și poate fi modificată numai cu efect din prima zi a lunii iulie.

Articolul 15. Operatorii instalațiilor de stocare

(1) Pentru a presta activitatea de stocare a produselor petroliere, operatorul unei instalații de stocare trebuie să dețină autorizația de desfășurare a activității de stocare, eliberată de ANRE în conformitate cu prezenta lege.

(2) În vederea obținerii autorizației de desfășurare a activității de stocare, solicitantul este obligat să întrunească următoarele condiții:

- a) să fie înregistrat în Republica Moldova și să prezinte document confirmativ în acest sens;
- b) să dețină sau să gestioneze o instalație de stocare, care corespunde cerințelor de securitate industrială și este înregistrat în Registrul de stat al obiectivelor industriale și instalațiilor tehnice potențial periculoase, precum și să prezinte copia raportului de inspecție eliberat de organismul de inspecție acreditat și înregistrat, în conformitate cu prevederile Legii nr. 151/2022 privind funcționarea în condiții de siguranță a obiectivelor industriale și a instalațiilor tehnice potențial periculoase.

(3) Autorizația de desfășurare a activității de stocare se eliberează pe un termen de 5 ani. Procedura de eliberare a autorizației pentru desfășurarea activității de stocare, precum și cazurile și procedura de prelungire, de reperfectare, de suspendare, de reluare a valabilității și de retragere a autorizației pentru desfășurarea activității de stocare sunt reglementate în prezenta lege, în Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător și în Regulamentul privind eliberarea autorizațiilor pentru desfășurarea activității de stocare.

(4) Operatorii instalațiilor de stocare sunt obligați să prezinte ANRE, în termenele și condițiile stabilite, informații, rapoarte cu privire la activitatea de stocare a stocurilor de urgență și a stocurilor specifice, precum și altă informație solicitată de ANRE pentru exercitarea atribuțiilor stabilite de lege.

Secțiunea 2.

Evidența stocurilor de produse petroliere. Raportarea. Transparența

Articolul 16. Registrul general cu privire la stocurile de urgență

(1) Datele privind stocurile de urgență, cu excepția stocurilor specifice, se păstrează într-un registru care se creează și se actualizează periodic de către organul central de specialitate al

administrației publice în domeniul energiei în conformitate cu Legea nr.71/2007 cu privire la registre și Regulamentul de organizare și funcționare a Registrului general cu privire la stocurile de urgență. Modelul Registrului general cu privire la stocurile de urgență (în continuare – *Registrul stocurilor de urgență*) se aprobă de Guvern.

(2) Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei poate delega ECS sarcini administrative și tehnice în scopul întocmirii și menținerii Registrului stocurilor de urgență.

(3) Registrul stocurilor de urgență trebuie să conțină fără a se limita informații cu privire la:

a) cantitatea și calitatea stocurilor de urgență constituite, pe categorii desemnate de produse petroliere;

b) contractele de stocare a stocurilor de urgență în formă materială;

c) contractele pentru stocurile de urgență în forma non-materială;

d) instalațiile de stocare în care sunt depozitate stocurile de urgență, cu specificarea cantităților stocate, precum și a informațiilor cu privire la adresa instalațiilor de stocare, numele proprietarilor și/sau al operatorilor instalației de stocare, termenul pentru care au fost încheiate contractele de stocare sau dreptul contractual, numele și sediul proprietarilor produselor petroliere care fac obiectul contractelor respectiv, etichetele rezervoarelor în care se stochează stocurile de urgență, capacitatea nominală și reală a rezervoarelor în care sunt depozitate stocurile de urgență, starea de depozitare (în antrepozite vamale, în zone economice libere sau prin aplicarea unui alt regim vamal din țara unde sunt menținute stocurile de urgență și care permite amânarea achitării accizelor și a taxelor vamale), precum și cu privire la capacitatea de descărcare și încărcare și accesul la instalația de stocare, pe cale feroviară, terestră, navală sau prin conductă.

(4) Titularul obligației de stocare trebuie să transmită organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei datele și documentele prevăzute la alin. (3) necesare pentru ținerea Registrului stocurilor de urgență până la data de 1 iulie pentru anul în curs. Titularul obligației de stocare trebuie să informeze organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei cu privire la orice modificare a datelor în termen de 5 zile lucrătoare de la producerea acestei modificări.

(5) Entitățile energetice care constituie stocuri de urgență sau au încheiat un contract pentru stocurile de urgență în forma non-materială transmit titularului obligației de stocare la cererea acestuia și fără întârziere orice date necesare ținerii Registrului prevăzut la alin. (1).

(6) Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei întocmește un extras din Registrul stocurilor de urgență până la data de 15 februarie a anului curent pentru anul precedent, în care indică informații privind cantitatea și tipul stocurilor de urgență înscrise în Registrul respectiv până la data de 31 decembrie a anului precedent.

(7) Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei transmite extrasul prevăzut la alin. (6) Secretariatului Comunității Energetice până la data de 25 februarie a anului curent pentru anul precedent.

(8) La cererea Secretariatului Comunității Energetice, organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei îi transmite acestuia, în termen de 15 zile calendaristice de la primirea cererii, o copie a Registrului stocurilor de urgență, fără a include datele sensibile referitoare la locația stocurilor. Solicitățile respective pot fi formulate pentru o perioadă de cel mult 5 ani de la data la care se referă datele solicitate.

(9) În cazul verificării de către Secretariatul Comunității Energetice a nivelului de pregătire al Republicii Moldova pentru situațiile de disfuncționalitate majoră în aprovizionare cu produse petroliere și al stocurilor aferente, organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei urmează să prezinte Secretariatului Comunității Energetice informațiile care constituie secret comercial cu privire la localizarea stocurilor de urgență, în termen de 1 săptămână de la anunțarea verificării.

Articolul 17. Registrul general cu privire la stocurile specifice

(1) Datele privind stocurile specifice se păstrează într-un registru care se creează și se actualizează periodic de către ECS, conform Regulamentului de organizare și funcționare a Registrului general cu privire la stocurile specifice. Modelul Registrului general cu privire la stocurile de specifice (în continuare – *Registrul stocurilor specifice*) se aprobă de Guvern.

(2) Registrul stocurilor specifice trebuie să conțină fără a se limita informații cu privire la:

a) cantitatea și calitatea stocurilor specifice stocate pe categorii desemnate de produse petroliere, în conformitate cu Articolul 14;

b) contractele de stocare a stocurilor specifice;

c) instalațiile de stocare în care sunt stocate stocurile specifice cu cantitățile de stocuri specifice stocate (adresa instalației de stocare, numele proprietarului și/sau a operatorului instalației de stocare, termenul pentru care s-a încheiat contractul de stocare, categoria de produs, etichetele rezervoarelor în care este stocat stocul specific, capacitatea nominală și reală a rezervoarelor în care este depozitat stocul specific, starea depozitării (în antrepozite vamale, în zonele economice libere sau prin aplicarea unui alt regim vamal din țara unde sunt menținute stocurile de urgență și care permite amânarea achitării accizelor și a taxelor vamale), capacitatea de descărcare și încărcare și accesul la instalația de stocare, pe cale feroviară, terestră, navală sau prin conductă.

(3) La solicitarea ECS, entitățile energetice care stochează stocuri specifice sunt obligate să îi transmită acesteia, fără întârziere, orice date necesare ținerii Registrului stocurilor specifice.

(4) Până la data de 31 ianuarie a anului curent ECS este obligată să prezinte organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei o copie integrală a Registrului stocurilor specifice actualizat la ultima zi a anului calendaristic precedent.

(5) La cererea Secretariatului Comunității Energetice, ECS este obligată să-i transmită, prin intermediul organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, în termen de 15 zile calendaristice de la primirea cererii, o copie a Registrului stocurilor specifice.

(6) În cazul verificării de către Secretariatul Comunității Energetice a nivelului de pregătire al Republicii Moldova pentru situațiile de disfuncționalitate majoră în aprovizionare cu produse petroliere și al stocurilor aferente, organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei urmează să prezinte Secretariatului Comunității Energetice informațiile care constituie secret comercial cu privire la localizarea stocurilor specifice, în termen de 1 săptămână de la anunțarea verificării.

Articolul 18. Colectarea și raportarea datelor în scopul creării stocurilor de urgență

(1) Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei colectează lunar date privind produsele petroliere în contextul exercitării atribuțiilor sale de monitorizare, precum și pentru calculul importurilor nete și a consumului zilnic în scopul

determinării nivelului minim al stocurilor de urgență, pentru determinarea obligației individuale de stocare a titularilor obligației de stocare și pentru întocmirea rezumatelor statistice lunare privind consumul intern și cantitatea stocurilor de produse petroliere.

(2) Entitățile energetice care importă, exportă sau stochează materii prime pentru rafinare și/sau produse petroliere prevăzute în **Eroare! Fără sursă de referință.** și **Eroare! Fără sursă de referință.** prezintă organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei cel târziu până la data de 10 a lunii curente, datele individuale aferente lunii precedente cu privire la:

- a) importul, exportul, consumul de produse petroliere pe piața din Republica Moldova;
- b) cantitatea stocurilor de urgență și comerciale de produse petroliere.

(3) Suplimentar datelor prevăzute la alin. (2), entitățile energetice care desfășoară activități de import sau de stocare a produselor petroliere sunt obligate să informeze organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei cu privire la planurile de sistare temporară sau definitivă a activității de import, a funcționării instalației de stocare sau a unei părți a acesteia, cu privire la revizia planificată și/sau modernizarea instalației de stocare, precum și să furnizeze alte informații care pot afecta aprovizionarea pieței produselor petroliere.

(4) Autoritatea administrativă competentă în domeniul vamal și ANRE prezintă organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei informații cu privire la importul și exportul produselor petroliere pe parcursul unei luni, în ultima zi lucrătoare a lunii următoare.

(5) Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei transmite fără întârziere Biroului Național de Statistică datele prevăzute la alin. (2) și (4) pentru elaborarea și prezentarea de către acesta a rezumatelor statistice lunare agregate oficiale cu privire la piața produselor petroliere (în continuare – rezumatele statistice lunare).

(6) Rezumatele statistice lunare se elaborează de către Biroul Național de Statistică în conformitate cu cerințele stabilite în cadrul Comunității Energetice și includ informații cu privire la stocurile de urgență după cum urmează: informații cu privire la nivelul stocurilor de urgență deținute, detalii cu privire la modul în care a fost determinat nivelul stocurilor de urgență, cantitățile de stocuri de urgență deținute pe teritoriul național și cele deținute în afara Republicii Moldova, cu indicarea Statului Membru al Uniunii Europene și/sau a țării părți a Comunității Energetice, a informațiilor cu privire la forma stocurilor de urgență deținute, cu privire la proprietarii acestora și la cererea cui au fost constituite stocurile respective.

(7) Biroul Național de Statistică prezintă rezumatele statistice lunare Secretariatului Comunității Energetice în termen de 55 de zile de la sfârșitul lunii la care se referă sau în termen de 2 luni de la o eventuală solicitare din partea Secretariatului Comunității Energetice. O astfel de solicitare poate fi formulată pentru un termen de cel mult 5 ani de la data la care se referă datele solicitate.

(8) Biroul Național de Statistică elaborează rezumatul statistic anual pe baza a douăsprezece rezumate statistice lunare și îl înaintează organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei în termen de 70 de zile de la sfârșitul anului la care se referă.

(9) Metodologia de colectare și prelucrare a datelor în scopul creării stocurilor de urgență, prevăzute la alin. (2) și (3) se aprobă de către organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, după coordonare cu Biroul Național de Statistică.

(10) Prevederile alin. (2) și (3) nu se aplică entităților energetice care desfășoară activitatea de stocare a produselor petroliere exclusiv în rezervoarele din stațiile de alimentare cu produse petroliere.

Articolul 19. Raportul anual privind disponibilitatea și accesibilitatea stocurilor de urgență

(1) În cazul în care ECS constituie mai puțin decât 30% din cantitatea stocurilor de urgență stabilită drept obligație de stocare din anul în curs, organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei întocmește un raport anual de analiză a măsurilor luate pentru asigurarea și verificarea disponibilității și accesibilității fizice a stocurilor de urgență ale Republicii Moldova.

(2) Raportul prevăzut la alin. (1) va documenta, de asemenea, aranjamentele luate pentru a permite Republicii Moldova să controleze utilizarea stocurilor de urgență în cazul disfuncționalităților majore în aprovizionare cu produse petroliere.

(3) Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei prezintă raportul prevăzut la alin. (1) către Secretariatul Comunității Energetice până la data de 31 ianuarie a anului în curs.

Articolul 20. Rezumate statistice ale stocurilor specifice

(1) ECS întocmește lunar un rezumat statistic al stocurilor specifice existente în ultima zi a fiecărei luni calendaristice și indică informații cu privire la titularul stocurilor specifice, locul depozitării acestora, categoriile de produse petroliere care fac obiectul stocurilor specifice, cantitățile și numărul de zile de consum mediu în anul calendaristic de referință, echivalent acestor stocuri.

(2) Rezumatele statistice ale stocurilor specifice includ și date cu privire la cantitățile și categoriile produselor petroliere stocate, precum și cu privire la deținătorii stocurilor specifice care aparțin altor state și sunt situate pe teritoriul Republicii Moldova în ultima zi a fiecărei luni calendaristice, pe categorii de produse conforme cu lista categoriilor stabilite de statele respective, precum și cu indicarea denumirii statului respectiv sau a entității centrale de stocare care le deține.

(3) ECS, prin intermediul organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, prezintă rezumatul statistic Secretariatului Comunității Energetice pe parcursul lunii calendaristice care urmează celei la care se referă informațiile prezentate. Informațiile statistice cu privire la stocurile specifice se prezintă la solicitarea Secretariatului Comunității Energetice în termeni cât mai restrânși. O astfel de solicitare poate fi formulată pentru un termen de cel mult 5 ani de la data la care se referă datele solicitate.

Articolul 21. Transparența datelor privind stocurile de urgență și stocurile specifice

(1) Datele agregate privind cantitatea și structura stocurilor de urgență și a stocurilor specifice stabilite în condițiile legii și distribuția teritorială a acestora (în Republica Moldova sau în străinătate) se publică pe pagina web oficială a organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei.

(2) Datele referitoare la locațiile individuale ale stocurilor de urgență și distribuția teritorială, clasificate pe cantități și structura stocurilor de urgență sunt confidențiale.

(3) Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, ANRE, ECS, precum și Secretariatul Comunității Energetice și reprezentanții acestora au obligația să se

abțină de la divulgarea informațiilor oficiale cu accesibilitate limitată, care le-au fost transmise și/sau care au fost colectate de către aceștia în exercitarea atribuțiilor prevăzute de prezenta lege. Orice informații cu caracter personal obținute sau dezvăluite în conformitate cu prezentul articol nu pot fi colectate, iar în caz de colectare accidentală vor fi distruse imediat și necondiționat.

Capitolul V

STABILIREA, SUPRAVEGHEREA ȘI ELIBERAREA STOCURILOR DE URGENȚĂ

Articolul 22. Titularii obligației de stocare

(1) Stocurile de urgență se constituie și se mențin de către ECS și de către importatorii care au importat net în Republica Moldova în anul calendaristic precedent, oricare dintre produsele petroliere specificate la Articolul 11 alin. (2) sau oricare dintre produsele petroliere specificate în lista aprobată de Guvern în conformitate cu Articolul 11 alin. (3).

(2) ECS urmează să constituie cel puțin 1/2 (o jumătate) din cantitatea minimă de stocuri de urgență determinate conform prevederilor Articolul 10 alin. (1), iar importatorii de produse petroliere prevăzute la alin. (1) din prezentul articol (în continuare - *importatori obligați*) urmează să constituie 1/2 (o jumătate) din cantitatea menționată.

(3) Guvernul poate modifica modalitatea de repartizare a obligației de constituire a stocurilor de urgență între ECS și importatori obligați, prevăzută la alin. (2). Hotărârea respectivă se comunică titularilor obligației de stocare cu cel puțin 200 de zile înainte de începerea perioadei la care se referă obligația modificată.

(4) Fiecare importator obligat constituie stocuri de urgență exclusiv pentru produsul/produsele petroliere menționate la alin. (1) pe care le-a importat net, proporțional cu cota de piață pe care titularul obligației de stocare o avea în anul precedent în legătură cu importul net al produsului petrolier individual menționat la alin. (1).

(5) Suplimentar obligației de constituire a stocurilor de urgență, importatorii obligați îndeplinesc următoarele obligații:

a) cooperează cu Consiliul și organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei și acționează în conformitate cu Planul de intervenții și deciziile Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova pentru prevenirea, precum și în legătură cu gestionarea disfuncționalităților majore în aprovizionare cu produse petroliere;

b) cel târziu la data de 10 a lunii în curs, transmit organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei datele privind importul, exportul, consumul de produse petroliere pe piața din Republica Moldova și cantitatea stocurilor de urgență și a celor comerciale de produse petroliere pentru luna precedentă;

c) transmit organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei și actualizează periodic datele necesare ținerii Registrului stocurilor de urgență;

d) achită către ECS plățile datorate în conformitate cu Articolul 33, cel târziu la data de 20 a fiecărei luni pentru luna precedentă;

e) deponare garanție bancară pe numele ECS pentru a asigura plata corespunzătoare a contribuției pentru ECS conform Articolul 33;

f) transmit ECS datele privind livrările de produse petroliere pe piața din Republica Moldova și datele privind plățile efectuate către ECS, cel târziu la data de 20 a fiecărei luni pentru luna precedentă;

g) permit ANRE efectuarea controalelor pentru determinarea cantității și a calității stocurilor de urgență;

h) păstrează toate documentele, datele și rapoartele statistice referitoare la tipul, cantitatea, calitatea și repartizarea teritorială a stocurilor de urgență timp de cel puțin cinci ani de la data constituirii acestora;

i) alte obligații prevăzute de prezenta lege.

Articolul 23. Stabilirea obligației individuale de stocare pentru importatorii de produse petroliere

(1) Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei stabilește obligația individuală de stocare pentru anul în curs a fiecărui importator obligat, după cum urmează:

a) obligația totală de stocare a Republicii Moldova se calculează, în conformitate cu Articolul 10 alin. (5);

b) ponderea fiecărui produs petrolier prevăzut la Articolul 11 alin. (2) în stocurile de urgență se calculează, în funcție de cota de piață a acestora în anul precedent și pe baza datelor prevăzute la Articolul 18 alin. (1);

c) contribuția fiecărui titular al obligației de stocare în stocurile de urgență pentru fiecare produs petrolier se calculează reieșind din repartizarea obligației de constituire a stocurilor de urgență între ECS și importatori stabilită la Articolul 22 alin. (2) sau alin. (3) și cota de piață a fiecărui titular al obligației de stocare înregistrată în anul precedent pentru fiecare produs petrolier menționat la Articolul 11 alin. (2), pe baza datelor colectate în temeiul prevederilor de la Articolul 18 alin. (1).

(2) În scopul conversiei volumului în masă și invers, în legătură cu toate calculele privind stocurile de urgență se utilizează următoarele densități specifice la temperatura aerului de + 15°C,:

- 0,758 pentru benzină;
- 0,845 pentru motorină;
- 0,800 pentru kerosen (Jet A-1);
- 0,900 pentru păcură.

(3) Decizia privind obligația individuală de stocare se emite de către organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei la adresa fiecărui importator obligat, până la data de 31 martie a anului în curs și indică cel puțin următoarele:

a) nivelul minim al stocurilor de urgență prevăzut la Articolul 10 alin. (1), exprimat în tone echivalent petrol;

b) metoda de calcul a stocurilor de urgență care urmează să fie constituite și menținute;

c) structura stocurilor de urgență și nivelul minim al stocurilor de urgență, care trebuie constituit de către titularul obligației de stocare, exprimat în tone metrice și în tone echivalent petrol;

d) notificarea cu privire la faptul dacă obligația de stocare este transferată către ECS, în conformitate cu Articolul 26 alin. (1), alin. (2) sau alin. (3);

- e) cuantumul garanției bancare care urmează să fie depusă pe numele ECS pentru a asigura plata contribuției pentru ECS conform prevederilor Articolul 33;
- f) perioada de menținere a stocurilor de urgență.

Articolul 24. Perioada de menținere a stocurilor de urgență

(1) ECS și importatorii obligați trebuie să mențină stocurile de urgență în cantitatea stabilită de Guvern, de organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, pentru perioada de timp dintre 1 iulie a anului curent până la 30 iunie a anului următor.

(2) Fiecare titular al obligației de stocare prezintă organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, până la data de 10 iulie a anului curent, în modul stabilit la Articolul 16, informații cu privire la tipul și repartizarea teritorială a stocurilor de urgență pe care este obligat să le dețină în perioada prevăzută la alin. (1).

(3) Menținerea stocurilor de urgență presupune ca pe întreaga durată a obligației prevăzute la alin. (1) să fie deținute cel puțin cantități minime din acele produse petroliere pe care titularul obligației de stocare trebuie să le dețină ca stocuri de urgență în rezervoarele din cadrul instalației de stocare pe care titularul obligației de stocare a indicat-o organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei. Stocurile de urgență pot fi stocate în rezervoare combinate cu stocurile comerciale care sunt deținute cu titlu de proprietate de către titularul obligației de stocare sau de terți.

(4) Cu titlu de excepție de la alin. (1) și (3), cantitatea stocurilor de urgență de benzină și motorină în formă materială poate fi mai mică în lunile septembrie și aprilie decât nivelul minim stabilit pentru titularul obligației de stocare, în legătură cu necesitatea reprovizionării stocurilor de urgență pentru a se asigura conformitatea cu cerințele sezoniere de calitate ale produselor petroliere respective, așa cum sunt definite de standardele EN 228 și EN 590.

Articolul 25. Delegarea obligației de stocare către terți

(1) Fiecare importator obligat poate delega obligația de a deține stocuri de urgență în conformitate cu Articolul 13. O astfel de delegare nu poate fi obiectul subdelegării.

(2) Delegarea sarcinilor referitoare la obligația de stocare de către un titular al obligației de stocare nu modifică și nu scutește de obligație titularul obligației de stocare, care îi este impusă în temeiul prezentei legi și nici nu îl exonerează de răspundere pentru neîndeplinire sau pentru îndeplinirea defectuoasă a acesteia.

(3) Delegările constituite în conformitate prezentul articol nu modifică în niciun fel obligațiile cu privire la nivelul minim al stocurilor de urgență asumate de Republica Moldova în cadrul Comunității Energetice.

Articolul 26. Transferul obligației de stocare către ECS

(1) Obligația de constituire a stocurilor de urgență în cazul importatorilor obligați care, pe parcursul anului calendaristic anterior, au importat o cantitate mai mică de 10.000 (zece mii) tone metrice pentru fiecare dintre produsele petroliere prevăzute la Articolul 11 alin. (2), se transferă integral către ECS.

(2) Obligația de stocare a importatorilor de păcură destinată consumului propriu în scopul producerii energiei se transferă integral către ECS.

(3) Obligația de stocare a unui importator obligat care vizează cantitatea de stocuri de urgență ce depășește cantitatea prevăzută la Articolul 28 alin. (1) se transferă către ECS în cazul în care nu au fost încheiate acorduri bilaterale cu statele în care importatorul obligat respectiv ar putea organiza deținerea stocurilor de urgență în forma non-materială, iar ECS poate organiza deținerea stocurilor în formă non-materială într-o țară cu care a fost încheiat un acord bilateral și în condiții mai favorabile decât importatorul obligat respectiv.

(4) Obligația de stocare a importatorului de produse petroliere împotriva căruia a fost deschisă procedura de insolabilitate se transferă integral către ECS.

(5) ECS stabilește stocurile de urgență care îi sunt transferate potrivit alin. (1) și (2) în formă materială în conformitate cu Articolul 12 și/sau în formă non-materială în conformitate cu Articolul 13, în funcție de resursele financiare disponibile și de capacitățile de stocare.

(6) ECS publică pe site-ul său web oficial în mod continuu informații complete, dezagregate pe categorii de produse, cu privire la volumele stocurilor pe care le poate menține pentru importatorii obligați. Condițiile în care ECS poate oferi servicii cu privire la menținerea stocurilor pentru importatorii obligați se publică cu cel puțin 7 luni înainte.

(7) ECS urmează să accepte delegarea prevăzută la alin. (6) în condiții transparente, obiective și nediscriminatorii. Plățile ce urmează a fi efectuate de importatorii obligați pentru serviciile prestate de ECS nu trebuie să depășească costul total al serviciilor prestate și nu pot fi solicitate până la constituirea stocurilor. ECS condiționează acceptarea delegării de prezentarea de către importatorii obligați a unor garanții financiare sau a unor alte forme de garantare a executării obligațiilor.

Articolul 27. Constituirea treptată a stocurilor de urgență deținute de ECS

(1) ECS urmează să constituie treptat stocurile de urgență prevăzute la Articolul 22 alin. (2), în conformitate cu:

- a) Planul de acțiuni;
- b) calculul cantității minime de stocuri de urgență conform Articolul 10 alin. (1) pentru anul curent;
- c) cuantumul indicativ și structura stocurilor de urgență pentru anul în curs;
- d) Planul anual de afaceri și financiar al ECS.

(2) Planul de acțiuni se aprobă de Guvern în baza propunerii organului central de specialitate în domeniul energiei, coordonate cu ECS, vizând de preferință constituirea și menținerea stocurilor ECS pe teritoriul Republicii Moldova.

(3) Planul de acțiuni se adoptă pentru o perioadă de cinci ani și descrie constituirea treptată a stocurilor de urgență deținute de ECS.

(4) Planul de acțiuni cuprinde:

- a) evaluarea cantității minime de stocuri de urgență pentru perioada la care se referă Planul de acțiuni;
- b) structura stocurilor de urgență pentru perioada la care se referă Planul de acțiuni;

- c) capacitate de stocare necesară pentru stocurile de urgență;
- d) capacitatea suplimentară de stocare necesară, dacă este cazul;
- e) condiții speciale pentru constituirea stocurilor de urgență;
- f) programul și politica de achiziții, politica de finanțare, asigurarea pe termen lung a disponibilității capacităților de stocare,
- g) dinamica implementării Planului de acțiuni.

(5) Cantitatea indicativă și structura stocurilor de urgență care urmează să fie constituite de către ECS se stabilesc în conformitate cu Planul de acțiuni, precum și ținând cont de nivelul minim al stocurilor de urgență exprimat în tone echivalent petrol și în tone metrice, de rezultatele evaluării de către ECS a prețurilor de piață ale produselor petroliere, de resursele financiare disponibile, de capacitățile interne de stocare disponibile, precum și de contractele bilaterale disponibile.

(6) Suma indicativă și structura stocurilor de urgență ale ECS pentru anul în curs, exprimate în tone metrice per produs petrolier individual (separat), se stabilesc de Guvern la propunerea organului central de specialitate în domeniul energiei, coordonată cu ECS, cel târziu la data de 15 aprilie a anului în curs.

Articolul 28. Depozitarea stocurilor de urgență

(1) Fiecare importator obligat trebuie să stocheze pe teritoriul Republicii Moldova cel puțin 1/2 (o jumătate) din stocurile de urgență pe care este obligat să le constituie conform deciziei prevăzute la Articolul 23 alin. (3).

(2) Prezentarea contractului de depozitare a stocurilor de urgență și/sau a contractului pentru stocurile de urgență în forma non-materială este o condiție prealabilă obligatorie pentru obținerea aprobării organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei. Titularul obligației de stocare include în contractele de depozitare a stocurilor de urgență și în contractele pentru stocurile de urgență în forma non-materială principiile stabilite în prezenta lege cu privire la stocare, cu privire la constituirea stocurilor de urgență în formă non-materială, precum și cu privire la disponibilitatea stocurilor de urgență. Intrarea în vigoare a acestui tip de contracte trebuie condiționată de obținerea aprobării prealabile a organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, prevăzute la alin. **Eroare! Fără sursă de referință..**

(3) Stocurile de urgență se păstrează în antrepozite vamale, în zone economice libere sau prin aplicarea unui alt regim vamal din țara unde sunt menținute stocurile de urgență și care permite amânarea achitării accizelor și a taxelor vamale, cu condiția că regimurile respective asigură posibilitatea de descărcare și încărcare a produselor petroliere preferabil în cel puțin două moduri de transport. Cerințele tehnice, logistice și de siguranță ce urmează a fi respectate la depozitarea stocurilor de urgență pe teritoriul Republicii Moldova și în afara acesteia se aprobă de organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei.

(4) Stocurile de urgență se păstrează în instalații de stocare echipate cu sisteme de supraveghere a controlului și colectării de date (în continuare - *sistem SCADA*) care să permită vizualizarea în timp real a cantității stocurilor de urgență depozitate în instalația de stocare, precum și stocarea pe termen lung a datelor privind stocurile de urgență deținute în instalația de stocare. La solicitarea ANRE, a organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei sau a ECS operatorii instalațiilor de stocare trebuie să permită entităților respective accesul de la distanță la sistemele lor SCADA.

(5) Depozitarea stocurilor de urgență poate fi asigurată de entități juridice autorizate să desfășoare activitatea de stocare a produselor petroliere și ale căror instalații de stocare satisfac cerințele prevăzute la alin. (3) și alin. (4).

Articolul 29. Disponibilitatea stocurilor de urgență

(1) Stocurile de urgență trebuie să fie disponibile și accesibile fizic în orice moment. Stocurile de urgență în formă materială deținute de titularul obligației de stocare nu pot fi scoase de către operatorul instalației de stocare fără autorizarea prealabilă în scris a titularului obligației de stocare.

(2) Stocurile de urgență deținute de ECS nu pot face obiectul executării silite sau al oricărei alte măsuri care ar limita disponibilitatea acestora.

(3) Pe toată durata contractului de stocare a stocurilor de urgență sau a contractului pentru stocurile de urgență în forma non-materială, entitatea energetică care deține stocuri de urgență trebuie să asigure integritatea stocurilor și a infrastructurii de încărcare și descărcare a stocurilor de urgență din instalația de stocare, întreținerea conformă, precum și politica de asigurare contra riscurilor generale și a riscurilor de scurgere.

(4) Stocurile de urgență ale Republicii Moldova pe care titularii obligațiilor de stocare le dețin pe teritoriul altei țări nu pot face obiectul unor măsuri care să limiteze disponibilitatea stocurilor de urgență respective sau care să limiteze expedierea acestora de pe teritoriul țării în care se află.

(5) Stocurile de urgență ale altor țări deținute în Republica Moldova sau care se află în tranzit pe teritoriul Republicii Moldova nu pot face obiectul unor măsuri care să limiteze eliberarea stocurilor de urgență respective sau care să limiteze expedierea acestora de pe teritoriul Republicii Moldova.

Articolul 30. Supravegherea ținerii stocurilor de urgență

(1) ANRE supraveghează realizarea de către importatorii obligați a sarcinii de constituire și menținere a stocurilor de urgență în ceea ce privește cantitatea și calitatea acestora. În acest scop, ANRE contractează o entitate care să efectueze inspecția calitativă și cantitativă a stocurilor de urgență ale importatorilor obligați (în continuare – *entitate de inspecție*). Entitatea de inspecție trebuie să fie acreditată în țara în care se efectuează inspecția conform standardului EN 17020 (Autoritate de inspecție - Tip A).

(2) ANRE elaborează și aprobă un plan de supraveghere a cantității și calității stocurilor de urgență cel târziu la data de 31 iulie a anului curent pentru perioada de până la 30 iunie a anului următor. Fiecare locație în care se află stocurile de urgență deținute de importatorii obligați trebuie inspectată fizic cel puțin o dată pe an, cu excepția cazului în care ANRE are acces la sistemul SCADA.

(3) Importatorul obligat trebuie să asigure reprezentantului împuternicit al ANRE și reprezentantului entității de inspecție acces la instalația de stocare în care sunt deținute stocuri de urgență, permițând controlul calitativ și cantitativ al stocurilor de urgență, precum și inspecția documentației privind inventarele zilnice de stocare și evidența stocurilor de urgență.

(4) Reprezentantul împuternicit al ANRE trebuie să informeze importatorul obligat despre intenția de a se deplasa la instalația de stocare în care sunt depozitate stocurile de urgență, prin expedierea în adresa acestuia a unui preaviz cu 24 ore înainte de ziua în care va avea loc deplasarea.

(5) Dacă reprezentantul împuternicit al ANRE și reprezentantul entității de inspecție nu au acces la instalația de stocare după efectuarea a 2 încercări pe parcursul a 48 de ore, se consideră că respectivul controlul are rezultat negativ, iar importatorul obligat este obligat suportă costurile verificării efectuate de către reprezentantul împuternicit al ANRE și reprezentantul entității de inspecție.

(6) ANRE informează lunar organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei despre rezultatele acțiunilor întreprinse în contextul supravegherii Ținerii stocurilor de urgență.

(7) Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, ANRE, titularii obligației de stocare, operatorii instalațiilor de stocare și entitățile energetice care dețin contracte urmează să acorde asistență persoanelor autorizate ale Secretariatului Comunității Energetice pentru monitorizarea acțiunilor de creare a stocurilor de urgență și de pregătire pentru situații de disfuncționalitate majoră în aprovizionare cu produse petroliere, în conformitate cu prevederile acordurilor internaționale ratificate. Aceste acțiuni includ accesul la toate documentele privind stocurile de urgență și accesul la instalațiile de stocare în care sunt depozitate stocurile de urgență și la toate documentele aferente.

(8) Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, ANRE, titularii obligației de stocare, operatorii instalațiilor de stocare și entitățile energetice care dețin contracte păstrează toate documentele, datele și rapoartele statistice referitoare la tipul, cantitatea, calitatea și distribuția stocurilor de urgență timp de cel puțin cinci ani de la data creării lor.

(9) Titularii obligației de stocare includ în contractele de stocare a stocurilor de urgență și în contractele pentru stocurile de urgență în forma non-materială prevederile privind supravegherea Ținerii stocurilor de urgență și obligația păstrării documentelor conform alin. (8).

Articolul 31. Punerea în circulație a stocurilor de urgență

(1) Decizia privind punerea în circulație a stocurilor de urgență se adoptă de către Comisia pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova în conformitate cu prevederile de la **Eroare! Fără sursă de referință..**

(2) Decizia privind punerea în circulație a stocurilor de urgență permite titularilor obligației de stocare să reducă temporar cantitatea de stocuri de urgență pe care erau obligați să le constituie și să le dețină în conformitate cu Articolul 22 alin. (2). Stocurile de urgență se pun în circulație la prețuri de piață.

(3) Comisia pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova poate dispune reducerea cantității stocurilor de urgență sub nivelul minim stabilit potrivit art. 10 pentru a elimina sau preveni disfuncționalitățile majore în aprovizionare cu produse petroliere sau ca un răspuns inițial în cazul unei anumite urgențe. O asemenea urgență poate include și situația în care a fost limitată sau întreruptă aprovizionarea cu gaze naturale, ceea ce determină necesitatea trecerii la alt tip de combustibil, precum utilizarea de produse petroliere în calitate de combustibil pentru producerea energiei.

(4) Comisia pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova poate dispune reducerea temporară a cantității stocurilor de urgență pe care importatorul obligat trebuia să le dețină dacă lanțul său de aprovizionare cu produse petroliere în Republica Moldova este perturbat din motive care nu pot fi controlate de respectivul importator.

(5) În cazul punerii în circulație a stocurilor de urgență în conformitate cu alin. (3) și (4), organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei informează imediat Secretariatul Comunității Energetice despre cantitatea stocurilor de urgență pusă în circulație.

(6) În cazul unei decizii internaționale efective de punere în circulație a stocurilor de urgență, Comisia pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova este în drept să aprobe o decizie privind punerea în circulație a stocurilor de urgență în conformitate cu recomandarea prealabilă a Secretariatului Comunității Energetice.

(7) Comisia pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, stabilește termenul în care urmează să fi restabilite stocurile de urgență puse în circulație.

Capitolul VI

FINANȚAREA STOCURILOR DE URGENȚĂ

Articolul 32. Finanțarea stocurilor de urgență

(1) Finanțarea constituirii și menținerii stocurilor de urgență prevăzute la Articolul 10 alin. (1) se asigură din contul aportului pentru constituirea și menținerea stocurilor de urgență (denumit în continuare – *aportul pentru stocurile de urgență*), ce include două componente: *contribuția pentru ECS* care servește pentru acoperirea tuturor costurilor suportate de ECS în acest scop și *compensația pentru importatorii obligați* care include costurile de manipulare suportate de importatorii obligați în perioada deținerii de către aceștia a obligației de constituire și de menținere a stocurilor de urgență.

(2) Aportul pentru stocurile de urgență se calculează și se aplică în raport cu următoarele produsele petroliere:

a) benzină fără plumb (cod tarifar CN 2710 12 31 00, 2710 12 41 00, 2710 12 45 00 și 2710 12 49 00);

b) kerosene (cod tarifar CN 2710 19 21 00 și 2710 19 25 00);

c) motorină (cod tarifar CN 2710 19 41 până la 2710 19 49);

d) păcură (cod tarifar CN 2710 19 62 până la CN 2710 19 64);

e) gaz petrolier lichefiat (cod tarifar CN 2711 12 11 00 la 2711 19 00 00).

(3) Aportul pentru stocurile de urgență este parte a veniturilor prognozate ale titularilor obligației de stocare. Aportul pentru stocurile de urgență se include în prețul de vânzare al produselor petroliere stabilit în condițiile Legii nr. 461/2001 privind piața produselor petroliere, până la impozitare.

(4) Cuantumul aportului pentru stocurile de urgență, inclusiv cuantumul contribuției pentru ECS și cuantumul compensației pentru importatorii obligați, se stabilește de către Guvern în baza propunerii justificate înaintate de către organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei conform principiilor stabilite prin hotărârea de Guvern, prevăzută la Articolul 3 lit. g), precum și după consultare cu titularii obligației de stocare.

(5) Elementele cheie de cost, care includ prețul produselor petroliere, costul stocării, costul finanțării, costurile stocurilor sub formă non-materială și care sunt utilizate pentru determinarea cuantumului aportului pentru stocurile de urgență, se verifică o dată la trei luni de către organul

central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei. În ceea ce privește compensația pentru importatorii obligați, se verifică dacă, cuantumul stabilit al compensației respective permite acestora să constituie și să mențină stocuri de urgență cu impact neutru financiar asupra activității lor. Urmare a analizei, Guvernul, la propunerea organului central de specialitate, poate ajusta aportul pentru stocurile de urgență. Procedura de verificare se stabilește în hotărârea Guvernului prevăzută la Articolul 3 litera h).

(6) Aportul pentru stocurile de urgență nu se calculează și nu se plătește pentru produsele petroliere ce urmează a fi exportate în vederea vânzării.

(7) Aportul pentru stocurile de urgență nu se calculează și nu se plătește pentru produsele petroliere care sunt importate de către titularii autorizației de import al motorinei. Guvernul poate impune limitări în ceea ce privește cantitatea admisă pentru import fără plata aportului pentru stocurile de urgență de către titularii autorizației de import a motorinei.

(8) Aportul pentru stocurile de urgență nu se calculează și nu se plătește la produsele petroliere achiziționate de către ECS în scopul constituirii sau al înlocuirii stocurilor de urgență și nici pentru produsele petroliere achiziționate de către Agenția Rezerve Materiale.

(9) Aportul pentru stocurile de urgență se calculează și se plătește pentru produsele petroliere livrate pe aeroporturile internaționale din Republica Moldova în scopul aprovizionării aeronavelor în trafic aerian internațional, precum și pentru produsele petroliere livrate în porturile deschise traficului internațional din Republica Moldova în scopul aprovizionării navelor din navigația internațională.

Articolul 33. Plățile datorate ECS

(1) Contribuția pentru ECS se calculează și se achită de importatorii de produse petroliere specificate la Articolul 32 alin. (2).

(2) Obligația de plată a contribuției pentru ECS apare la momentul:

- a) apariției datoriilor vamale;
- b) livrării produselor petroliere din depozitul vamal al contribuabilului;
- c) determinării pierderilor legate de manipularea produselor petroliere și a pierderilor prin evaporare.

(3) Pierderile de produse petroliere prevăzute la alin. (2) lit. c), care provin din instalațiile de stocare ale importatorului se adaugă la cantitatea totală de produse petroliere pentru care se calculează contribuția pentru ECS, cu excepția pierderilor care rezultă din forța majoră.

(4) Aportul pentru stocurile de urgență în cuantum integral stabilit de Guvern în conformitate cu Articolul 32 alin. (4), se plătește către ECS de către:

a) importatorii de produse petroliere menționate la Articolul 22 alin. (1) pentru perioada din ziua în care aportul pentru stocurile de urgență a început să fie calculat ca parte integrantă a prețului de vânzare al produselor petroliere și până în ziua în care respectivii importatori constituie stocuri de urgență în condițiile stabilite la Articolul 37 alin. (4) și Articolul 23 alin. (3);

b) importatorii de produse petroliere, menționați la art. 26;

c) importatorii de produse petroliere care nu sunt determinați de organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei în calitate de titulari ai obligației de stocare, astfel cum este prevăzut la Articolul 23 alin. (3).

(5) Fiecare importator de produse petroliere trebuie să depună la CSE o garanție bancară necondiționată și irevocabilă pentru a asigura plata în mod corespunzător a contribuției pentru CSE. Conținutul garanției bancare, modul de calcul al cuantumului garanției bancare, termenul de depunere a garanției bancare și termenele de invocare a garanției bancare se stabilesc prin hotărârea Guvernului prevăzută la Articolul 34 alin. (5).

Articolul 34. Modalitatea și termenul limită de plată a plăților datorate ECS și transmiterea datelor

(1) Plățile datorate ECS conform Articolul 33 se calculează la devamarea produselor petroliere importate și se achită către ECS prin transfer în contul bancar al acesteia până la data de 20 a fiecărei luni pentru luna precedentă.

(2) În cazul achitării cu întârziere a plăților datorate ECS, ultima calculează și aplică dobânda de întârziere pentru credite pe termen scurt aplicată de Bancă Națională a Republicii Moldova.

(3) În cazul în care importatorul de produse petroliere achită ECS o plată în sumă mai mare decât cea calculată, ECS va reduce cuantumul plății care se datorează pentru luna curentă cu suma plătită în plus.

(4) Importatorii de produse petroliere sunt obligați să transmită către ECS până la data de 20 a fiecărei luni pentru luna precedentă informații cu privire la livrările de produse petroliere pe piața locală și cu privire la plățile efectuate către ECS.

(5) Modalitatea de calcul și de plată a contribuției pentru ECS, precum și conținutul și modalitatea de transmitere a datelor privind plățile către ECS, prevăzute la alin. (4), se stabilesc prin hotărâre de Guvern.

(6) ECS, autoritatea administrativă competentă în domeniul vamal și ANRE colaborează prin schimb de informații agregate și individuale cu privire la importurile și exporturile de produse petroliere pentru a verifica corectitudinea informațiilor prezentate de către importatorii de produse petroliere.

(7) La solicitarea ECS, ANRE aplică sancțiuni financiare pentru neachitare, pentru achitare parțială sau pentru achitarea cu întârziere a plăților datorate ECS. Achitarea sancțiunii financiare nu exonerează importatorul obligat sau importatorul de produse petroliere prevăzut la Articolul 33 alin. (4) de efectuarea plății datorate față de ECS, precum și de achitarea dobânzii prevăzute la alin. (2) din prezentul articol.

Articolul 35. Destinația mijloacelor financiare colectate de către ECS

Mijloacele financiare colectate de către ECS pot fi utilizate pentru:

a) achiziționarea de produse petroliere în formă materială în vederea constituirii stocurilor de urgență și/sau a stocurilor specifice;

b) achiziționarea de produse petroliere în formă non-materială în vederea constituirii stocurilor de urgență;

c) compensarea costurilor de asigurare, stocare și re aprovizionarea stocurilor de urgență și/sau a stocurilor specifice;

d) compensarea costului controlului cantității și a calității stocurilor de urgență stabilite de ECS;

e) compensarea costurilor de funcționare a instalației de stocare și a instalațiilor utilizate de ECS pentru stocarea stocurilor de urgență;

f) compensarea costurilor suportate de împrumuturile pe piața financiară și a altor costuri de capital;

g) compensarea costurilor de studii, autorizații, cercetare, echipamente de contorizare, echipamente de siguranță, monitorizare etc. legate de transportul, încărcarea/descărcarea în siguranță și stocarea stocurilor de urgență în instalațiile existente și nou planificate și controlul cantității în timp real;

h) compensarea costurilor de funcționare ale ECS și a altor costuri legate de crearea și menținerea stocurilor de urgență și securitatea aprovizionării cu produse petroliere, în conformitate cu prezenta lege și cu statutul ECS;

i) achiziționarea, construcția, reconstrucția, modernizarea, recondiționarea instalațiilor de stocare în scopul depozitării stocurilor de urgență și al gestionării acestora.

Capitolul VII

RĂSPUNDEREA PENTRU ÎNCĂLCAREA LEGISLAȚIEI PRIVIND STOCURILE DE URGENȚĂ

Articolul 36. Răspunderea pentru încălcarea legislației aferente stocurilor de urgență

(1) Importatorii de produse petroliere specificate la Articolul 32 alin. (2), importatorii de produse petroliere prevăzuți la Articolul 33 alin. (4), importatorii obligați, operatorii instalațiilor de stocare poartă răspundere pentru neîndeplinirea sau îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor stabilite în prezenta lege, în actele normative aprobate de Guvern, în deciziile organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, precum și în actele normative de reglementare ale ANRE, în condițiile stabilite de prezenta lege.

(2) În cazul în care ANRE constată că una din entitățile prevăzute la alin. (1) din prezentul Articol a încălcat prevederile prezentei legi, ale actelor normative aprobate de Guvern, ale actelor normative aprobate de organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei și/sau a actelor normative de reglementare aprobate ANRE, aceasta va declanșa procedura contravențională în condițiile și în termenele stabilite de Codul contravențional.

(3) În cazurile prevăzute la alin. (4) și (5) din prezentul articol, ANRE aplică sancțiuni financiare pentru neîndeplinirea, îndeplinirea necorespunzătoare sau îndeplinirea cu întârziere a obligațiilor, stabilite prin prezenta lege, cu respectarea procedurii stabilite în Legea nr.174/2017 cu privire la energetică. Resursele financiare obținute din aplicarea sancțiunilor financiare se fac venit la bugetul de stat.

(4) ANRE aplică prin hotărâre sancțiune financiară de la 0,50% la 2,50% din cifra de afaceri a importatorului obligat, a importatorului de produse petroliere prevăzute la Articolul 32 alin. (2), a importatorului de produse petroliere prevăzut la Articolul 33 alin. (4) în unul din următoarele cazuri:

a) importatorul de produse petroliere nu prezintă în termen și în modul stabilit de organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei informații cu privire la importul, exportul, consumul de produse petroliere pe piața de produse petroliere din Republica

Moldova, precum și cu privire la nivelul stocurilor de urgență și a stocurilor comerciale de produse petroliere din luna precedentă;

b) importatorul obligat nu prezintă organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei și ECS informațiile necesare pentru menținerea Registrului stocurilor de urgență și a Registrului stocurilor specifice;

c) importatorul de produse petroliere nu prezintă în termen și în modul stabilit de ECS informațiile cu privire la livrările de produse petroliere pe piața produselor petroliere din Republica Moldova, precum și informații cu privire la efectuarea plăților către ECS.

(5) ANRE aplică prin hotărârea Consiliului de Administrație sancțiuni financiare de la 2,50% la 5,00% din cifra de afaceri a importatorului obligat, a importatorului de produse petroliere prevăzute la Articolul 32 alin. (2), a importatorului de produse petroliere prevăzut la Articolul 33 alin. (4) în unul din următoarele cazuri:

a) importatorul obligat, importatorul de produse petroliere nu se conformează deciziilor Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova;

b) importatorul obligat obstrucționează repetat reprezentantul ANRE, reprezentantul entității de inspecție și/sau reprezentantul Secretariatului Comunității Energetice la efectuarea controalelor dispuse în conformitate cu Articolul 30 și /sau nu păstrează și nu prezintă la solicitarea repetată documentele și informațiile solicitate de ANRE sau de Secretariatul Comunității Energetice;

c) urmare a controlului efectuat în conformitate cu Articolul 30, reprezentatul împuternicit al ANRE constată faptul că importatorul obligat nu deține stocurile de urgență în cantitățile stabilite conform prevederilor de la Articolul 23 alin. (3);

d) importatorul obligat nu execută în termenele stabilite în actul de constatare, întocmit de reprezentantul împuternicit al ANRE în conformitate cu Articolul 30 alin. (5), măsurile prescrise pentru executare;

e) importatorul de produse petroliere prevăzute la Articolul 32 alin. (2), importatorul de produse petroliere prevăzut la Articolul 33 alin. (4) nu plătește contribuția pentru ECS în modul și termenele stabilite la Articolul 34.

(6) Pentru săvârșirea în mod repetat a încălcărilor prevăzute la alin. (5), ANRE aplică sancțiuni financiare de la 5,00% la 10,00 % din cifra de afaceri a importatorului obligat, a importatorului de produse petroliere prevăzute la Articolul 32 alin. (2), a importatorului de produse petroliere prevăzut la Articolul 33 alin. (4).

(7) ANRE aplică prin hotărâre sancțiune financiară de la 2,50% la 5,00% din cifra de afaceri a operatorului instalației de stocare în unul din următoarele cazuri:

a) entitatea respectivă prestează serviciul de stocare în lipsa autorizației pentru desfășurarea activității respective;

b) operatorul instalației de stocare obstrucționează repetat reprezentanții ANRE și reprezentanții entității de inspecție la efectuarea controalelor dispuse în conformitate cu Articolul 30 și/sau nu prezintă la solicitarea repetată documentele și informațiile solicitate de ANRE.

(8) Cifra de afaceri prevăzută la alin. (4) și alin. (5) din prezentul articol, pentru care se calculează amenda, reprezintă venitul realizat de titularul obligației de stocare în perioada de nerespectare a obligațiilor pentru care sunt aplicate sancțiunile financiare la care se face referire la alin. (4) și alin. (5) din vânzarea produselor petroliere pentru care obligațiile în cauză nu au fost îndeplinite.

Capitolul VIII

DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII

Articolul 37. Dispoziții finale și tranzitorii

(1) Prezenta lege intră în vigoare la expirarea a 3 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

(2) În termen de 12 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi, Guvernul:

a) va aproba Planul de acțiuni pentru constituirea stocurilor de urgență;

b) va aproba Planul de intervenții;

c) va aproba Regulamentul de organizare și funcționare a Registrului general cu privire la stocurile de urgență și Modelul Registrului respectiv;

d) va înființa Consiliul pentru Securitatea Aprovizionării cu Produse Petroliere și va aproba regulamentul de organizare și funcționare a acestuia;

e) va aproba hotărârea de Guvern prevăzută la Articolul 32 alin. (4);

f) va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege;

g) va prezenta Parlamentului propuneri privind aducerea legislației în vigoare în concordanță.

(3) În termen de 3 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei stabilește obligațiile individuale de stocare prevăzute la Articolul 22 alin. (1) în baza datelor pentru anul 2024, pe care importatorii de produse petroliere din Republica Moldova, autoritatea administrativă competentă în domeniul vamal, Biroul Național de Statistică și ANRE va raporta către organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei în termen de 45 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi.

(4) Importatorii obligați trebuie să dețină constituit un sfert (25%) din stocurile de urgență începând cu prima zi a lunii următoare celei în care se împlinesc 200 de zile calendaristice de la data emiterii deciziei de către organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, conform alin. (3).

(5) Începând cu 1 iulie 2026 organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei va stabili obligațiile individuale de stocare în conformitate cu Articolul 23.

(6) În termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, ANRE va modifica metodologia de calcul și aplicare a prețurilor la produse petroliere în conformitate cu prevederile prezentei legi.

(7) În termen de 10 zile de la data intrării în vigoare a Hotărârii ANRE de modificare a metodologiei menționate la alin. (6) din prezentul articol, organul central de specialitate al administrației publice în domeniul financiar deschide un cont trezorerial provizoriu pentru efectuarea plăților prevăzute la Articolul 33.

(8) Aportul pentru stocurile de urgență începe să fie calculat ca parte integrantă a prețului de vânzare al produselor petroliere din prima zi a lunii următoare celei în care a fost deschis contul trezorerial provizoriu pentru efectuarea plăților datorate ECS conform prevederilor de la Articolul

33. Contribuția pentru ECS prevăzută la Articolul 33 se plătește în conformitate cu reglementările vamale pentru plata accizelor la produsele petroliere.

(9) Până la stabilirea cuantumului aportului pentru stocurile de urgență în conformitate cu Articolul 32 alin. (4), aportul pentru stocurile de urgență (fără TVA) se stabilește în mărime de:

- 0.48 MDL/litru pentru produse petroliere prevăzute la Articolul 32 alin. (2) lit. a);
- 0.48 MDL/litru pentru produse petroliere prevăzute la Articolul 32 alin. (2) lit. b);
- 0.48 MDL/litru pentru produse petroliere prevăzute la Articolul 32 alin. (2) lit. c);
- 0.48 MDL/kg pentru produse petroliere prevăzute la Articolul 32 alin. (2) lit. d);
- 0.48 MDL/litru pentru produse petroliere prevăzute la Articolul 32 alin. (2) lit. e).

(10) Până la stabilirea cotelor aportului pentru stocurile de urgență în conformitate cu Articolul 32 alin. (4), aportul respectiv, în mărimea prevăzută la alin. (9) din prezentul articol se distribuie astfel încât 70% se transferă către ECS, iar 30% urmează a fi reținute de importatorii obligați.

(11) În termen de 8 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, Guvernul creează ECS, aprobă statutul acesteia, precum și hotărârea prevăzută la Articolul 33 alin. (5).

(12) În termen de 4 luni de la data constituirii, ECS va deschide un cont bancar pentru transferarea plăților datorate ECS conform prevederilor de la Articolul 33.

(13) După deschiderea contului bancar al ECS, mijloacele financiare menționate la alin. (7) din prezentul articol se transferă în contul bancar al ECS.

(14) În termen 1 lună de la aprobarea hotărârii de Guvern prevăzută la Articolul 34 alin. (5), organul central de specialitate în domeniul financiar va închide contul trezorerial provizoriu prevăzut la alin. (7) din prezentul articol, iar plățile datorate ECS conform Articolul 33 se vor face exclusiv în contul bancar al ECS în conformitate cu hotărârea de Guvern respectivă.

(15) În termen de 4 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi, organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei va aproba metodologia de colectare și prelucrare a datelor în scopul creării stocurilor de urgență. În termen de 2 luni de la data aprobării metodologiei respective, entitățile obligate să prezinte datele menționate la Articolul 18 alin. (2) le vor transmite organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei pentru toate cele 12 luni ale anului în care prezenta lege a intrat în vigoare.

(16) În termen de 6 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi, organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei va aproba cerințele tehnice, logistice și de siguranță ce urmează a fi respectate la depozitarea stocurilor de urgență pe teritoriul Republicii Moldova și în afara acesteia, prevăzute la Articolul 5 alin. (1) lit. m).

(17) În termen de 6 de luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi, ANRE va elabora și aproba regulamentul privind eliberarea autorizațiilor pentru desfășurarea activității de stocare.

(18) După aderarea Republicii Moldova la Uniunea Europeană, cuvintele ”Secretariatul Comunității Energetice” la toate formele gramaticale se substituie cu cuvintele ”Comisia Europeană” la toate formele gramaticale, iar constituirea și menținerea stocurilor de urgență poate fi realizată exclusiv pe teritoriul Uniunii Europene.

(19) În legătură cu implementarea prevederilor de la Articolul 31 alin. (7), după aderarea Republicii Moldova la Uniunea Europeană, Comisia Europeană este autorizată să stabilească

perioada rezonabilă în care urmează să fie restabilite stocurile de urgență ale Republicii Moldova până la nivelul minim necesar.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

Anexa nr. 1

la Legea privind securitatea aprovizionării cu produse petroliere nr. ___/2024

Materii prime pentru rafinărie

Produs energetic		Definiție
1.	Țiței	Țițeiul este un tip de ulei mineral de origine naturală, care conține un amestec de hidrocarburi și impurități asociate, precum sulful. Acesta se găsește în stare lichidă în condiții normale de temperatură și presiune de suprafață, iar caracteristicile fizice (densitate, vâscozitate etc.) sunt foarte variabile. Această categorie include condensatele din gazele asociate sau neasociate extrase din zăcămintele sau perimetre de exploatare, dacă acestea sunt amestecate cu țițeiul comercial. Cantitățile trebuie să fie înregistrate indiferent de metoda de extragere (convențională și neconvențională). Țițeiul nu include LGN.
2.	Lichide din gaze naturale (LGN)	LGN-urile sunt hidrocarburi lichide sau lichefiate obținute din gaze naturale în instalații de separare sau de prelucrare a gazului. Printre LGN-uri se numără etanul, propanul, butanul (butan normal și izobutan), pentanul, izopentanul și pentanul plus (denumit uneori benzină naturală sau condensat de uzină).
3.	Materii prime pentru rafinării	Materiile prime pentru rafinării constau în petrol prelucrat destinat unei prelucrări suplimentare (de exemplu, păcură distilată direct sau motorină în vid) fără amestecare. După o prelucrare suplimentară, urmează să fie transformate într-una sau mai multe componente și/sau produse finite. Această definiție se aplică, de asemenea, retururilor din petrochimie pentru rafinării (de exemplu, benzină de piroliză, fracții C4, fracții de motorină și păcură).
4.	Aditivi/compuși oxigenați	Aditivii sunt compuși, alții decât hidrocarburile, care sunt adăugați la sau amestecați cu produse petroliere pentru a modifica proprietățile acestora (de exemplu, cifra octanică, cifra cetanică, proprietățile la rece etc.). Printre aditivi se numără compușii oxigenați [precum alcoolii (metanol, etanol)], eterii [metil terț butil eter (MTBE), etil terț butil eter (ETBE), terț amil metil eter (TAME) etc.], esterii (precum ulei de rapiță sau ester dimetilic etc.), compușii chimici [de exemplu, tetrametil de plumb (TMP), tetraetil de plumb (TEP) și detergenții]. Cantitățile

		de aditivi/compuși oxigenați (alcooli, eteri, esteri și alți compuși chimici) declarați în această categorie trebuie să corespundă cantităților amestecate cu combustibili sau utilizate drept combustibil. Această categorie include biocombustibilii care sunt amestecați cu combustibili fosili lichizi.
5.	Biocombustibili în aditivi/compuși oxigenați	Cantitățile de biocombustibili lichizi înregistrați în această categorie corespund biocombustibililor lichizi amestecați și se referă doar la proporția de biocombustibil lichid și nu la volumul total de lichide în care se amestecă biocombustibilii. Nu se iau în considerare biocombustibilii lichizi care nu au fost amestecați.
6.	Alte hidrocarburi	Această categorie include țițeiul sintetic obținut din nisipuri petrolifere, uleiurile minerale extrase din șisturile bituminoase etc, lichidele obținute din lichefierea cărbunelui, în urma transformării gazelor naturale în benzină, uleiurile emulsionate (de exemplu, Orimulsion); nu include șisturile bituminoase; include uleiul de șist (produs secundar).

Anexa nr. 2

la Legea privind securitatea aprovizionării cu produse petroliere nr. ___/2024

Produse petroliere

Produs energetic		Definiție
1	Gaz de rafinărie	Gazul de rafinărie este un amestec de gaze necondensate, care constau în principal în hidrogen, metan, etan și olefine obținute în urma distilării țițeiului sau tratării produselor petroliere (de exemplu prin cracare) în rafinării. Aici se includ și gazele returnate din industria petrochimică.
2	Etan	Hidrocarbură cu catenă liniară, gazoasă în stare naturală, (C ₂ H ₆) extrasă din gaze naturale și din gaze de rafinărie.
3	Gaz petrolier lichefiat (GPL)	GPL-urile sunt hidrocarburi parafinice ușoare obținute în urma proceselor de rafinare și în instalațiile de stabilizare a țițeiului și de prelucrare a gazelor naturale. Acestea constau, în principal, în propan (C ₃ H ₈) și butan (C ₄ H ₁₀) sau într-o combinație între aceste două gaze. Acestea pot conține, de asemenea, propilenă, butilenă, izopropilenă și izobutilenă. GPL-urile sunt de obicei lichefiate sub presiune pentru transport și depozitare.
4	Naftă	Nafta este o materie primă atât pentru industria petrochimică (de exemplu, producerea de etilenă sau de compuși aromatici), cât și pentru producerea de benzină prin reformare sau izomerizare în rafinării. Nafta include materialele care au o temperatură de distilare între 30 °C și 210 °C sau un interval între aceste valori.
5	Benzina auto	Benzina auto constă într-un amestec de hidrocarburi ușoare care au temperatura de distilare între 35 °C și 215 °C. Este utilizată drept combustibil pentru motoarele cu aprindere prin scânteie ale vehiculelor de transport terestru. Benzina auto poate conține aditivi, compuși oxigenați și amelioratori ai cifrei octanice, inclusiv compuși ai plumbului. Această categorie include componentele de amestec ale benzinei auto (cu excepția aditivilor/compușilor oxigenați), de exemplu alchilații, izomerații, reformații, benzina de cracare, destinate utilizării ca benzină auto finisată. Benzina auto este un produs agregat echivalent cu suma amestecului cu biobenzină (biobenzina din benzina auto) și a altor produse diferite de biobenzină.
5.1	Amestec de biobenzină (biobenzina din benzina auto)	Biobenzina care a fost amestecată cu benzină auto.
5.2	Produse diferite de biobenzină	Partea rămasă a benzinei auto - benzină auto fără biobenzină în amestec (preponderent benzină auto din combustibili fosili).
6	Benzină pentru aviație	Este o benzină special preparată pentru motoarele cu pistoane ale avioanelor, cu o cifră octanică adecvată acestui tip de motoare, cu o temperatură de îngheț de – 60 °C și un interval de distilare de obicei între 30 °C și 180 °C.
7	Combustibili de tip benzină pentru turboreactoare	Această categorie include toate hidrocarburile ușoare utilizate de turbomotoarele avioanelor, care se distilează între 100 °C și 250 °C și se obțin prin amestecarea kerosenului și benzinei sau naftei

	(combustibili de tip naftă pentru turboreactoare sau JP4)	în așa fel încât concentrația de compuși aromatici să nu depășească 25 % din volum, iar presiunea vaporilor să fie între 13,7 kPa și 20,6 kPa.
8	Carburant de tip kerosen pentru turboreactoare	Distilat utilizat de turbomotoarele avioanelor. Are aceleași caracteristici de distilare între 150 °C și 300 °C (în general până la 250 °C) și același punct de inflamabilitate ca și kerosenul. În plus, are caracteristici specifice (precum temperatura de îngheț), care sunt stabilite de Asociația Internațională a Transporturilor Aeriene. Această categorie include componentele pentru amestec cu kerosen. Această categorie include componentele de amestec ale kerosenului. Carburanții de tipul kerosenului pentru turboreactoare constituie un produs agregat echivalent cu suma amestecului cu biocarburanți de tipul kerosenului pentru turboreactoare (biocarburanți de tipul kerosenului pentru turboreactoare în carburanți de tipul kerosenului pentru turboreactoare) și kerosen non-bio pentru turboreactoare.
8.1	Amestec cu biocombustibili de tipul kerosenului pentru turboreactoare (biocombustibili de tipul kerosenului pentru turboreactoare în combustibili de tipul kerosenului pentru turboreactoare)	Biocombustibili de tipul kerosenului pentru turboreactoare care a fost amestecat cu combustibili de tipul kerosenului pentru turboreactoare.
8.2	Non-biocombustibil de tip kerosen pentru turboreactoare	Partea rămasă a combustibililor de tipul kerosenului pentru turboreactoare – combustibili de tipul kerosenului pentru turboreactoare fără amestec cu biocombustibili de tipul kerosenului pentru turboreactoare (preponderent combustibili de tipul kerosenului pentru turboreactoare din combustibili fosili).
9	Alte tipuri de kerosen	Distilat de petrol rafinat utilizat în alte sectoare decât transportul aerian. Se distilează între 150 °C și 300 °C.
10	Motorină (păcură distilată)	Motorina este în principal un distilat intermediar care se distilează între 180 °C și 380 °C. Această categorie include componentele pentru amestec. Există mai multe tipuri de calitate în funcție de utilizare. Motorina include motorina pentru motoarele diesel cu aprindere prin compresie ale autovehiculelor și camioanelor. Motorina include combustibil ușor pentru încălzirea spațiilor industriale și comerciale, motorină pentru transporturile navale și motorină pentru transporturile feroviare, alte tipuri de motorină inclusiv motorinele grele, care se distilează între 380 °C și 540 °C și care sunt utilizate ca materii prime în petrochimie. Motorina constituie un produs agregat

		echivalent cu suma amestecului cu biomotorine (biomotorine în motorină) și alte produse decât biomotorinele.
10.1	Amestec biomotorine (biomotorine în motorină) cu	Biomotorine care au fost amestecate cu motorină.
10.2	Alte produse decât biomotorinele	Partea rămasă a motorinei – motorină fără amestec cu biomotorine (preponderent motorină din combustibili fosili).
11	Păcură (păcură grea)	Include toate tipurile de păcură reziduală (grea) (inclusiv cele obținute prin amestec). Vâscozitatea cinematică depășește 10 cSt la 80 °C. Punctul de aprindere este întotdeauna de peste 50 °C, iar densitatea este întotdeauna de peste 0,90 kg/l. Păcura este un produs agregat echivalent cu suma păcurii care conține un conținut redus de sulf și a păcurii cu un conținut ridicat de sulf.
11.1	Păcură cu un conținut redus de sulf (LSFO)	Păcură cu un conținut de sulf sub 0,5 %.
11.2	Păcură cu un conținut ridicat de sulf (HSFO)	Păcură cu un conținut de sulf de minimum 0,5 %.
12	White spirit și SBP	White spirit și SBP sunt definite ca distilate intermediare rafinate cu distilare în intervalul de distilare al naftei/kerosenului. Acestea includ benzine industriale (denumite și SBP; uleiuri ușoare care se distilează între 30 °C și 200 °C în 7 sau 8 tipuri de calitate de benzine industriale, în funcție de poziția fracției în intervalul de distilare – aceste tipuri de calitate se stabilesc în funcție de diferența de temperatură între punctele de distilare pentru 5 % și 90 % din volum, temperatură ce nu depășește 60 °C), și white spirit (benzină industrială cu un punct de inflamabilitate de peste 30 °C și intervalul de distilare între 135 °C și 200 °C).
13	Lubrifianti	Hidrocarburi obținute din produse secundare de distilare. Lubrifiantii sunt în principal utilizați pentru a reduce frecarea între suprafețele de sprijin. Sunt incluse toate categoriile finisate de uleiuri lubrifiante, de la uleiul de ax la uleiul pentru cilindri, inclusiv cele utilizate la grăsimile lubrifiante, uleiurile de motor și toate categoriile de uleiuri de bază pentru lubrifianti.
14	Bitum	Este o hidrocarbură solidă, semisolidă sau vâscoasă cu o structură coloidală, de culoare brună sau neagră, obținută ca reziduu în urma distilării țițeiului, prin distilarea în vid a reziduurilor de petrol rezultate din distilarea atmosferică. Bitumul mai este denumit și asfalt și este utilizat în principal la construcții de drumuri și ca material pentru acoperișuri. Această categorie cuprinde bitumul fluidizat și bitumul fluxat.

15	Parafină, ceruri	Sunt hidrocarburi alifatice saturate. Acestea sunt reziduuri extrase în urma deparafinării uleiurilor lubrifiante. Au o structură cristalină, mai mult sau mai puțin fină, în funcție de calitate. Caracteristicile lor principale sunt următoarele: sunt incolore, inodore și translucide, cu un punct de topire de peste 45 °C.
16	Cocs de petrol	Este un produs secundar solid, negru, obținut în principal prin cracarea și carbonizarea materiilor prime derivate din petrol, a reziduurilor de distilare în vid, a gudronului și a smoalei prin procese precum cocsificarea întârziată sau cocsificarea fluidă. Constă în principal în carbon (90 – 95 %) și are un conținut redus de cenușă. Este utilizat ca materie primă pentru cocserii în industria siderurgică, pentru încălzire, pentru producerea electrozilor și pentru producerea de substanțe chimice. Cele mai importante două categorii ale cocsului de petrol sunt «cocsul verde» și «cocsul calcinat». Este inclus «cocsul de cataliză», care se depune pe catalizator în cursul proceselor de rafinare; acest tip de cocs nu este recuperabil și este de obicei utilizat drept combustibil de rafinărie.
17	Alte produse	Această categorie include toate produsele nemenționate mai sus, de exemplu: gudronul și sulful. Include compușii aromatici (de exemplu, BTX sau benzenul, toluenul și xilenul) și olefinele (de exemplu, propilena) produse în rafinării.

Anexa nr. 3

la Legea privind securitatea aprovizionării cu produse petroliere nr. ___/2024

Metoda de calcul al echivalentului în țitei al importurilor de produse petroliere

Echivalentul în țitei al importurilor de produse petroliere se calculează folosind următoarea metodă:

1. Suma importurilor nete de țitei, de lichide din gaze naturale (LGN), de materii prime pentru rafinărie și de alte hidrocarburi, astfel cum sunt definite în **Eroare! Fără sursă de referință.** la prezenta lege, se calculează și se ajustează pentru a ține seama de eventuale variații ale stocurilor. Din cifra rezultată, se scade una dintre următoarele trei cifre pentru randamentul naftai:

- 4%;
- randamentul mediu al naftei;
- consumul efectiv net de naftă.

2. Suma importurilor nete de produse petroliere, definite în **Eroare! Fără sursă de referință.** la prezenta lege, cu excepția naftei, se calculează și se ajustează pentru a ține seama de variațiile stocurilor și se înmulțește cu un factor de 1,065.

Suma cifrelor care rezultă din metodele indicate la punctele 1 și 2 reprezintă echivalentul în țitei.

Buncărajul nu se include în acest calcul.

Anexa nr. 4

la Legea privind securitatea aprovizionării cu produse petroliere nr. ____/2024

Metoda de calcul al echivalentului în țitei al consumului intern

Echivalentul în țitei al consumului intern se calculează folosind următoarea metodă:

Consumul intern se stabilește prin însumarea livrărilor interne brute observate agregate doar pentru următoarele produse petroliere: benzină auto, benzină pentru aviație, combustibil de tip benzină pentru turboreactoare (combustibil de tip nafta pentru turboreactoare sau JP4), carburant de tip kerosen pentru turboreactoare, alte tipuri de kerosen, motorină (păcură distilată) și păcură (cu conținut ridicat de sulf și cu conținut redus de sulf), definite în **Eroare! Fără sursă de referință.** la prezenta lege.

Echivalentul în țitei al consumului intern se calculează prin aplicarea unui factor multiplicator de 1,2.

Buncărajul nu se include în acest calcul.

Anexa nr. 5

la Legea privind securitatea aprovizionării cu produse petroliere nr. ____/2024

Metoda de calcul a nivelului stocurilor deținute

Pentru calcularea nivelurilor stocurilor de urgență se aplică următoarele metode:

Cantitățile de produse petroliere deținute pot fi considerate drept stoc de urgență o singură dată. Stocurile de naftă și stocurile de produse petroliere pentru buncăraj nu se includ în categoria stocurilor de urgență.

Alte produse petroliere vor fi incluse în volumul stocurilor de urgență, folosind una dintre următoarele două metode:

1) se includ toate stocurile de produse petroliere definite în **Eroare! Fără sursă de referință.** la prezenta lege și se calculează echivalentul în țitei pentru acestea prin aplicarea unui factor multiplicator de 1,065; sau

2) se includ numai stocurile ale următoarelor produse: benzină auto, benzină pentru aviație, carburant turboreactor tip benzină (petrol turboreactor de tip nafta sau JP4), carburant de tip kerosen pentru turboreactoare, alte tipuri de kerosen, motorină (păcură distilată), păcură (cu conținut ridicat de sulf și cu conținut redus de sulf) și se calculează echivalentul în țitei al acestora prin aplicarea unui factor multiplicator de 1,2.

Metoda aleasă este utilizată pe parcursul întregului an calendaristic în cauză.

Calculul nivelului stocurilor poate include cantitățile deținute:

- în rezervoarele rafinăriilor;
- în terminalele de încărcare;
- în rezervoarele de alimentare a oleoductelor;
- în șalande;
- în tancurile petroliere pentru cabotaj;
- în petrolierele care staționează în port;
- în buncărele navelor de navigație interioară;
- în fundul tancurilor de stocare;
- sub formă de stocuri circulante;
- de către marii consumatori în temeiul obligațiilor legale.

Atunci când se calculează nivelurile stocurilor specifice în cazul în care astfel de stocuri sunt calculate separat de stocurile de urgență, pot fi incluse numai cantitățile deținute în rezervoarele rafinăriilor, în rezervoarele de alimentare ale oleoductelor sau în terminalele de încărcare.

În calculul stocurilor nu pot intra sub nici o formă:

- a) petrolul brut care nu a fost încă produs;
- b) cantitățile deținute:
 - în oleoducte;
 - în vagoane-cisternă;
 - în buncăraj;
 - în stațiile de alimentare cu produse petroliere și punctele de vânzare cu amănuntul;
 - de către alți consumatori;
 - în petrolierele aflate în larg;
 - sub formă de stocuri militare.

La calculul nivelului stocurilor de urgență, se aplică o reducere de 10% cantităților calculate conform uneia dintre metodele descrise mai sus. Această reducere se aplică tuturor cantităților incluse într-un anumit calcul.

Reducerea de 10 % nu se aplică la calculul nivelului stocurilor specifice sau a nivelurilor diferitelor categorii de stocuri specifice, atunci când acestea sunt calculate separat de stocurile de urgență, în special pentru verificarea respectării nivelurilor minime, prevăzute la Articolul 14 din prezenta lege.

NOTĂ DE FUNDAMENTARE
la proiectul de lege privind securitatea aprovizionării cu produse petroliere

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Proiectul de lege privind securitatea aprovizionării cu produse petroliere, este elaborat de către Ministerul Energiei.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ
Proiectul de lege privind securitatea aprovizionării cu produse petroliere este elaborat în scopul armonizării cadrului normativ național cu standardele Uniunii Europene ce vizează garantarea unui nivel ridicat de securitate în aprovizionarea cu produse petroliere (Directiva 2009/119/CE a Consiliului din 14 septembrie 2009 privind obligația statelor membre de a menține un nivel minim de rezerve de țiței și/sau de produse petroliere), conform Anexei VIII la Acordul de Asociere din 27.06.2014 între Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, semnat la Bruxelles, pe 27 iunie 2014, ratificat prin Legea nr. 112/2014. Totodată, proiectul are la bază Capitolul 14 „Cooperarea în sectorul energetic”, art. 77 din Acordul de Asociere. Subsidiar, necesitatea elaborării proiectului de lege privind securitatea aprovizionării cu produse petroliere, în vederea transpunerii Directivei 2009/119/CE, rezultă inclusiv din Planul de acțiuni al Guvernului pentru anul 2024, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 887/2023 (acțiunea nr. 331), precum și din Planul național de acțiuni pentru aderarea Republicii Moldova la Uniunea Europeană 2025–2029, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 306/2025, Clusterul 4 „Agenda verde și conectivitatea sustenabilă”, Capitolul 15 „Energie”, acțiunea nr. 24.
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative
Produsele petroliere sunt una dintre principalele surse de energie primară, contribuind cu peste 30% la mixul energetic al Republicii Moldova (pe baza datelor din 2018-2022, fără regiunea din stânga Nistrului). Această contribuție este mare și probabil va rămâne semnificativă în anii următori, în pofida eforturilor de decarbonizare a sectorului transporturilor, care în prezent se bazează aproape în întregime pe produse petroliere. Acest scenariu are loc la nivel global, nu doar în Republica Moldova. Pe de altă parte, Republica Moldova nu are nici producție autohtonă de țiței care să asigure necesarul economiei naționale, nici fabrici de procesare a țițeiului (rafinării) și nici cantități semnificative de stocuri de produse petroliere, astfel că peste 99% din cererea de produse petroliere este asigurată de importuri dintr-o singură sursă. Toate acestea împreună fac Republica Moldova vulnerabilă într-un caz de întrerupere a aprovizionării cu produse petroliere. În contextul evocat, remarcăm că Republica Moldova încă nu are un cadru normativ, nici mecanisme, instrumente, măsuri și proceduri în vigoare pentru a face față crizei care ar putea fi cauzată de disfuncționalități majore în aprovizionare cu produse petroliere. Prin urmare, problema care trebuie rezolvată constă în asigurarea aprovizionării sigure, fiabile, neîntrerupte și accesibile cu produse petroliere a societății și economiei Republicii Moldova într-un caz de disfuncționalitate majoră în aprovizionare cu produse petroliere, într-un mod care este pe deplin

aliniat cu legislația UE în domeniul securității aprovizionării cu produse petroliere și cu cele mai bune practici ale statelor membre ale UE.

Aprovizionarea neîntreruptă și accesibilă cu produse petroliere este o problemă de importanță majoră pentru Republica Moldova, în special pentru sectoarele sale de transport și agricultură.

Datele privind consumul de produse petroliere în mixul energetic al Republicii Moldova în anii 2018-2022 sunt prezentate în Tabelul 1.

Tabelul 1. Produse petroliere în mixul energetic al Republicii Moldova în perioada 2018-2022

	Unitate	2018	2019	2020	2021	2022
Total consum intern brut energie	ktep	3,066	2,938	2,807	3,115	2,770
inclusiv:						
Consum intern brut produse petroliere	ktep	1,002	1,018	946	1,064	1,113
	% consum intern brut energie	31.5	34.7	33.7	34.1	40.2
din care:						
Producția primară produse petroliere	ktep	5	5	6	5	5
Import net de produse petroliere	ktep	999	1,020	951	1,030	1,098

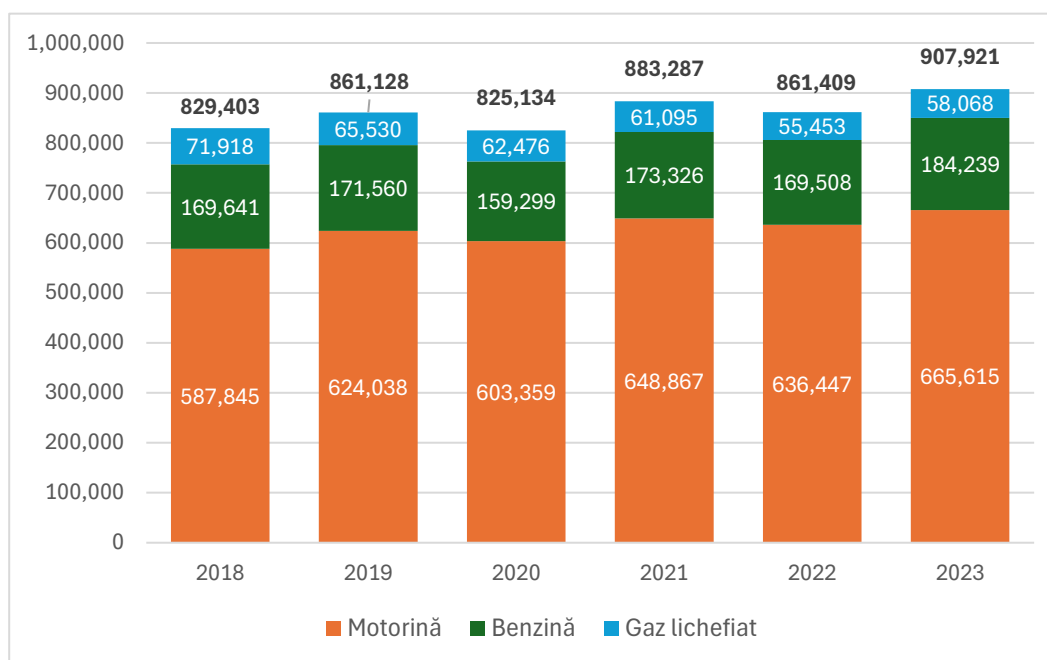
sursa: Biroul Național de Statistica, Balanța energetică a Republicii Moldova, ediția 2023

În ceea ce privește tipurile de produse petroliere importate în Republica Moldova în 2023, peste 80% sunt benzină și motorină, mai puțin de 10% sunt gaze petroliere lichefiate (GPL), iar restul sunt alte produse petroliere (kerosen Jet-A1, ulei, bitum).

Potrivit datelor ANRE, importurile de produse petroliere principale (benzină, motorină, gaz petrolier lichefiat) în anul 2023 au fost de 825,1 mii tone, din care 159,3 mii tone benzină (19,3% din total), 603,4 mii tone motorină (73,1% din total) și 62,5 mii tone GPL (7,6% din total).

Importurile de benzină și motorină în anul 2023 au fost efectuate în mare parte din România (aprox. 96.8% din importul total de benzină și aprox. 68% din importul total de motorină). Evoluția importului de principale produse petroliere în perioada 2018 - 2023 este prezentată în Figura 1.

Figura 1. Evoluția importului de produse petroliere în perioada 2018-2023 (mii de tone)

Sursa: Raportul ANRE privind rezultatul monitorizării pieței produselor petroliere a Republicii Moldova pentru anul 2023

Pe piața produselor petroliere din Republica Moldova (cu excepția regiunii din stânga Nistrului), conform situației de la 18 iulie 2024, există 44 de deținători de licențe pentru importul și vânzarea angro de benzină și motorină și 17 deținători de licențe pentru importul și vânzarea angro de GPL. Principalii importatori de produse petroliere sunt ÎCS Lukoil - Moldova SRL, Petrom - Moldova SRL și Rompetrol - Moldova SA care asigură majoritatea importurilor de benzină și motorină. Aceste societăți, împreună cu societățile Euro LPG SRL, Tezed-S SRL și Printemps SRL, sunt principalii importatori de GPL.

Produsele petroliere sunt importate preponderent cu cisternele rutiere direct la stațiile de alimentare, astfel încât importatorii de produse petroliere nu au nevoie să utilizeze capacitățile de stocare din Republica Moldova. În consecință, nivelul stocurilor comerciale deținute de importatori este scăzut și o mare parte din capacitățile de stocare existente în Republica Moldova nu sunt întreținute corespunzător, iar capacitatea lor de a servi scopului descris în prezenta Notă este sub un mare semn de întrebare. Informațiile privind stocurile comerciale deținute de importatori sunt prezentate în Tabelul 2.

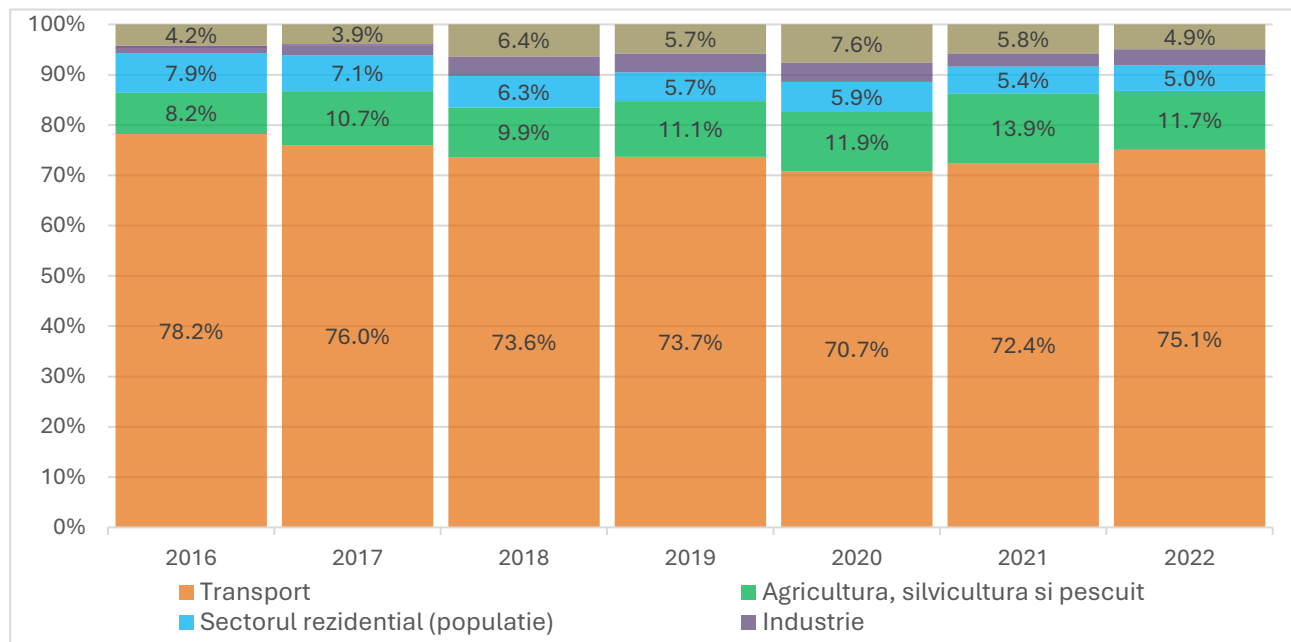
Tabelul 2. Stocurile comerciale reale de produse petroliere deținute de operatorii economici în perioada 2018-2023

	31.12.18	31.12.19	31.12.20	31.12.21	31.12.22	31.12.23
Stocuri reale de produse petroliere, mii de tone	47.4	48.4	50.2	38.6	28.8	42.5
% a stocurilor reale din capacitatea instalațiilor de stocare declarate	29.6	53.4	57.3	-	-	-

Sursa: rapoartele ANRE de monitorizare a pieței produselor petroliere

Produsele petroliere sunt utilizate preponderent de sectorul transporturilor, care în perioada 2016-2022 a înregistrat în mediu un consum de aprox. 74% din consumul total de produse petroliere, de sectorul agricol – aprox. 11% și de sectorul rezidențial, cu un consum mediu de aproximativ 6% pentru perioada respectivă. Structura consumului final de produse petroliere pe sectoare de consum din Republica Moldova este prezentată în figura 2.

Figura 2. Evoluția consumului final de produse petroliere în Republica Moldova pe sectoare de consum în perioada 2016-2022, % din consumul total

(sursa: Biroul Național de Statistică, Balanța energetică a Republicii Moldova, ediția 2023)

Conform datelor prezentate în tabelul 1 și figurile 1 și 2, este evident că aprovizionarea cu produse petroliere este esențială pentru funcționarea normală a societății și economiei Republicii Moldova. Din această perspectivă, aprovizionarea sigură, fiabilă, neîntreruptibilă și accesibilă a Republicii Moldova cu produse petroliere în orice moment ar trebui să fie considerată o chestiune de securitate națională și responsabilitate socială.

Republica Moldova a fost aprovizionată din exterior (din import) cu produse petroliere timp de decenii iar acest lucru va persista și în viitor. Cu toate acestea, situația existentă aferentă aprovizionării cu produse petroliere nu ar trebui să fie considerată ca „garantată” pentru viitor.

Fără producție internă de țiței, fără instalații proprii de prelucrare a țițeiului (rafinării) și fără stocuri substanțiale de produse petroliere, fiind pe deplin dependentă de importul de produse petroliere, securitatea aprovizionării cu produse petroliere a Republicii Moldova depinde în întregime de factori externi, regionali și globali asupra cărora Republica Moldova nu poate influența. Or, concentrarea intensă a producției, epuizarea rezervelor de petrol, creșterea globală la nivel mondial a consumului de produse petroliere, scăderea capacităților europene de rafinare, indisponibilitatea țițeiului rusesc, a produselor petroliere și a gazelor naturale în Europa din cauza sancțiunilor impuse de comunitatea internațională, volatilitatea puternică a prețurilor, criza financiară, conflictele militare din Ucraina și Orientul Mijlociu, schimbările surselor și rutelor de aprovizionare contribuie în mod individual și agregat direct la creșterea riscului de dificultăți de aprovizionare în prezent cu produse petroliere.

În plus, în lipsa unui cadru normativ și a unor instrumente pentru a face față unei disfuncționalități majore a aprovizionării, societatea și economia Republicii Moldova sunt expuse unui risc inacceptabil de ridicat cu impact negativ. Această situație ar trebui schimbată cât mai curând posibil, independent de orice obligație internațională asumată de Republica Moldova.

Asigurarea unui nivel ridicat de securitate a aprovizionării cu produse petroliere nu este doar o chestiune națională, ci și internațională, ceea ce înseamnă că comunitatea internațională - prin intermediul Agenției Internaționale pentru Energie (AIE), al Uniunii Europene (UE) și al Comunității Energetice - solicită statelor lor membre/părților contractante să mențină stocuri minime de țiței și/sau produse petroliere.

Prin urmare, Republica Moldova în calitate de parte contractantă a Comunității Energetice, și-a asumat obligația de a-și îmbunătăți securitatea aprovizionării cu produse petroliere prin transpunerea Directivei 2009/119/CE a Consiliului privind menținerea stocurilor minime de țiței și/sau produse petroliere până la 1 ianuarie 2023 (transpusă în cadrul normativ al Comunității Energetice prin Decizia Consiliului Ministerial 2012/03/MC-EnC din 18 octombrie 2012).

Directiva 2009/119/CE impune statelor membre să constituie stocuri petroliere de urgență într-o cantitate egală, cel puțin, cu 90 de zile de importuri medii zilnice nete sau cu 61 de zile de consum intern mediu zilnic, oricare dintre cele două cantități este mai mare.

Pe lângă stocurile petroliere de urgență, Directiva 2009/119/CE impune, de asemenea, statelor membre să dispună în orice moment de planuri de urgență care să fie puse în aplicare în cazul unei disfuncționalități majore în aprovizionarea cu produse petroliere și să prevadă măsuri organizatorice care să fie luate pentru a permite punerea în aplicare a planurilor de urgență.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

În prezent, piața produselor petroliere din Republica Moldova este reglementată de Legea nr. 461/2001 privind piața produselor petroliere. Această lege reglementează activitățile de import,

transport, stocare și comercializare a produselor petroliere, cu scopul de a crea condiții favorabile pentru relațiile de pe piața internă a produselor petroliere, dezvoltarea concurenței și aprovizionarea sigură a consumatorilor cu produse petroliere de calitate.

În ceea ce privește stocurile de produse petroliere, Legea nr. 461/2001, prevede o singură cerință specifică care trebuie respectată de importatori pentru a obține licența de desfășurare a activității de import și comercializare angro a produselor petroliere. În conformitate cu articolul 14 din Legea nr. 461/2001, importatorii de produse petroliere sunt obligați să dețină depozite proprii, în proprietate și/sau închiriate, pentru depozitarea produselor petroliere principale (motorină și benzină) în volum minim de 1 000 m³ și pentru importatorii de gaz lichefiat, a depozitelor proprii, în proprietate și/sau închiriate, pentru depozitarea gazului lichefiat în volum minim de 150 m³.

Cu toate acestea, Legea nr.461/2001, nu impune importatorilor de produse petroliere nici o obligație privind constituirea și menținerea continuă a anumitor cantități de stocuri de produse petroliere, care ar asigura securitatea aprovizionării cu produse petroliere în caz de disfuncționalități majore în aprovizionare cu produse petroliere.

În consecință, stocurile de produse petroliere deținute în prezent de importatori sunt stocurile operaționale (comerciale) create din proprie inițiativă, deținute în instalații de stocare și în stații de alimentare cu carburanți (PECO), în legătură cu activitatea comercială desfășurată de aceștia. Cu alte cuvinte, stocurile de produse petroliere deținute în prezent de importatori nu sunt și nu trebuie să fie considerate stocuri de urgență în sensul Directivei 2009/119/CE.

În plus, actele normative în vigoare nu prevăd nicio obligație de creare, menținere și gestionare a stocurilor de urgență de produse petroliere, nici măcar la nivelul rezervelor de stat, singura excepție fiind menținerea rezervelor de stat de păcură de către Agenția Rezerve Materiale pentru producția de energie electrică și termică. De asemenea, nu există documente de politici și nici planuri sau măsuri în vigoare pentru a asigura securitatea aprovizionării cu produse petroliere și nici modalități de a face față unei disfuncționalități majore în aprovizionarea cu produse petroliere în cazul în apariției acesteia.

Pe cale de consecință se impune adoptarea unor reglementări în domeniul asigurării securității aprovizionării cu produse petroliere.

Astfel, *proiectul de lege privind securitatea aprovizionării cu produse petroliere*, are drept scop stabilirea unui nivel ridicat și uniform al asigurării securității aprovizionării cu produse petroliere prin instituirea unui sistem de stocare eficient, transparent, nediscriminatoriu și concurențial, precum și stabilirea reglementărilor procedurale necesare pentru a diminua riscurile în aprovizionarea țării cu produse petroliere, precum și pentru gestionarea unei disfuncționalități majore în aprovizionare cu produse petroliere.

Prin proiectul de lege privind securitatea aprovizionării cu produse petroliere, se urmărește atingerea următoarelor obiective principale:

- crearea premiselor necesare pentru transpunerea integrală în legislația națională și implementarea prevederilor Directivei nr. 2009/119/CE din 14 septembrie 2009 privind obligația statelor membre de a menține un nivel minim de rezerve de petrol și/sau produse petroliere, până cel târziu la 1 iulie 2030;
- asigurarea securității aprovizionării Republicii Moldova cu produse petroliere și energie în ansamblu, chiar și în cazul unei disfuncționalități majore în aprovizionare cu produse petroliere, prin îmbunătățirea infrastructurii petroliere și menținerea unor stocuri de produse petroliere semnificativ mai mari decât cele existente în prezent în Republica Moldova;
- crearea cadrului normativ pentru stabilirea, menținerea și supravegherea stocurilor petroliere de urgență, prin mecanisme viabile, obiective și transparente;

- crearea cadrului normativ pentru dezvoltarea serviciilor de stocare pentru terți ca o activitate energetică separată și dedicată;

- crearea de premise pentru stimularea investițiilor pe termen mediu/lung în întreținerea și modernizarea capacităților/instalațiilor existente de stocare a produselor petroliere în Republica Moldova, pentru a răspunde cerințelor privind crearea stocurilor de urgență;

- stabilirea mijloacelor instituționale, organizatorice și procedurale necesare pentru prevenirea sau remediarea consecințelor unei disfuncționalități majore în aprovizionare cu produse petroliere sau a unei situații de urgență majoră;

- îndeplinirea criteriilor de referință pentru deschiderea/închiderea negocierilor de aderare la UE privind capitolul 15 - Energie;

- îndeplinirea obligațiilor asumate prin Tratatul de constituire a Comunității Energetice.

Prin proiectul de lege privind securitatea aprovizionării cu produse petroliere se abordează două categorii de aspecte critice:

I) modul de constituire, raportare și supraveghere a stocurilor de urgență, în conformitate cu cerințele Directivei 2009/119/CE, și

II) modul de gestionare organizațională, procedurală și operațională a situației de urgență în cazul unei disfuncționalități majore în aprovizionare cu produse petroliere, de asemenea asigurând conformitatea cu Directiva 2009/119/CE.

Cu referire la **I categorie**, constituirea, raportarea și supravegherea stocurilor de urgență:

În conformitate cu proiectul de lege, stocurile de urgență ale Republicii Moldova vor fi constituite de către Entitatea centrală de stocare (în continuare - ECS) și importatorii de produse petroliere (așa-numitul: model hibrid de stocare), obligația de constituire a stocurilor respective fiind partajată între aceștia în proporție de 50:50. Stocurile de urgență urmează a fi create într-o cantitate care ar corespunde cu 90 de zile de import net zilnic mediu, sau cu 61 de zile de consum intern zilnic mediu, oricare dintre aceste două cantități este mai mare.

Stocurile de urgență vor fi constituite treptat, în conformitate cu Planul de acțiuni care urmează să fie adoptat de Guvern, cu scopul de a atinge cantitatea totală până la 1 iulie 2030. Acest termen-tintă urmează a fi agreat cu Secretariatul Comunității Energetice, având în vedere că termenul pentru punerea în aplicare a Directivei 2009/119/CE în temeiul Tratatului de constituire a Comunității Energetice a expirat la 1 ianuarie 2023.

ECS urmează a fi constituită de către Guvern ca persoană juridică fără scop lucrativ, sub supravegherea organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei (Ministerul Energiei). ECS se propune a fi o instituție publică independentă, autonomă, care ar activa în baza principiului non-profit, ce va acționa în interes public, iar surplusul de venituri față de cheltuieli va putea fi transferat în următoarea perioadă de activitate pentru desfășurarea activităților de interes public pentru care a fost înființată; ar avea o finanțare clar asigurată, ar fi independentă în ceea ce privește asumarea obligațiilor materiale, ar fi în sistemele de TVA și de plată amânată a accizelor, astfel încât implicarea resurselor financiare să fie cât mai redusă posibil, ar funcționa în mod neutru față de piață, cu cele mai mici costuri posibile și toate activitățile sale ar trebui să fie complet transparente, în special toate datele și informațiile privind costurile, achizițiile, rapoartele privind cantitățile și localizarea stocurilor ar trebui să fie disponibile publicului.

Obligația de stocare a Republicii Moldova și obligațiile individuale de stocare ale ECS și ale fiecărui importator obligat vor fi calculate și stabilite de către Ministerul Energiei, pe baza datelor individuale transmise lunar acestuia de către importatorii de produse petroliere. Obligația de stocare

ar fi proporțională cu cantitatea pe care fiecare importator a importat-o în anul calendaristic precedent.

Stocurile de urgență vor fi constituite din acele produse petroliere a căror cotă de piață combinată în Republica Moldova depășește 75% - predominant motorină și benzină; stocurile vor fi deținute atât sub formă materială, cât și non-materială, pe teritoriul Republicii Moldova și în străinătate.

Conform proiectului, ECS ar deține de la 1/2 până la 2/3 din stocurile sale de urgență sub formă materială, pe teritoriul Republicii Moldova; cel puțin aproximativ 60% din obligația totală de stocare (ECS + importatorii obligați) ar fi stocate pe teritoriul Republicii Moldova. Depozitarea stocurilor petroliere de urgență ale Republicii Moldova în străinătate s-ar baza pe acordurile încheiate între Republica Moldova și țara/țările gazdă.

Stocurile de urgență vor fi deținute în antrepozite vamale sau în zone libere, care vor fi exploatate de operatorii instalațiilor de stocare autorizați de ANRE sau de autoritățile de reglementare în domeniul energiei din țările gazdă, în cazul în care stocurile de urgență sunt deținute în străinătate.

ANRE va fi responsabilă de monitorizarea cantității și calității stocurilor de urgență deținute de importatorii de produse petroliere, iar Ministerul Energiei va fi responsabil de monitorizarea îndeplinirii de către ECS a obligației de stocare.

Constituirea și menținerea stocurilor de urgență în Republica Moldova urmează a fi finanțată din *aportul pentru constituirea și menținerea stocurilor de urgență*, introdusă prin această lege. Aportul pentru stocurile de urgență va fi stabilit de Guvern. Aportul pentru stocurile de urgență urmează a fi constituite din două părți:

- contribuția pentru ECS, care ar servi la acoperirea tuturor costurilor suportate de ECS în acest scop, și

- compensarea importatorilor obligați pentru acoperirea costurilor de manipulare suportate de importatorii obligați în timpul obligației lor de a constitui și menține stocuri de urgență.

Aportul pentru stocurile de urgență ar face parte integrantă din prețul de vânzare (înainte de impozitare) al benzinei, motorinei și GPL și ar constitui un venit al deținătorilor obligației de stocare.

Guvernul va decide care parte din aportul pentru stocurile de urgență ar trebui să revină ECS și care parte ar trebui să revină importatorilor obligați ca o compensație pentru deținerea stocurilor de urgență. Valoarea aportului pentru stocurile de urgență va fi ajustată frecvent pentru a reflecta condițiile de piață. Deținerea stocurilor de urgență ar trebui să fie o activitate neutră din punct de vedere financiar pentru importatorii obligați, adică aceștia nu ar trebui să câștige sau să piardă bani prin deținerea stocurilor de urgență.

Aportul pentru stocurile de urgență ar trebui să permită atât ECS să cumpere stocuri fizice de produse petroliere și să acopere costurile aferente (stocare, asigurare etc.), cât și importatorilor obligați să acopere costurile de menținere a stocurilor de urgență (costul finanțării și prima de risc, costurile de depozitare, costurile stocurilor în formă non-materială).

Toți importatorii vor trebui să plătească contribuția pentru ECS în contul bancar al ECS și să prezinte datele relevante privind plata efectuată până la data de 20 a lunii curente pentru luna precedentă.

Plata contribuției pentru ECS de către fiecare importator urmează a fi acoperită de o garanție bancară (garanții bancare) emisă (emise) de o bancă comercială (băncile) în numele importatorului (importatorilor).

ANRE va fi autorizată să aplice sancțiuni eficiente, proporționale și disuasive pentru nerespectarea dispozițiilor proiectului de lege.

Cu referire la **II categorie**, modul de gestionare organizațională, procedurală și operațională a situației de urgență în cazul unei disfuncționalități majore în aprovizionare cu produse petroliere:

În conformitate cu proiectul de lege, gestionarea situației de urgență s-ar baza pe Planul de intervenție în caz de disfuncționalitate majoră în aprovizionarea cu produse petroliere și ar necesita implicarea următoarelor organisme/autorități de stat: Ministerul Energiei, Consiliul pentru Securitatea Aprovizionării cu Produse Petroliere și Comisia pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova.

Guvernul urmează să aprobe Planul de intervenție care va trebui să conțină procedurile, activitățile și măsurile de gestionare a situației de urgență în caz de disfuncționalitate majoră în aprovizionare cu produse petroliere, inclusiv mecanismul de eliberare a stocurilor de urgență.

Guvernul va înființa Consiliul pentru Securitatea Aprovizionării cu Produse Petroliere pentru a acționa cât mai rapid și mai eficient posibil în caz de disfuncționalitate majoră în aprovizionare cu produse petroliere. Consiliul va fi format din reprezentanți ai autorităților de stat relevante și reprezentanți ai celor mai mari trei importatori de produse petroliere.

Consiliul este un organism consultativ, care va contribui la analiza situației privind securitatea aprovizionării cu produse petroliere și va facilita coordonarea și punerea în aplicare a măsurilor în acest domeniu.

Pe baza informațiilor primite de la participanții la piețele de energie, Consiliul va sesiza Comisia pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, prin intermediul Ministerului Energiei, cu privire la posibila apariție a unei disfuncționalități majore în aprovizionare cu produse petroliere și ar fi în măsură să propună una sau mai multe măsuri din Planul de intervenție pentru a preveni întreruperea aprovizionării sau pentru a normaliza aprovizionarea cu produse petroliere în caz de disfuncționalitate majoră.

Comisia pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova va fi autorizată să declare situația de urgență și să decidă cu privire la măsura (măsurile) din Planul de intervenție care urmează să fie puse în aplicare.

Ministerul Energiei va coordona și va monitoriza punerea în aplicare a măsurilor adoptate de Comisia pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, inclusiv eliberarea stocurilor petroliere de urgență.

Ministerul Energiei va fi, de asemenea, responsabil de comunicarea cu Comisia Europeană și cu Secretariatul Comunității Energetice, în cazul unei disfuncționalități majore în aprovizionarea cu produse petroliere.

Proiectul de lege privind securitatea aprovizionării cu produse petroliere, cuprinde următoarele elemente constitutive:

Capitolul I. Dispoziții generale

Capitolul II. Competențe administrative

Capitolul III. Acțiuni de pregătire pentru situații de disfuncționalitate majoră în aprovizionare cu produse petroliere, inclusiv în situații de urgență

Capitolul IV. Stocurile de urgență și stocuri specifice. Nivelul minim, structura, forma de constituire. Stocarea produselor petroliere

Capitolul V. Stabilirea, supravegherea și eliberarea stocurilor de urgență

Capitolul VI. Finanțarea stocurilor de urgență

Capitolul VII. Răspunderea pentru încălcarea legislației privind stocurile de urgență;

Capitolul VIII. Dispoziții finale și tranzitorii.

Anexele nr.1-5.

Astfel, în *Capitolul I*, se determină scopul și domeniul de aplicare a legii, precum și sunt definite principalele noțiuni utilizate în lege. Este de relevat, că la definirea noțiunilor s-a ținut cont de asigurarea concordanței cu noțiunile utilizate în Directiva 2009/119/CE a Consiliului din 14 septembrie 2009 privind obligația statelor membre de a menține un nivel minim de stocuri de țiței și/sau de produse petroliere.

La *Capitolul II*, sunt expres listate atribuțiile Guvernului; atribuțiile organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei; atribuțiile Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică; atribuțiile entității centrale de stocare, precum și atribuțiile Consiliului pentru Securitatea Aprovizionării cu Produse Petroliere în contextul asigurării securității aprovizionării cu produse petroliere.

Capitolul III este dedicat reglementărilor ce țin de cadrul general aferent acțiunilor de pregătire pentru situații de disfuncționalitate majoră în aprovizionare cu produse petroliere, inclusiv în situații de urgență. În special, sunt detaliate prevederi aferente Planului de intervenții, care descrie activități și măsuri pentru gestionarea situației de urgență în cazul disfuncționalităților majore în aprovizionare cu produse petroliere.

În *Capitolul IV*, în secțiunea 1, sunt prevederi ce țin nivelul minim al stocurilor de urgență, compoziția și forma stocurilor de urgență, stocurile de urgență în formă materială și în formă non-materială, aspecte aferente constituirii stocurilor specifice, precum și cerințe față de operatorii instalațiilor de stocare. Totodată, în secțiunea 2 a acestui Capitol, sunt reflectate reglementări aferente evidenței stocurilor de produse petroliere, raportarea și transparența. În context, sunt stabilite cerințe privind Registrul general cu privire la stocurile de urgență și Registrul general cu privire la stocurile specifice, reglementări privind colectarea și raportarea datelor în scopul creării stocurilor de urgență, raportul anual privind disponibilitatea și accesibilitatea stocurilor de urgență, rezumatele statistice ale stocurilor specifice și transparența datelor privind stocurile de urgență și stocurile specifice.

Capitolul V din proiectul de lege conține reglementări aferente stabilirii, supravegherii și eliberării stocurilor de urgență, prin detalierea prevederilor aferente titularilor obligației de stocare, stabilirea obligației individuale de stocare pentru importatorii de produse petroliere, perioada de menținere a stocurilor de urgență, delegarea obligației de stocare către terți, transferul obligației de stocare către ECS, constituirea treptată a stocurilor de urgență deținute de ECS, depozitarea stocurilor de urgență, disponibilitatea stocurilor de urgență, supravegherea țițeiului stocurilor de urgență, punerea în circulație a stocurilor de urgență.

Capitolul VI conține reglementări privind finanțarea stocurilor de urgență, plățile datorate ECS, modalitatea și termenul limită de plată a plăților datorate ECS și transmiterea datelor, destinația mijloacelor financiare colectate de către ECS.

Capitolul VII conține prevederi aferente răspunderii pentru încălcarea legislației privind stocurile de urgență.

În *Capitolul VIII* sunt stabilite dispoziții privind intrarea în vigoare a legii și sarcinile puse în seama autorităților cu responsabilități în sfera de reglementare a legii, pentru a asigura implementarea eficientă a prevederilor acesteia.

De asemenea, proiectul cuprinde cinci anexe, și anume: anexa nr.1 Materii prime pentru rafinare; anexa nr.2 Produse petroliere; anexa nr.3 Metoda de calcul al echivalentului în țiței al importurilor de produse petroliere; anexa nr.4 Metoda de calcul al echivalentului în țiței al consumului intern, anexa nr.5 Metoda de calcul a nivelului stocurilor deținute.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

În urma agresiunii Federației Ruse împotriva Ucrainei, furnizarea de gaze naturale din Federația Rusă către Republica Moldova a fost diminuată, ceea ce a provocat întreruperi ale alimentării cu energie electrică în toată țara, deoarece gazele naturale erau principala materie primă pentru producerea de energie electrică și termică. Păcura a fost singura alternativă la gazul natural ca combustibil pentru producerea de energie electrică și termică, însă statul nu dispunea de stocuri suficiente de păcură și a fost nevoit să organizeze importuri urgente, care au fost costisitoare și au durat ca timp până la implementare. Datorită acestei schimbări de combustibil, ponderea produselor petroliere în mixul energetic al Republicii Moldova a depășit 40%.

Schimbarea combustibilului (adică înlocuirea gazului natural cu păcură sau motorină) este un exemplu clasic de utilizare a stocurilor petroliere de urgență, însă, din păcate, Republica Moldova nu dispunea de acestea în cantitatea necesară. Pe lângă întreruperile de energie electrică, a avut loc o creștere bruscă și rapidă a prețului motorinei și, în lipsa stocurilor de urgență care să fie eliberate pentru a reduce presiunea pieței asupra prețurilor motorinei, Guvernul a fost nevoit să reglementeze din nou prețul cu amănuntul al produselor petroliere.

Aceste două cazuri au fost un factor critic care a determinat Guvernul să realizeze că securitatea aprovizionării cu energie trebuie îmbunătățită prin crearea atât a stocurilor de urgență de gaze naturale, cât și a stocurilor de urgență de produse petroliere.

Din perspectiva obligației internaționale asumate de Republica Moldova, termenul de punere în aplicare a Directivei 2009/119/CE a expirat la 1 ianuarie 2023, iar Secretariatul Comunității Energiei a trimis Guvernului o scrisoare de avertizare în noiembrie 2023, anunțându-l că Secretariatul Comunității Energiei va iniția procedura de constatare a neîndeplinirii obligațiilor pentru nerespectarea Directivei 2009/119/CE împotriva Republicii Moldova în cazul în care Republica Moldova nu face niciun progres în următoarele două luni. Scrisoarea de avertizare a fost urmată de cererea motivată înaintată de Secretariatul Comunității Energiei la 12 iulie 2024.

În plus, după ce Consiliul European a decis, la 14 decembrie 2023, să deschidă negocierile de aderare cu Republica Moldova, obligația de a transpune Directiva 2009/119/CE a Consiliului a fost reafirmată, deoarece transpunerea acestei directive va fi un punct de referință atât pentru deschiderea, cât și pentru închiderea negocierilor privind capitolul 15 - Energie.

Prin urmare, în cazul lipsei de intervenție: (i) Republica Moldova va rămâne expusă unui risc inacceptabil de ridicat cu impact negativ considerabil asupra economiei naționale și a cetățenilor în cazul unei disfuncționalități majore în aprovizionarea cu produse petroliere; (ii) va perpetua situația existentă aferentă infrastructurii petroliere de pe teritoriul Republicii Moldova, în special instalațiile de stocare, care vor rămâne neutilizate și neîntreținute; (iii) nu vor fi create premisele necesare pentru îmbunătățirea climatului investițional în Republica Moldova prin asigurarea furnizării sigure, fiabile, neîntreruptibile și la prețuri accesibile a produselor petroliere/energiei; (iv) va perpetua starea de fapt privind neonorarea obligațiilor asumate de către Republica Moldova în cadrul Comunității Energetice, precum și riscul inițierii unei proceduri privind încălcarea dreptului comunitar și al aplicării unor sancțiuni financiare grave impuse de Secretariatul Comunității Energetice pentru netranspunerea Directivei 2009/119/CE; (v) nu vor continue negocierile de aderare la UE privind Capitolul 15 – Energie.

Astfel, din perspectiva responsabilității față de cetățeni și economia națională, precum și din perspectiva aderării la UE și a apartenenței la Tratatul de constituire a Comunității Energetice, „a nu face nimic” nu este o opțiune.

? De ce s-a optat pentru „modelul hibrid (industrie + ECS) de stocare” și nu pentru „modelul

industrial de stocare” sau „modelul ECS de stocare”

„Modelul hibrid de stocare” a fost selectat ca fiind cel mai preferabil pentru Republica Moldova, după compararea punerii în aplicare a două modele de stocare distincte: «modelul industriei» (obligația totală de stocare ar fi impusă importatorilor de produse petroliere) și a «modelul ECS» (obligația totală de stocare ar fi impusă ECS).

Modelul industriei, în comparație cu modelul ECS, ar permite constituirea mai rapidă a stocurilor de urgență, însă aceasta ar putea duce la situația în care pe piața internă a Republicii Moldova ar fi menținute fizic mai puține stocuri. Acest model ar avea un impact mai redus asupra prețurilor cu amănuntul în timpul perioadei de constituire a stocurilor; ar permite restabilirea mai ușoară a stocurilor și eliberarea mai rapidă a stocurilor de urgență în cazuri de urgență. Punerea în aplicare a acțiunilor necesare pentru soluționarea situației de urgență în cazul acestui model ar putea fi realizată în mod silențios, aproape imperceptibil, fără a influența semnificativ lanțul de aprovizionare existent cu produse petroliere.

Pe de altă parte, modelul ECS ar însemna, de regulă, mai multe stocuri fizice deținute în Republica Moldova, aflate în proprietatea statului (ECS); infrastructura de stocare a produselor petroliere existentă ar fi renovată în mod semnificativ, modernizată și utilizată într-un mod mai eficient; accesibilitatea și disponibilitatea stocurilor ar fi garantate în orice moment; capacitatea instituțională și cooperarea internă între instituțiile statului, precum și cooperarea la nivel internațional ar fi consolidate și îmbunătățite. Sistemul de urgență ar fi vizibil și transparent, dar ar presupune ajustări ale lanțului de aprovizionare existent.

Cu toate acestea, în pofida avantajelor modelelor respective menționate mai sus, din punct de vedere al securității aprovizionării cu produse petroliere, niciunul dintre cele două modele nu ar trebui implementat în mod individual pentru constituirea stocurilor de urgență ale Republicii Moldova. Acest fapt este determinat de o serie de particularități ale modelelor respective, care, în contextul dimensiunii și structurii pieței produselor petroliere din Republica Moldova ar putea afecta atât funcționarea pieței interne, cât și securitatea aprovizionării cu produse petroliere a țării.

În acest sens, Republica Moldova nu ar trebui să se bazeze în totalitate pe modelul industriei pentru a-și îndeplini obligația de constituire a stocurilor de urgență, deoarece modelul respectiv ar duce la o concentrare și mai mare pe piața produselor petroliere, precum și la majorarea dependenței sau chiar la o dependență totală de cei mai mari (în prezent trei) importatori în cazul unei potențiale întreruperi în aprovizionarea cu produse petroliere.

În acest caz, Guvernul ar trebui să se bazeze exclusiv pe stocurile de urgență deținute de cei mai mari (trei) importatori de produse petroliere din Republica Moldova. În cazul în care Guvernul ar decide cu privire la eliberarea stocurilor de urgență, punerea în circulație a stocurilor respective ar avea loc într-un mod practic invizibil pentru public, fiind controlată în întregime de companiile petroliere, care sunt gestionate strategic din țări străine (Rusia, Kazahstan și Austria). Instrumentul guvernamental de soluționare a întreruperii aprovizionării cu produse petroliere ar fi astfel transferat companiilor petroliere străine, ceea ce ar consolida și mai mult poziția acestora pe piața produselor petroliere în comparația cu situația existentă în prezent. În contextul în care, constituirea și utilizarea stocurilor de urgență țin în exclusivitate de asigurarea securității aprovizionării cu produse petroliere la nivel național, o asemenea influență a unui număr limitat de actori privați, cu cote semnificative de piață, activitatea cărora este gestionată din exterior (din țări terțe) ar trebui evitată sau redusă cât mai mult posibil.

Stocurile de urgență sunt mijloacele prin care Republica Moldova poate proteja bunăstarea cetățenilor săi și economia națională. Prin urmare, indiferent de proprietarul acestora, stocurile de urgență sunt un bun public pentru care societatea, în calitate de consumator final, va plăti pentru constituirea și menținerea lor. Guvernul ar trebui să fie în măsură să dețină controlul asupra sistemului

de urgență, în special pe o piață foarte concentrată, cum este piața produselor petroliere din Republica Moldova. Prin urmare, este rezonabilă crearea unei ECS în Republica Moldova, pentru a introduce și gestiona un sistem public de stocare a produselor petroliere.

Cu toate acestea, Republica Moldova nu ar trebui să se bazeze pe deplin doar pe modelul ECS la această etapă, deoarece riscurile legate de restabilirea stocurilor ar fi inacceptabil de mari având în vedere particularitățile din sectorul produselor petroliere din Republica Moldova: o piață a produselor petroliere foarte concentrată, aprovizionarea cu cisterne rutiere, stocuri comerciale scăzute și disponibilitatea reală necunoscută a capacităților interne de stocare. Situația respectivă din sector poate fi schimbată numai prin ajustarea lanțului de aprovizionare existent. Cu toate acestea, pentru a face acest lucru, ar fi necesară ca o parte din obligația de stocare să fie impusă industriei din sectorul produselor petroliere.

Prin urmare, în cazul Republicii Moldovei, un model hibrid între modelul ECS și modelul industriei ar constitui soluția cea mai rezonabilă și echilibrată, care va permite Republicii Moldova să beneficieze la maximum de ambele modele de stocare și să își atingă obiectivele stabilite prin implementarea unui sistem de stocare de urgență.

În această abordare hibridă, implicarea ECS ar aduce control, vizibilitate și transparență activităților de stocare, iar oportunitățile investiționale pe termen lung în stocurile fizice ar demonstra faptul că stocurile de urgență nu sunt un cost irecuperabil. Pe de altă parte, aceasta ar stimula participării la piața produselor petroliere (în special – importatorii de produse petroliere) să-și ajusteze lanțurile de aprovizionare, ceea ce ar fi o importantă realizare pentru Republica Moldova.

? De ce s-a optat pentru ECS, entitate nou constituită de Guvern în care Ministerul Energiei va exercita funcția de fondator și nu pentru atribuirea acestei competențe către o autoritate publică existentă

În loc să înființeze o entitate juridică nouă, Guvernul ar putea alocă sarcinile și activitățile specifice ECS către ministerul de resort sau unei alte autorități publice (de exemplu: Agenția Rezerve Materiale) sau unei entități non-profit aflate sub controlul direct al Guvernului. Dincolo de modificările normative necesare, ar fi nevoie în acest caz de schimbări substanțiale în modul în care entitatea existentă ar funcționa în comparație cu practicile actuale.

Cu toate acestea, se recomandă ca Guvernul să înființeze ECS ca entitate juridică separată, mai degrabă decât ca parte a unei autorități publice. Acest lucru ar face ca sistemul de constituire a stocurilor de urgență să fie integrat mai clar în structura administrației publice, mai eficient și mai ușor de controlat și supravegheat prin atribuirea tuturor responsabilităților unei singure entități. Aceasta ar reduce semnificativ costurile (permițând păstrarea stocurilor în antrepozite vamale și rambursarea TVA pentru stocurile deținute în străinătate) și ar permite ECS să atragă și să angajeze personal profesionist cu experiență în industria petrolieră. Suplimentar, eventuala atribuire a competențelor specifice către minister, ar duce la încălcarea principiilor fundamentale de organizare și funcționare a administrației publice centrale de specialitate, statuate la art.4 din Legea nr.98/2012 privind administrația publică centrală de specialitate, în special cel al delimitării funcțiilor de elaborare și promovare a politicilor de funcțiile de implementare a acestora.

Cât privește Agenția Rezerve Materiale (ARM), aceasta nu ar trebui să fie un ECS din următoarele motive/limitări organizaționale, operaționale și financiare:

- Ministerul Energiei ar trebui să devină un punct focal și principalul promotor al cooperării interne între diferite instituții de stat și autorități în ceea ce privește problemele din sectoarele energeticii, inclusiv cele legate de asigurarea securității aprovizionării cu produse petroliere. Stabilirea stocurilor de urgență este un motiv esențial pentru o astfel de cooperare în ceea ce privește problemele aprovizionării cu produse petroliere, iar Ministerul Energiei ar trebui să le controleze pe deplin. În

cazul în care stocurile de urgență ar fi alocate ARM, care este subordonat Ministerului Afacerilor Interne, Ministerul Energiei ar fi probabil detașat de aspectele legate de crearea stocurilor de urgență și ar pierde o parte semnificativă a controlului asupra acestor stocuri;

- Ministerul Energiei oferă suport Guvernului în toate aspectele legate de energie, inclusiv cele legate de aprovizionarea cu produse petroliere. Personalul ECS ar trebui să fie cel mai bine informat cu privire la problemele legate de aprovizionarea cu produse petroliere și ar trebui să ofere sprijin constant ministerului cu privire la toate problemele din acest domeniu. În cazul în care sarcinile și activitățile ECS sunt alocate ARM, reieșind din statutul și poziția ARM în structura Guvernului, suportul oferit Ministerului Energiei în ceea ce privește problemele legate de aprovizionarea cu produse petroliere va fi limitat, ceea ce va diminua capacitatea Ministerului Energiei de a acționa în mod prompt și informat în eventualitatea apariției unor disfuncționalități a pieței sau a unor riscuri majore în ceea ce privește continuitatea aprovizionării cu produse petroliere. În plus, ar fi foarte dificilă angajarea de personal profesionist cu experiență în industria petrolieră, deoarece angajații ARM au statut de funcționari publici;

- Ministerul Energiei va realiza cu dificultăți controlul cantitativ și calitativ al stocurilor de urgență deținute de ECS, întrucât ARM este subordonată Ministerului Afacerilor Interne, iar implementarea a două fluxuri distincte de control instituțional este dificilă și inefficientă;

- ARM ar obține cu dificultate statutul de „accize întârziate și rambursarea TVA pentru stocurile de urgență” în conformitate cu Directiva 2009/119/CE. Acest lucru ar necesita schimbarea întregului cadru legal relevant pentru ARM și „statutul întârziat” pentru toate bunurile strategice gestionate de ARM, ceea ce este într-adevăr dificil de realizat. Acest lucru ar face stocarea produselor petroliere de urgență extrem de costisitoare (comparativ cu noua entitate juridică independentă, nonprofit) și, pe cale de consecință, există riscul ca ARM nu va fi niciodată în măsură să creeze stocurile fizice de urgență în cantitatea stabilită;

- ar fi, de asemenea, foarte costisitor pentru ARM să constituie stocurile de urgență în străinătate. ARM ar obține cu dificultate un astfel de statut care să permită păstrarea stocurilor în antrepozitele vamale/zone economice libere și să permită rambursarea TVA pentru stocurile deținute în străinătate;

- renovarea capacităților de stocare existente în Republica Moldova ar fi extrem de dificilă, întrucât ARM ar avea dreptul să încheie contracte de depozitare pe un an. În scopul creării stocurilor de urgență, este oportună încheierea de acorduri de stocare pe termen mediu și lung, ceea ce creează un mediu favorabil realizării investițiilor în renovarea capacităților de stocare. Respectiv, în aceste circumstanțe, actorii locali nu vor fi interesați în efectuarea de investiții semnificative în capacități de stocare datorită riscurilor legate de capacitatea acestora de a-și recupera investițiile respective.

- ARM, în calitate de autoritate administrativă, are un buget alocat doar pentru anul bugetar, iar fondurile rămase nu vor putea fi raportate în anul bugetar următor. Această limitare nu ar permite ARM să achiziționeze stocuri de urgență pe o bază avantajoasă;

- disponibilitatea și accesibilitatea stocurilor de urgență în orice moment, raportarea lunară transparentă privind stocurile de urgență și prezentarea anuală regulată a Registrului stocurilor de urgență constituie cerințe exhaustive stabilite inclusiv prin Directiva 2009/119/CE. Aceasta include și controlul fizic și documentar efectuat de persoane autorizate de Secretariatul Comunității Energetice. Nu este clar cum ar putea fi realizate asemenea controale la ARM, care este o autoritate administrativă în gestiunea căroră sunt bunuri care fac obiectul secretului de stat.

Făcând o analiză comparativă, rolul ECS este îndreptățit să fie atribuit autorităților similare ARM din Finlanda sau din unele țări din Europa Centrală și de Est (Polonia, Cehia, România, Bulgaria) care aveau consolidat sisteme de rezerve materiale din perioada Războiului Rece, cu

cantități semnificative de produse petroliere, în cazul cărora nu a fost rezonabilă stabilirea de stocuri suplimentare odată cu introducerea obligației de constituire a stocurilor de urgență. Din păcate, în prezent Republica Moldova nu dispune asemenea stocuri.

În ultimii 20 de ani, ECS-urile înființate ca entitate juridică independentă au fost folosite pentru a stabili stocurile de urgență (în întregime sau parțial ale acestora), în Austria, Belgia, Croația, Cipru, Danemarca, Estonia, Franța, Germania, Ungaria, Italia, Irlanda, Malta, Țările de Jos, Republica Slovacă, Slovenia, Spania și Elveția. Toate aceste ECS-uri au fost înființate fără obținerea de profit (în calitate de entități non-profit) care operează în interes public, după cum este stabilit în Directiva 2009/119/CE.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Proiectul are un impact asupra sectorului public, din perspectiva consolidării capacităților instituționale a autorităților/instituțiilor cu atribuții în domeniul securității aprovizionării cu produse petroliere, inclusiv din perspectiva necesității constituirii ECS, în calitate de instituție publică cu responsabilități privind constituirea și gestionarea unei părți din stocurile de urgență, conform prevederilor proiectului de lege.

Astfel, este necesară consolidarea capacităților instituționale și funcționale ale Ministerului Energiei în contextul implementării proiectului de lege, întrucât în sarcina acestuia a fost stabilit un spectru larg de competențe privind asigurarea securității aprovizionării cu produse petroliere, și anume: elaborarea și promovarea politicii de stat și direcțiile prioritare pentru aprovizionarea sigură și neîntreruptă a Republicii Moldova cu produse petroliere, precum și monitorizarea implementării acesteia; elaborarea Planului de intervenții și planului de acțiuni pentru constituirea stocurilor de urgență și monitorizarea implementării acestora; calculul cantității de stocuri de urgență ce ar trebui să fie deținute și de către cine, aprobarea menținerii stocurilor de urgență în străinătate și supravegherea operațiunilor ECS; ținerea Registrului general cu privire la stocurile de urgență; monitorizarea activității ECS, inclusiv modul de realizare de către aceasta a obligației ce îi revine cu privire la constituirea și menținerea stocurilor de urgență, a stocurilor specifice; reprezentarea Republicii Moldova pe plan internațional în chestiuni privind securitatea aprovizionării cu produse petroliere; etc.

De asemenea, va fi necesară consolidarea capacităților instituționale și funcționale ale ANRE, întrucât aceasta urmează să exercite o serie de atribuții noi, inclusiv: eliberarea autorizației pentru desfășurarea activității de stocare; supravegherea realizării de către titularii de licență pentru importul și comercializarea cu ridicata a benzinei și motorinei a obligației ce le revine cu privire la constituirea și menținerea stocurilor de urgență, inclusiv a celor create și menținute în afara hotarelor Republicii Moldova; supravegherea constituirii și menținerii stocurilor de urgență ale altor țări, care sunt stocate pe teritoriul Republicii Moldova, în conformitate cu acordurile bilaterale încheiate în acest sens; realizarea controalelor la titularii obligației de stocare și la operatorii instalațiilor de stocare pentru a verifica localizarea stocurilor de urgență menținute, inclusiv structura și nivelul cantitativ și calitativ al acestora, respectarea de către aceștia a cerințelor privind reînnoirea, utilizarea și restabilirea stocurilor de urgență, accesibilitatea și disponibilitatea punerii acestora în circulație în orice moment în cazurile de disfuncționalitate majoră în aprovizionare cu produse petroliere, inclusiv în situații de urgență, a altor obligații ce le revin în conformitate cu prezenta lege, precum și corectitudinea informațiilor din registrele, rapoartele și documentele prezentate de titularii obligației de stocare, de operatorii instalațiilor de stocare; constatarea contravențiilor în cazurile și modul stabilit în Codul contravențional și aplicarea sancțiunilor financiare în cazurile stabilite de proiectul de lege.

Prin urmare, eventuale majorări ale efectivelor-limită ale Ministerului Energiei și ale ANRE

în contextul realizării funcțiilor atribuite conform proiectului de lege, se vor realiza la o etapă ulterioară în contextul elaborării și înaintării propunerilor de modificare a cadrului normativ respectiv.

Cu referire la constituirea ECS, relevăm că potrivit proiectului de lege, ECS va fi o instituție publică independentă, autonomă, care va activa în baza principiului non-profit. Funcția de fondator al ECS, în numele Guvernului, va fi exercitată de către Ministerul Energiei. Principalele activități ale ECS ar include colectarea contribuției pentru ECS, ca parte componentă a aportului pentru stocurile de urgență; cumpărarea, vânzarea, menținerea, reînnoirea și restabilirea produselor petroliere în scopul constituirii și restabilirii stocurilor de urgență, inclusiv a stocurilor specifice; supravegherea continuă a cantității și calității stocurilor sale de urgență și a serviciilor conexe; acordarea suportului Guvernului și Ministerului Energiei cu privire la toate problemele legate de asigurarea cu produse petroliere; cooperarea cu industria cu privire la probleme legate de pregătirea pentru situații de urgență și de securitatea aprovizionării cu produse petroliere.

În acest sens, personalul ECS ar trebui să fie format dintr-un număr redus de persoane: personalul de bază (șase până la zece unități) având experiență în industria produselor petroliere și personalul de suport (până la 5 unități). Personalul ar trebui să dezvolte și să mențină contacte strânse cu actorii din sectorul produselor petroliere și cu autoritățile publice, iar salariile ar trebui să fie competitive cu cele din industrie. Cunoașterea limbii engleze în rândul întregului personal ar trebui să fie o prioritate. Implicarea personalului ECS încă din primele etape ale creării sistemului de stocare, dezvoltarea aptitudinilor persoanelor angajate și asigurarea continuității activității acestora în cadrul ECS trebuie să constituie o prioritate și să fie menținute pe durata operării ECS, pentru a asigura o executare cât mai eficientă și profesionistă a sarcinilor atribuite în competența entității respective. În context, remarcăm că estimarea cheltuielilor aferente constituirii și operaționalizării ECS, precum și stabilirea efectivului-limită se va realiza la etapa elaborării și promovării actului normativ respectiv.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Proiectul nu are impact sub formă de costuri financiare pentru bugetul de stat.

Totodată, proiectul de lege prevede că finanțarea constituirii și menținerii stocurilor de urgență va fi asigurată din *aportul pentru constituirea și menținerea stocurilor de urgență*, introdusă prin această lege. *Aportul pentru stocurile de urgență* va face parte integrantă din prețul cu amănuntul al produselor petroliere, ceea ce înseamnă că consumatorii finali (cetățenii și economia) vor finanța constituirea și menținerea stocurilor de urgență.

Aportul pentru stocurile de urgență va servi pentru acoperirea tuturor costurilor suportate de ECS în acest scop (în continuare - *contribuția pentru ECS*), precum și a costurilor de manipulare suportate de importatorii obligați în perioada deținerii de către aceștia a obligației de a constitui și deține stocuri de urgență (în continuare - *compensația pentru importatorii obligați*). Pentru ECS, contribuția ar servi la finanțarea achiziționării de stocuri fizice de produse petroliere și la acoperirea tuturor costurilor legate de stocurile de urgență, în timp ce compensația pentru importatorii de produse petroliere care au obligația de a deține stocuri de urgență va acoperi costul finanțării și prima de risc, costul stocării (așa-numitele costuri de transport) și costul rezervelor sub formă non-materială pe durata obligației.

Valoarea *aportului pentru stocurile de urgență* va fi stabilită de Guvern la propunerea Ministerului Energiei. Odată cu stabilirea cuantumului *aportului pentru stocurile de urgență*, Guvernul va decide cât din aportul respectiv va fi direcționat către ECS în calitate de contribuție pentru ECS și cât va fi atribuit importatorilor obligați de produse petroliere, în calitate de compensație pentru importatorii obligați.

Aportul pentru stocurile de urgență urmează a fi determinat și plătit per litru de benzină și

motorină și per kilogram de gaz petrolier lichefiat (GPL).

Pe parcursul perioadei 2026 - 2030, în care este planificată procurarea intensivă de rezerve fizice de produse petroliere pentru ECS, suma estimată a aportului pentru stocurile de urgență este de 0,48 MDL/litru și kg (0,025 EUR/litru și kg), din care ECS ar primi 0,34 MDL/litru și kg (0,018 EUR/litru și kg), iar importatorii de produse petroliere - 0,14 MDL/litru și kg (0,007 EUR/litru și kg).

Ținând cont de faptul că consumul anual estimat de benzină, motorină și GPL în Republica Moldova este la nivelul de 1,1 miliarde de litri și kg, costul mediu anual pentru cetățeni și economie pentru constituirea stocurilor de urgență în perioada 2026 - 2030 este estimat la 528 milioane MDL/an (27,5 milioane EUR/an) ($1,1 \text{ miliarde [litri și kg]} \times 0,48 \text{ [MDL/litru și kg]}$).

După finalizarea constituirii stocurilor fizice de produse petroliere deținute de ECS până la sfârșitul anului 2030, cuantumul compensației începând cu anul 2031 va fi redus semnificativ și este estimat la 0,25 MDL/litru și kg (0,013 EUR/litru și kg), ECS urmând să primească 0,11 MDL/litru și kg (0,006 EUR/litru și kg), iar importatorii obligați de produse petroliere 0,14 MDL/litru și kg (0,007 EUR/litru și kg).

Costul mediu anual pentru cetățeni și economie pentru constituirea stocurilor de urgență începând cu 2031 este estimat la 275 milioane MDL (14,3 milioane EUR) ($1,1 \text{ miliarde [litri și kg]} \times 0,25 \text{ [MDL/litru și kg]}$).

Impactul asupra prețurilor cu amănuntul în Republica Moldova a fost estimat prin utilizarea următoarelor date și ipoteze:

- costurile modelului hibrid de stocare includ: costul părții ECS în stocurile totale și costul părții importatorilor obligați în stocurile respective

- a) costurile ECS includ: costul de achiziție, costul de depozitare și costul stocurilor în formă non-materială;

- b) costurile importatorilor obligați includ: costurile de capital, costurile de depozitare și costul stocurilor în formă non-materială;

- obligația de stocare a Republicii Moldova: 296 000 tone echivalent petrol brut (tcoe) pe baza datelor Serviciului vamal pentru 2023 și a calculelor efectuate în conformitate cu anexele nr.3 și 4 ale proiectului de lege (cu prevederi similare din anexele I și II la Directiva 2009/119/CE), calcule anexate la prezenta notă de fundamentare (anexa nr.1 la prezenta Notă);

- nivelul stocurilor necesare pentru respectarea obligației de stocare a Republicii Moldova: 274 000 de tone metrice (MT) pe baza calculelor efectuate în conformitate cu anexa nr.5 a proiectului de lege (cu prevederi similare din anexa III la Directiva 2009/119/CE), calcule anexate la prezenta notă de fundamentare – anexa nr.2 la prezenta Notă);

- termen-limită pentru constituirea completă a stocurilor de urgență: 2030;

- stocurile de urgență ale Republicii Moldova vor fi constituite de către ECS și importatorii obligați de produse petroliere, repartizate în proporție de 50:50 între aceștia, adică 137.000 MT de produse petroliere fiecare. În același timp, „importatorii mici” și-ar transfera obligația către ECS, ceea ce înseamnă că, potrivit datelor pentru 2023, ECS ar urma să stabilească în cele din urmă 144.000 MT de stocuri de urgență, iar „importatorii mari” 130.000 MT;

- stocuri în formă materială în Republica Moldova deținute de ECS: 95 000 MT (2/3 din obligația sa de stocare);

- stocuri în formă materială în Republica Moldova deținute de importatorii obligați: 65 000 MT (1/2 din obligația lor de stocare);

- stocuri în formă non-materială deținute de ECS: 49 000 MT;
- stocuri în formă non-materială deținute de importatorii obligați: 65 000 MT;
- ECS achiziționează 18 000 MT de stocuri sub formă materială în fiecare an din 2026 până în 2030;
- ECS achiziționează 54 000 MT de stocuri în formă non-materială în fiecare an începând cu 2030;
- Importatorii mari își vor îndeplini pe deplin obligația de stocare de urgență începând cu 2026;
- valoarea medie de achiziție a stocurilor de urgență: 900 EUR/MT (fără accize și TVA);
- stocurile de urgență sunt păstrate în instalații de stocare cu statut de plată întârziată a accizelor și a TVA;
- costul mediu al stocurilor sub formă non-materială: 36 EUR/MT/an (pe baza informațiilor neoficiale obținute recent de la organisme care dețin stocuri de urgență);
- costurile medii de depozitare ale importatorului: 24 EUR/MT/an;
- costul de capital al importatorului: 9%;
- costurile medii de stocare ale ECS cu refacerea stocurilor: 48 EUR/MT/an (pe baza datelor din publicația IEA din 2018 Cost and Benefits of Emergency Stockholding, paginile 14-17) (20-24 EUR/m³/an ([25-30 EUR/MT/an]) plus costurile de renovare/modernizare ([100 EUR/m³ din 120 000 m³ = 12 EUR/MT/an pe zece ani]) plus refacerea stocurilor, plus inflația);
- consumul estimat de produse petroliere (benzină, motorină și GPL) asupra căruia vor fi transferate costurile stocării de urgență pe baza datelor din 2023: 1,1 miliarde litri/an și kg/an (consumul de benzină și motorină este exprimat în litri/an, în timp ce consumul de GPL este exprimat în kg/an);
- rata de schimb: 1 EUR = 19,20 MDL.

CALCUL PENTRU PARTEA ECS

A. Achiziționarea de stocuri (formă materială)

Din 2026 până în 2030: 19.000 [MT] x 900 [EUR] = 17.100.000 EUR/an

B. Costuri de depozitare

În 2026: 19.000 [MT] x 48 [EUR/MT/an] = 912.000 EUR

În 2027: 38.000 [MT] x 48 [EUR/MT/an] = 1.824.000 EUR

În 2028: 57.000 [MT] x 48 [EUR/MT/an] = 2.736.000 EUR

În 2029: 76.000 [MT] x 48 [EUR/MT/an] = 3.648.000 EUR

Începând cu 2030: 95.000 [MT] x 48 [EUR/MT/an] = 4.560.000 EUR/an

C. Achiziționarea de stocuri (formă non-materială)

Începând cu 2030: 49.000 [MT] x 36 [EUR/MT/an] = 1.764.000 EUR/an

D. Costuri totale pentru partea ECS ((D)=A+B+C)

În 2026: 17,100,000 [EUR] + 912,000 [EUR] = 18,012,000 EUR;

În 2027: 17,100,000 [EUR] + 1,824,000 [EUR] = 18,924,000 EUR;

În 2028: $17,100,000 \text{ [EUR]} + 2,736,000 \text{ [EUR]} = 19,836,000 \text{ EUR};$

În 2029: $17,100,000 \text{ [EUR]} + 3,648,000 \text{ [EUR]} = 20,748,000 \text{ EUR};$

În 2030: $17,100,000 \text{ [EUR]} + 4,560,000 \text{ [EUR]} + 1,764,000 \text{ [EUR]} = 23,424,000 \text{ EUR};$

Începând cu 2031: $0 \text{ [EUR]} + 4.560.000 \text{ [EUR]} + 1.764.000 \text{ [EUR]} = 6.324.000 \text{ EUR/an.}$

E. Impactul estimat al părții ECS asupra prețurilor cu amănuntul în EUR/litri și kg și MDL/litri și kg ($E = D / \text{consumul estimat de produse petroliere încărcate cu contribuția pentru stocurile de urgență} \times \text{rata de schimb valutar EUR/MDL}$)

În 2026: $18\,012\,000 \text{ [EUR]} / 1\,100\,000\,000 \text{ [litri și kg]} = 0,0164 \text{ [EUR/litri și kg]} \times 19,20 = 0,3149 \text{ MDL/litri și kg};$

În 2027: $18.924.000 \text{ [EUR]} / 1.100.000.000 \text{ [litri și kg]} = 0,0172 \text{ [EUR/litri și kg]} \times 19,20 = 0,3302 \text{ MDL/litri și kg};$

În 2028: $19.836.000 \text{ [EUR]} / 1.100.000.000 \text{ [litri și kg]} = 0,0180 \text{ [EUR/litri și kg]} \times 19,20 = 0,3456 \text{ MDL/litri și kg};$

În 2029: $20.748.000 \text{ [EUR]} / 1.100.000.000 \text{ [litri și kg]} = 0,0189 \text{ [EUR/litri și kg]} \times 19,20 = 0,3629 \text{ MDL/litri și kg};$

În 2030: $23.424.000 \text{ [EUR]} / 1.100.000.000 \text{ [litri și kg]} = 0,0213 \text{ [EUR/litri și kg]} \times 19,20 = 0,4090 \text{ MDL/litri și kg};$

Începând cu 2031: $6.324.000 \text{ [EUR]} / 1.100.000.000 \text{ [litri și kg]} = 0,0057 \text{ [EUR/litri și kg]} \times 19,20 = 0,1094 \text{ MDL/litri și kg.}$

CALCUL PENTRU IMPORTATORII OBLIGAȚI

A. Costul capitalului (pe stocurile deținute de importatorii obligați)

Începând cu 2026: $65.000 \text{ [MT]} \times 700 \text{ [EUR/MT]} \times 9\% = 4.095.000 \text{ EUR/an};$

B. Costuri de depozitare

Începând cu 2026: $65.000 \text{ [MT]} \times 24 \text{ [EUR/MT/an]} = 1.560.000 \text{ EUR/an};$

C. Achiziționarea de stocuri (în formă non-materială)

Începând cu 2026: $65,000 \text{ [MT]} \times 36 \text{ [EUR/MT/an]} = 2,340,000 \text{ EUR/an};$

D. Costuri totale pentru importatorii obligați ($D=A+B+C$)

Începând cu anul 2026: $4,095,000 \text{ [EUR]} + 1,560,000 \text{ [EUR]} + 2,340,000 \text{ [EUR]} = 7,995,000 \text{ EUR/an};$

E. Impactul estimat al importatorilor obligați asupra prețurilor cu amănuntul în EUR/litri și kg și MDL/litri și kg ($E = D / \text{consumul estimat de produse petroliere încărcate cu contribuția pentru stocurile de urgență} \times \text{rata de schimb valutar EUR/MDL}$)

Începând cu anul 2026: $7.995.000 \text{ [EUR]} / 1.100.000.000 \text{ [litri și kg]} = 0,0073 \text{ [EUR/litri și kg]} \times 19,20 = 0,1402 \text{ MDL/litri și kg};$

IMPACTUL COMBINAT ESTIMAT (PARTEA ECS + PARTEA IMPORTATORILOR OBLIGAȚI)

În 2026: $0,3149 \text{ MDL/litri și kg} + 0,1402 \text{ MDL/litri și kg} = 0,4551 \text{ MDL/litri și kg}$

În 2027: $0,3302 \text{ MDL/litri și kg} + 0,1402 \text{ MDL/litri și kg} = 0,4704 \text{ MDL/litri și kg}$

În 2028: 0,3456 MDL/litri și kg + 0,1402 MDL/litri și kg = 0,4858 MDL/litri și kg

În 2029: 0,3629 MDL/litri și kg + 0,1402 MDL/litri și kg = 0,5031 MDL/litri și kg

În 2030: 0,4090 MDL/litri și kg + 0,1402 MDL/litri și kg = 0,5492 MDL/litri și kg

Începând cu 2031: 0,1094 MDL/litri și kg + 0,1402 MDL/litri și kg = 0,2496 MDL/litri și kg.

Impactul estimat asupra prețurilor de vânzare cu amănuntul în perioada de constituire (2026 - 2030) variază între 0,4551 MDL (0,0237 EUR) pe litru de benzină și motorină și pe kg de GPL în 2026 și 0,5492 MDL (0,029 EUR) în 2030, exclusiv din cauza creșterii costurilor de depozitare și a achiziționării de către ECS a stocurilor în formă non-materială în 2030.

Aceasta este în conformitate cu contribuțiile pentru stocurile de urgență percepute de alte state pentru a finanța atât costurile de constituire, cât și costurile operaționale ale stocurilor de urgență (Croatia - 0,02 EUR/litru de benzină și 0,03 EUR/litru de motorină; Irlanda - 0,02 EUR/litru de benzină, motorină, motorină și kerosen; Serbia - 0,022 EUR/litru de benzină și motorină; 0,022 EUR/kg de combustibil JET, GPL și păcură).

Cu toate acestea, din cauza fluctuației costurilor (de exemplu, volatilitatea prețurilor de piață pentru produsele petroliere), contribuția pentru stocurile de urgență poate varia semnificativ, iar ajustarea anuală necesară a acestei contribuții poate reprezenta o provocare substanțială de fiecare dată când aceasta trebuie să fie majorată. Pentru a evita acest lucru, este necesară planificarea constituirii stocurilor de urgență ale ECS pe baza unui venit fix pentru a stabili calendarul de stocare. Acest lucru ar însemna că capacitatea ECS de a achiziționa stocuri suplimentare scade în timp, deoarece costurile de depozitare cresc în fiecare an datorită achizițiilor acumulate în cursul anului calendaristic precedent.

Pentru a compensa acest lucru, planul de acțiuni pentru constituirea stocurilor de urgență prevede cinci ani pentru constituirea fizică a stocurilor și șase ani pentru finanțarea acestora. Adică, Republica Moldova (în particular - ECS), nu ar începe să achiziționeze stocuri imediat după adoptarea proiectului de lege. În mod realist, după intrarea în vigoare a legii va fi necesară o perioadă de până la aproximativ 12–16 luni pentru constituirea și operaționalizarea ECS, în funcție de durata procedurilor de înființare, recrutare și contractare. Între timp, contribuția pentru stocurile de urgență ar trebui să fie introdusă imediat după adoptarea proiectului de lege. Aceasta ar trebui să fie colectată și apoi transferată la ECS, atunci când constituirea și operaționalizarea acesteia este completă. Acest venit ar constitui o rezervă pentru a compensa scăderea capacității de a achiziționa stocuri în anii următori.

Practic, aceasta înseamnă că contribuția pentru ECS stabilită la 0,34 MLD/litru și pe kilogram (în funcție de produs) (0,018 EUR/litru și pe kilogram) ar permite ECS să constituie stocuri de urgență într-un mediu cu prețuri de achiziție ale produselor petroliere de până la 900 EUR/MT. Odată ce achiziționarea stocurilor fizice va fi finalizată, această contribuție pentru stocurile de urgență va fi redusă semnificativ.

Pentru ca acest sistem de finanțare a stocurilor de urgență să fie eficient în practică, este de o importanță crucială ca ECS să aibă capacitatea de a „acumula fonduri”, adică de a dispune de fondurile excedentare din exercițiul financiar curent, cât și din exercițiul financiar următor. Fără aceasta, realizarea acestui program de constituire a stocurilor de urgență cu siguranță nu va fi posibilă în totalitate.

Beneficii

Consecințele pozitive ale adoptării acestui proiect de lege justifică implicarea resurselor financiare necesare pentru punerea sa în aplicare. Constituirea stocurilor de urgență este, în primul rând, o problemă de securitate națională și de comportament responsabil al statului în raport cu

cetățenii, cât și față de economie în general. Prin urmare, este necesară constituirea stocurilor de urgență cât mai curând posibil, indiferent de momentul în care Republica Moldova va deveni membră a Uniunii Europene.

Totodată, constituirea stocurilor de urgență ar duce la îndeplinirea obligațiilor asumate de către Republica Moldova în cadrul Comunității Energetice și la îndeplinirea obligațiilor din cadrul negocierilor de aderare la Uniunea Europeană, însă prin constituirea stocurilor de urgență, cetățenii și economia Republicii Moldova investesc în primul rând în funcționarea lor regulată, normală, neîntreruptă și accesibilă chiar și în cazul unei disfuncționalități în aprovizionare cu produse petroliere la nivel internațional, regional sau local.

Remarcăm că, o parte semnificativă a resurselor financiare care ar fi angajate în cadrul modelului recomandat de constituire a stocurilor de urgență, propus prin proiectul de lege nu poate fi considerată un cost irecuperabil. În acest sens, o cantitate semnificativă de stocuri de urgență deținute de ECS urmează a fi constituită în formă materială (fizică) (aproximativ 95 000 de tone). Produsele petroliere (benzină și motorină) deținute de ECS sunt mărfuri și, de facto, reprezintă un activ pe termen lung cu o valoare semnificativă (de zeci de milioane de euro), care poate fi oricând convertit în monedă convențională și poate fi utilizat în alte scopuri de interes public (acest lucru se va întâmpla atunci când va fi luată decizia de a reduce sau de a pune capăt obligației de menținere a stocurilor de urgență).

În plus față de constituirea stocurilor de urgență, adoptarea acestui proiect de lege ar permite investiții în renovarea infrastructurii energetice critice existente și dezvoltarea de noi infrastructuri energetice critice pentru stocarea produselor petroliere în Republica Moldova.

Implementarea integrală a acestei legi ar aduce, de asemenea, venituri suplimentare bugetului Republicii Moldova din plata TVA pentru compensarea stocurilor de urgență. Venitul estimat este calculat pe ani până în anul 2031, în ipoteza conform căreia constituirea stocurilor de urgență va continua și după 2031, atât timp cât obligația internațională de a deține stocuri de urgență este în vigoare. Un calcul estimativ denotă următoarele rezultate:

Pentru 2025:

$1,1 \text{ miliarde [litri/kg]} / 12 \text{ [luni]} \times 0,48 \text{ [MDL/litru/kg]} = 44\,000\,000 \text{ MDL} \times 20\% = 8\,800\,000 \text{ MDL/lună (458\,000 EUR/ lună);}$

Din 2026 până în 2030:

$1,1 \text{ miliarde [litri/kg]} \times 0,48 \text{ [MDL/litru/kg]} = 528 \text{ milioane MDL} \times 20\% = 105,6 \text{ milioane MDL/an (5,5 milioane EUR/an);}$

Începând cu anul 2031:

$1,1 \text{ miliarde [litri/kg]} \times 0,25 \text{ [LDM/litru/kg]} = 275 \text{ milioane LDM} \times 20\% = 55 \text{ milioane LDM/an (2.865.000 EUR/an).}$

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Impactul asupra sectorului privat se reflectă în mod special asupra importatorilor obligați de produse petroliere. Impactul asupra acestora a fost reflectat supra la compartimentul 4.2 al prezentei note de fundamentare.

Opțiunea promovată prin proiectul de lege impune importatorilor obligați de produse petroliere să constituie și să mențină o parte din stocurile petroliere de urgență ale Republicii Moldova. Cu toate acestea, în conformitate cu această obligație, principiul de bază promovat de acest proiect de lege este că menținerea stocurilor de urgență ar trebui să fie o activitate neutră din punct de vedere financiar pentru importatorii obligați, adică aceștia nu ar trebui să obțină profituri sau să genereze pierderi prin

menținerea stocurilor de urgență.

Aceasta presupune că importatorii obligați de produse petroliere vor fi compensați pentru deținerea stocurilor de urgență. Guvernul va decide cu privire la partea din *aportul pentru stocurile de urgență* care va reveni importatorilor obligați în calitate de compensație pentru constituirea stocurilor de urgență. Valoarea aportului pentru stocurile de urgență va deveni parte integrantă a prețului de comercializare a produselor petroliere de către importatorii respectivi și va fi ajustată periodic pentru a reflecta condițiile pieței. Această compensație ar trebui să permită importatorilor obligați să acopere costurile de menținere a stocurilor de urgență (costul finanțării și prima de risc, costurile de depozitare, costurile stocurilor în formă non-materială).

De asemenea, prin proiectul de lege sunt stabilite sarcini administrative suplimentare pentru entitățile din domeniul energiei care sunt implicate în comerțul cu ridicata al produselor petroliere și/sau în stocarea produselor petroliere. Sarcinile administrative suplimentare se referă la raportarea către Ministerul Energiei a datelor privind importul, exportul, consumul și stocarea produselor petroliere în scopul calculării cantităților necesare de stocuri de urgență, precum și pentru rezumatele statistice lunare ale Biroului Național de Statistică privind piața produselor petroliere transmise către Secretariatul Comunității Energetice.

În plus, importatorii de produse petroliere vor avea o sarcină administrativă suplimentară legată de raportarea către ECS privind plata contribuției pentru ECS. Pe de altă parte, rapoartele suplimentare către autorități, menționate mai sus oferă un mecanism suplimentar de control al colectării accizelor la produsele petroliere.

Operatorii instalațiilor de stocare a produselor petroliere care furnizează servicii de stocare pentru terți vor avea o sarcină suplimentară legată de obținerea *autorizației de desfășurare a activității de stocare* de la ANRE. Pe de altă parte, furnizarea de servicii de stocare către ECS generează oportunități de afaceri semnificative pentru titularii de autorizații.

Suplimentar, proiectul de lege prevede obligații și responsabilități egale, nediscriminatorii și transparente pentru toți operatorii economici care importă produse petroliere, în funcție de ponderea pe care fiecare importator o deține în totalul importurilor anuale de produse petroliere din țară și, prin urmare, nu poate exista niciun impact disproporționat care să denatureze concurența pe piața produselor petroliere.

O posibilă barieră care a fost observată inițial, se referă la posibila discriminare a micilor importatori de produse petroliere care au obligația de a deține stocuri petroliere de urgență în raport cu importatorii mari, însă aceasta a fost eliminată prin obligarea importatorilor mici de produse petroliere de a-și transfera obligația de stocare către ECS.

Din perspectiva acestui proiect de lege, toți importatorii care au importat mai puțin de 10 000 de tone de benzină, motorină și/sau GPL în cursul anului calendaristic precedent sunt considerați ca fiind importatori mici și, respectiv, toți importatorii de produse petroliere care au importat mai mult de 10 000 de tone de unul sau mai multe din produsele respective sunt considerați ca importatori mari.

În plus, toți importatorii mari de produse petroliere care au obligația de a deține stocuri de urgență sunt autorizați să creeze stocuri de urgență în țară sau în străinătate, la alegerea lor. Acest lucru elimină posibilitatea discriminării acelor mari importatori de produse petroliere care nu dispun de suficiente capacități de stocare proprii sau închiriate pe teritoriul Republicii Moldova, în comparație cu cei care dispun de asemenea capacități.

ECS, care este obligată să păstreze stocuri de urgență în Republica Moldova, i se permite, de asemenea, constituirea stocurilor de urgență în străinătate, în cazul în care condițiile comerciale de stocare din țară sunt semnificativ mai nefavorabile în comparație cu condițiile oferite în străinătate. Acest lucru elimină posibilitatea ca operatorii de stocare naționali să facă abuz de poziția lor pe acest

segment și să impună condiții de stocare discriminatorii și/sau disproporționate.
4.4. Impactul social Proiectul de lege are impact social întrucât prețurile la produsele petroliere vor include și componenta legată de crearea și menținerea stocurilor de urgență. Cu toate acestea, dat fiind faptul că Republica Moldova este dependentă în totalitate de importul produselor petroliere, este necesară crearea de stocuri minime pentru a se asigura continuitatea aprovizionării cu produse petroliere. În caz contrar, în eventualitatea survenirii unei disfuncționalități majore în aprovizionare cu produse petroliere, vor fi afectați considerabil conducătorii auto, agricultorii și economia țării în general. Totodată, autorii prezentei legi propun constituirea stocurilor de urgență în mod gradual, pentru a atenua impactul asupra prețurilor, iar odată ce stocurile de urgență vor fi constituite, costurile aferente menținerii și reînnoirii acestora se estimează a fi mult mai mici și cu impact mic asupra prețurilor.
4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal
Proiectul prevede norme privind protecția datelor cu caracter personal, în contextul realizării sarcinilor prevăzute de prezenta lege de către autoritățile interesate, prin impunerea obligației de a se abține de la divulgarea informațiilor oficiale cu accesibilitate limitată, care le-au fost transmise și/sau pe care le-au colectat la exercitarea atribuțiilor stabilite. Orice date cu caracter personal observate sau dezvăluite nu pot fi colectate, iar în caz de colectare accidentală se distrug imediat și necondiționat.
4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen
Nu este aplicabil.
4.5. Impactul asupra mediului
Proiectul nu are impact direct asupra mediului.
4.6. Alte impacturi și informații relevante
Proiectul va contribui la realizarea obiectivelor politicii statului privind securitatea aprovizionării cu produse petroliere, în contextul disfuncționalităților majore în aprovizionare cu produsele petroliere, inclusiv în cazul situațiilor de urgență.
5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE
5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională
Proiectul de lege privind securitatea aprovizionării cu produse petroliere conține norme privind armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene. Astfel, potrivit clauzei de armonizare, proiectul de lege transpune Directiva 2009/119/CE a Consiliului din 14 septembrie 2009 privind obligația statelor membre de a menține un nivel minim de stocuri de țiței și/sau de produse petroliere, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene Nr. L 265 din 9 octombrie 2009, CELEX: 02009L0119, în varianta adaptată și aprobată prin Decizia Consiliului Ministerial al Comunității Energetice 2012/03/MC-EnC din 18 octombrie 2012, astfel cum a fost modificată ultima dată prin Directiva de punere în aplicare (UE) 2018/1581 a Comisiei din 19 octombrie 2018 de modificare a Directivei 2009/119/CE a Consiliului în ceea ce privește metodele de calcul a obligațiilor de stocare, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene Nr. L 263/57 din 22 octombrie 2018.

În scopul descrierii gradului de compatibilitate a prevederilor incluse în proiect, fost elaborat Tabelul de concordanță a acestuia, potrivit rigorilor Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative și Hotărârii Guvernului nr. 1171/2018 pentru aprobarea Regulamentului privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene.

Respectiv, conform Tabelului de concordanță, gradul de compatibilitate a proiectului de lege cu Directiva 2009/119/CE este: *compatibil*.

Subsidiar, menționăm că în prezent, în cadrul normativ național nu sunt transpuse careva prevederi ale Directivei 2009/119/CE. În contextul în care Republica Moldova a devenit stat-candidat pentru aderarea la UE, fiind deja inițiate negocierile de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană, transpunerea Directivei UE în cauză în legislația națională constituie un element critic în avansarea procesului respectiv.

Proiectul de lege va fi supus expertizei de compatibilitate cu legislația UE, fiind remis Centrului de Armonizare a Legislației pentru efectuarea expertizei de compatibilitate cu legislația UE.

5.2. Măsurile normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE

Prezentul proiect de lege este elaborat în baza prevederilor Directivei 2009/119/CE a Consiliului din 14 septembrie 2009 privind obligația statelor membre de a menține un nivel minim de stocuri de țiței și/sau de produse petroliere.

Necesitatea transunerii derivă din prevederile Anexei VIII la Acordul de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, ratificat prin Legea nr. 112/2014.

Subsidiar, remarcăm că necesitatea elaborării proiectului de lege privind securitatea aprovizionării cu produse petroliere, prin asigurarea transunerii Directivei 2009/119/CE derivă inclusiv din Planul de acțiuni al Guvernului pentru anul 2024, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 887/2023 (acțiunea nr.331), și respectiv Planul național de acțiuni pentru aderarea Republicii Moldova la UE pe anii 2024-2027, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 829/2023 (capitolul 15 Energie, acțiunea nr. 8).

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ

Proiectul legii va fi supus consultărilor publice și avizărilor/expertizărilor de către entitățile publice de resort, inclusiv cele implicate în implementarea prevederilor proiectului, în conformitate cu prevederile Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative. Astfel, în cadrul procesului de consultare, următoarele autorități/instituții/entități vor fi consultate:

Avizare:

- Ministerul Finanțelor;
- Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale;
- Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării;
- Ministerul Mediului;
- Ministrul Afacerilor Interne;
- Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică;
- Agenția Proprietății Publice;
- Agenția Achiziții Publice;
- Agenția de Guvernare Electronică;
- Agenția Rezerve Materiale;
- Consiliul Concurenței;

- Biroul Național de Statistică;
- Centru Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal;
- Serviciul Vamal;
- Serviciul Fiscal de Stat;
- Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică;
- Inspectoratul de Stat pentru Supraveghere Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor;
- Inspectoratului General pentru Situații de Urgență;
- titularii de licență pentru importul și comercializarea cu ridicata a benzinei și motorinei;
- titularii de licență pentru importul și comercializarea cu ridicata a gazelor lichefiate;
- producători de energie electrică și termică.

În conformitate cu prevederile Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, Ministerul Energiei a plasat anunțul privind inițierea elaborării proiectului de lege privind securitatea aprovizionării cu produse petroliere pe pagina web: <https://particip.gov.md/ro/document/stages/in-conformitate-cu-prevederile-legii-nr-2392008-privind-transparenta-in-procesul-decizional-minis/13280>

Totodată, proiectul este publicat și poate fi accesat pe portalul guvernamental particip.gov.md.

De asemenea, reliefăm că proiectul de lege a făcut obiectul unui proces amplu de consultare prealabilă cu entitățile interesate. În cadrul etapei de elaborare a proiectului de lege au avut loc ședințe de lucru pentru a discuta modelul de stocare și dispozițiile specifice ale proiectului de lege cu reprezentanții: Ministerului Finanțelor, ANRE, Biroului Național de Statistică, Serviciului Vamal, Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică, importatorii de produse petroliere.

7. Concluziile expertizelor

Proiectul va fi remis către autoritățile publice responsabile pentru efectuarea expertizei de compatibilitate cu legislația UE, a expertizei anticorupție și a expertizei juridice, conform art. 34 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative. Concluziile expertizelor vor fi luate în considerare la definitivarea proiectului de lege și respectiv, vor fi reflectate în sinteza propunerilor la proiectul de lege. Astfel, în cadrul procesului de expertizare a proiectului vor fi incluse următoarele constatări:

a) Constatările expertizei de compatibilitate

Proiectul va fi supus expertizei de compatibilitate cu legislația UE în conformitate cu prevederile art. 35 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, fiind solicitată expertiza Centrului de Armonizare a Legislației. Urmare recepționării expertizei Centrului, la necesitate va fi ajustat și/sau completat Tabelul de concordanță, iar concluziile expertizei vor reflectate în Sinteza proiectului.

b) Constatările expertizei anticorupție

Proiectul va fi supus expertizei anticorupție în conformitate cu prevederile art. 36 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative.

Informația privind rezultatele expertizei anticorupție va fi inclusă în sinteza la proiectul de lege, urmare recepționării raportului de expertiză anticorupție.

c) Constatările expertizei juridice

Proiectul va fi supus expertizei juridice conform art. 37 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.

Informația privind rezultatele expertizei juridice va fi inclusă în sinteza la proiectul de lege, urmare recepționării raportului de expertiză juridică.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent
Proiectul de lege nu contravine legislației naționale. Proiect de lege propus se aliniază eforturilor statului de a stabili un cadru normativ coerent în domeniul asigurării securității aprovizionării cu produse petroliere. În context, remarcăm că pentru asigurarea implementării corespunzătoare a proiectului de lege sunt necesare modificări ale cadrului normativ primar. Astfel, a fost elaborat proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (ajustarea cadrului normativ conex domeniului securității aprovizionării cu produse petroliere). Prin proiectul de lege menționat, se propun intervenții la următoarele acte normative: - <i>Legea nr. 461/2001 privind piața produselor petroliere</i>, prin completarea prevederilor acestei legi cu reglementări aferente autorizării operatorilor instalațiilor de stocare care prestează servicii de stocare a stocurilor de urgență, precum și excluderea condiției speciale de acordare a licențelor ce se referă la obligația deținerii de către importatorii de produse petroliere a depozitelor petroliere proprii și/sau închiriate pentru păstrarea produselor petroliere; - <i>Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător</i>, în sensul completării anexei nr.1 cu un nou act permisiv „autorizație de desfășurare a activității de stocare”, având în vedere că această activitate este urmează a fi autorizată de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică; - <i>Legea nr. 174/2017 cu privire la energetică</i>, prin modificarea definiției noțiunii de ”întreprindere energetică” în sensul atribuirii la categoria de <i>întreprindere energetică</i> a inclusiv a persoanelor fizice sau juridice care desfășoară una din activitățile reglementate prin proiectul legii privind securitatea aprovizionării cu produse petroliere.
9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ
Implementarea prevederilor proiectului va fi realizată de către următoarele autorități/instituții: - organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei (Ministerul Energiei), în sarcina căruia, potrivit proiectului de lege, sunt atribuite un șir de activități în domeniul securității aprovizionării cu produse petroliere și al stocurilor de urgență; - Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, care va asigura elaborarea cadrului normativ de reglementare aferent autorizării pentru desfășurarea activității de stocare, inclusiv va realiza supravegherea și controlul în domeniul constituirii și menținerii stocurilor de urgență; - Biroul Național de Statistică, în legătură cu întocmirea și prezentarea rezumatelor statistice cu privire la piața produselor petroliere; - entitatea centrală de stocare, care va avea ca scop construirea și gestionarea unei părți din stocurile de urgență, conform prevederilor proiectului de lege. În acest sens, în capitolul VIII al proiectului sunt stabilite mai multe măsuri pentru asigurarea implementării legii, în partea ce ține de crearea și operaționalizarea activității entității centrale de stocare; - autoritatea administrativă competentă în domeniul vamal (Serviciul Vamal), care urmează să participe în schimbul de informații, între entitățile interesate, cu privire la importul și exportul produselor petroliere.

ANEXA 1
la Nota de fundamentare
Determinarea nivelului minim al stocurilor de urgență

A Calculul obligației de stocare – IMPORTURI NETE – 2023 (în baza datelor vamale pentru 2023)			
Randamentul producerii naftei	tone	Consum nafta	tone
Cantitate produsă	0	Livrări interne brute observate de naftă	0
Combustibil pentru rafinărie, alte materii prime	0	Nafta returnată din industria petrochimică la rafinării	0
Nafta returnată din industria petrochimică la rafinării	0	Consum net naftă	0
LGN, țiței, materii prime pentru rafinării	0	Echivalentul petrol al consum de naftă	0
Randament producere nafta	0%		

Componenta 1 -- țiței (anexa I, para. (1) Directiva 2009/119)		tone
Import țiței, LGN, materii prime pentru rafinării, alte hidrocarburi	0	
Export țiței, LGN, materii prime pentru rafinării, alte hidrocarburi	0	
Variația stocurilor	0	
Importuri Nete ajustat la stocuri	-0	
Importuri Nete corectat la naftă	-0	

Componenta 2 -- produse petroliere (Anexa II, para. (2) Directiva 2009/119)		tone
Total import PP	1,126,249	
Import naftă	0	
Total export PP	0	
Export naftă	0	
Total buncăraj	0	
Buncăraj naftă	0	
Variația stocurilor PP	0	
Variația stocurilor naftă	0	
Importuri Nete PP ajustat la stocuri	1,126,249	
Echivalent petrol al Importuri Nete PP corectat la naftă	1,199,455	

Obligația în baza valorii medii a echivalentului în țitei al importurilor			tone
	Anul de referință	2023	
	Numărul de zile pentru stocuri de urgență	90	
	numărul de zile în an	365	
Opțiune 1: 4% (anexa I, para. (1) Directiva 2009/119)			
	Importuri nete țitei + PP	1,199,455	
	Media zilnică a importurilor nete	3,287	
	Cantitate obligatorie pentru numărul de zile stabilit	295,830	
A	Cantitatea obligatorie în baza importurilor →	295,830	Tone echivalent petrol
B Calculul Obligației de stocare - LIVRĂRI INTERNE BRUTE OBSERVATE			
	Anul de referință	2023	
	Numărul de zile pentru stocuri de urgență	61	
	numărul de zile în an	365	
Livrări interne brute observate sau Consum intern brut			tone
	Benzina auto	184,239	
	Benzină de aviație	11	
	Combustibili de tip benzină pentru turboreactoare (combustibili de tip naftă pentru turboreactoare sau JP4)	0	
	Combustibili de tip kerosen pentru turboreactoare	45,589	
	Alte tipuri de kerosen	1	
	Motorină (Păcură distilată)	660,293	
	Păcură (păcură grea)	101,491	
	Livrări interne brute Total	991,623	
	Echivalent petrol al Livrărilor interne brute	1,189,948	
	Consum zilnic	3,261	
B	Cantitatea obligatorie în baza consumului zilnic →	198,921	Tone echivalent petrol
Cantitatea minimă a stocurilor de urgență			295,830 tone echivalent petrol

ANEXA 2

la Nota de fundamentare

Nivelul stocurilor necesare pentru respectarea obligației de stocare

Produse petroliere, Opțiunea 1 și 2 - PP specificate, Anul de referință = 2023		
Stocuri de produse petroliere - Opțiunea 1 (Anexa III, a))		tone
Benzina auto		
Combustibili de tip kerosen pentru turboreactoare		
Motorină (Păcură distilată)		
Păcură (păcură grea)		
Gaz petrolier lichefiat (GPL)		
Total stocuri produse petroliere, unități naturale	309,000	
Stocuri naftă	0	
Stocuri de produse petroliere corectate naftă	309,000	
Coeficient multiplicare	1.065	
Echivalent petrol al PP corectat la naftă	329,085	
Stocuri de urgență PP reduce 10% →	296,176	
Stocuri totale constituite	296,176	
Echivalent în zile	90	Zile
Stocuri de produse petroliere - Opțiunea 2 (Anexa III, b))		tone
Benzina auto		
Combustibili de tip kerosen pentru turboreactoare		
Motorină (Păcură distilată)		
Păcură (păcură grea)		
Total stocuri PP, unități naturale	274,000	
Coeficient multiplicare	1.2	
Echivalent petrol al stocurilor PP	328,800	
Stocuri de urgență PP corectate -10% →	295,920	
Stocuri totale constituite	295,920	
Echivalent în zile	90	zile

TABEL DE CONCORDANȚĂ
la proiectul legii privind securitatea aprovizionării cu produse petroliere

1	Titlul actului Uniunii Europene, inclusiv cea mai recentă modificare, nr. CELEX: Directiva 2009/119/CE a Consiliului din 14 septembrie 2009 privind obligația statelor membre de a menține un nivel minim de rezerve de țiței și/sau de produse petroliere , publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 265 din 9 octombrie 2009, nr. CELEX: 02009L0119, Astfel cum a fost modificată prin: M1 Directiva de punere în aplicare (UE) 2018/1581 a Comisiei din 19 octombrie 2018 de modificare a Directivei 2009/119/CE a Consiliului în ceea ce privește metodele de calcul al obligațiilor de stocare; M2 Regulamentul (UE) 2018/1999 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 decembrie 2018. <i>Remarcă:</i> Republica Moldova în calitate de parte contractantă în cadrul Tratatului de constituire a Comunității Energetice, are obligația de a-și onora angajamentele asumate în cadrul acestuia. Respectiv, în procesul de transpunere a legislației UE, se va ține cont inclusiv de Decizia Consiliului Ministerial al Comunității Energetice nr.2012/03/MC-EnC din 18 octombrie 2012, prin care a decis cu privire la includerea în acquis-ul Tratatului Comunității Energetice a Directivei 2009/119/EC			
2	Titlul proiectului de act normativ național: <i>Proiectul legii privind securitatea aprovizionării cu produse petroliere</i>			
3	Gradul general de compatibilitate: <i>compatibil</i>			
4	Autoritatea/persoana responsabilă: Ministerul Energiei			
5	Data întocmirii/actualizării: august 2024			
Actul Uniunii Europene		Proiectul de act normativ național	Gradul de compatibilitate	Observațiile
				Este reflectată varianta adaptată și aprobată a Directivei 2009/119/EC prin Decizia Consiliului Ministerial al Comunității Energetice 2012/03/MC-EnC
6		7	8	9
Articolul 1 Obiectiv Prezenta directivă stabilește norme care vizează garantarea unui nivel ridicat de siguranță a aprovizionării cu petrol în Comunitate prin intermediul unor mecanisme viabile și transparente bazate pe solidaritatea între statele membre, menținerea unui nivel minim al stocurilor de țiței și/sau de produse petroliere, precum și instituirea mijloacelor procedurale necesare pentru remedierea unei eventuale penurii de amploare.		Articolul 1. Scopul legii și domeniul de aplicare (1) Scopul prezentei legi rezidă în crearea unui cadru normativ general necesar pentru asigurarea securității aprovizionării cu produse petroliere prin instituirea unui sistem de stocare eficient, transparent, nediscriminatoriu și concurențial, precum și stabilirea reglementărilor procedurale necesare pentru prevenirea sau gestionarea unei disfuncționalități majore în aprovizionare cu produse petroliere.	Compatibil	Article 1 Objective This Directive lays down rules aimed at ensuring a high level of security of oil supply in the Community through reliable and transparent mechanisms based on solidarity amongst Member States, maintaining minimum stocks of crude oil and/or petroleum products and putting in place the necessary procedural means to deal with a serious shortage.
Articolul 2 Definiții În sensul prezentei directive: (a) „an de referință” înseamnă anul calendaristic pe baza căruia se colectează datele de consum sau datele		Articolul 2. Noțiuni principale În sensul prezentei legi, următoarele noțiuni semnifică:	Compatibil	Article 2 Definitions For the purposes of this Directive: (a) “reference year” means the calendar year of the consumption or of the net import data used to calculate

referitoare la importurile nete, date care intră în calculele efectuate în scopul stabilirii nivelului stocurilor care trebuie menținute și, respectiv, a nivelului stocurilor deținute efectiv la un anumit moment;	<i>an de referință</i> - anul calendaristic pe baza căruia sunt colectate datele de consum sau datele privind importurile nete, care sunt utilizate în calcule efectuate în scopul determinării nivelului stocurilor de urgență deținute;		either the stocks to be held or the stocks actually held at a given time;
(b) „aditivi” înseamnă substanțe, altele decât hidrocarburile, care se adaugă la sau se amestecă cu un produs în scopul de a-i modifica proprietățile;	<i>aditivi</i> - substanțe, altele decât hidrocarburile, destinate combinării cu un produs petrolier în scopul de a-i modifica proprietățile;	Compatibil	(b) “additives” means non-hydrocarbon compounds added to or blended with a product to modify its properties
(c) „biocarburant” înseamnă un combustibil lichid sau gazos utilizat pentru transport și produs pe bază de biomasă, „biomasa” fiind fracția biodegradabilă a produselor, deșeurilor și reziduurilor provenite din agricultură (atât substanțe vegetale, cât și animale), din silvicultură și din industriile conexe acesteia, precum și fracția biodegradabilă a deșeurilor industriale și municipale;	<i>biocarburant</i> - combustibil lichid sau gazos utilizat pentru transport și produs pe bază de biomasă, unde biomasa este fracția biodegradabilă a produselor, deșeurilor și a reziduurilor din agricultură (atât substanțe vegetale, cât și animale), din silvicultură și din industriile conexe, precum și fracția biodegradabilă a deșeurilor industriale și municipale;	Compatibil	(c) “biofuel” means liquid or gaseous fuel for transport produced from biomass, “biomass” being the biodegradable fraction of products, waste and residues from agriculture (including vegetable and animal substances), forestry and related industries, as well as the biodegradable fraction of industrial and municipal waste;
(d) „consumul intern” înseamnă o sumă care corespunde totalului cantităților, calculate în conformitate cu anexa II, furnizate într-o țară atât pentru uz energetic, cât și pentru alte utilizări; această sumă include și livrările către sectorul de prelucrare și livrările către industrie, transporturi, consumatori casnici și alte sectoare pentru consum final; de asemenea, include și consumul propriu al sectorului energetic (cu excepția combustibilului de rafinării);	<i>consum intern</i> – totalitate a cantităților de resurse, calculate în conformitate cu Anexa nr. 3, livrate atât pentru utilizare în sectoarele energiei, precum și în alte scopuri și care include livrările către sectorul de prelucrare, livrările către industrie, transport, consumatorii casnici și către alte sectoare pentru consum final și consumul propriu al sectoarelor energiei, cu excepția combustibilului pentru rafinării;	Compatibil	(d) “inland consumption” means the total quantities, calculated according to Annex II, delivered within a country for both energy and non-energy use; this aggregate includes deliveries to the transformation sector and deliveries to industry, transport, households and other sectors for “final” consumption; it also includes the own consumption of the energy sector (except refinery fuel);
(e) „decizie internațională efectivă de punere în circulație a stocurilor” înseamnă orice decizie în vigoare adoptată de Consiliul director al Agenției Internaționale pentru Energie de a pune la dispoziția pieței țiței sau produse petroliere prin punerea în circulație a stocurilor membrilor săi și/sau prin măsuri suplimentare;	<i>decizie internațională efectivă de punere în circulație a stocurilor</i> - decizie în vigoare, adoptată de Consiliul director al Agenției Internaționale pentru Energie, de a pune la dispoziția pieței țiței sau produse petroliere prin punerea în circulație a stocurilor membrilor săi și/sau alte măsuri suplimentare;	Compatibil	(e) “effective international decision to release stocks” means any decision in force taken by the Governing Board of the International Energy Agency to make crude oil or petroleum products available to the market by a release of its members ‘stocks and/or additional measures;
(f) „entitate centrală de stocare” (CSE) înseamnă organismul sau serviciul căruia i se pot conferi competențe de a acționa în vederea achiziționării, menținerii și vânzării de stocuri de petrol, inclusiv stocuri de urgență și stocuri specifice;	<i>entitate centrală de stocare</i> – entitate juridică, creată de Guvern și împuternicită să acționeze în scopul achiziționării, menținerii și vânzării stocurilor de urgență, a stocurilor specifice;	Compatibil	(f) “central stockholding entity” (CSE) means the body or service upon which powers may be conferred to act to acquire, maintain or sell oil stocks, including emergency stocks and specific stocks;

(g) „disfuncționalitate majoră în aprovizionare” înseamnă o scădere substanțială și bruscă în aprovizionarea cu țiței sau cu produse petroliere intervenită în Comunitate sau într-un stat membru, indiferent dacă a condus sau nu la o decizie internațională de punere în circulație de stocuri de petrol;	<i>disfuncționalitate majoră în aprovizionare cu produse petroliere</i> - scădere substanțială și bruscă în aprovizionarea cu țiței și/sau produse petroliere intervenită în Republica Moldova sau într-o țară parte a Comunității Energetice sau un Stat Membru al Uniunii Europene, indiferent dacă a condus sau nu la o decizie internațională de punere în circulație a stocurilor de urgență;	Compatibil	(g) “major supply disruption” means a substantial and sudden drop in the supply of crude oil or petroleum products to the Community or to a Member State, irrespective of whether or not it has led to an effective international decision to release stocks;
(h) „buncăr maritim internațional” are înțelesul prevăzut în anexa A punctul 2.1 din Regulamentul (CE) nr. 1099/2008;	<i>buncăraj</i> - cantități de combustibili furnizate navelor, indiferent de pavilion, care sunt angajate în navigația internațională, ce poate fi desfășurată pe mare, pe lacuri, pe căi navigabile interioare și în apele de coastă, cu excepția: a) consumului navelor angajate în navigația internă. Distincția dintre navigația internă și cea internațională se face în funcție de portul de plecare și de portul de sosire și nu în funcție de pavilionul sau naționalitatea navei; b) consumului navelor de pescuit; c) consumului forțelor militare;	Compatibil	(h) “international marine bunkers” has the meaning given in Section 2.1 of Annex A to Regulation (EC) No 1099/2008;
(i) „stocuri petroliere” înseamnă stocuri de produse energetice enumerate la punctul 3.4 din anexa A la Regulamentul (CE) nr. 1099/2008;	<i>stocuri petroliere</i> - stocuri de produse energetice, inclusiv de țiței, de lichide din gaze naturale, de materii prime pentru rafinării, de aditivi/compuși oxigenați, precum și de alte hidrocarburi și produse petroliere, astfel cum sunt definite în Anexa nr. 1 și Anexa nr. 2;	Compatibil	(i) “oil stocks” means stocks of the energy products listed in the first paragraph of Section 3.1 of Annex C to Regulation (EC) No 1099/2008;
(j) „stocurile de urgență” înseamnă stocuri petroliere pe care fiecare stat membru este obligat să le mențină, în conformitate cu articolul 3;	<i>stocuri de urgență</i> – stocuri petroliere constituite pentru a asigura aprovizionarea sigură cu produse petroliere în timpul disfuncționalităților majore în aprovizionare cu produse petroliere sau pentru a preveni producerea unor astfel de disfuncționalități, precum și pentru a îndeplini obligațiile asumate printr-un acord internațional ratificat;	Compatibil	(j) “emergency stocks” means the oil stocks that each Member State is required to maintain pursuant to Article 3;
(k) „stocurile comerciale” înseamnă stocuri petroliere deținute de operatorii economici, fără ca prezenta directivă să impună menținerea acestora;	<i>stocuri comerciale</i> - stocuri de produse petroliere deținute de operatorii economici, fără ca prezenta lege să impună obligația de menținere a acestora;	Compatibil	(k) “commercial stocks” means those oil stocks held by economic operators which are not a requirement under this Directive;
(l) „stocurile specifice” înseamnă stocuri petroliere care îndeplinesc condițiile de la articolul 9;	<i>stocuri specifice</i> – subcategorie de stocuri de urgență achiziționate și întreținute în formă materială de către entitatea centrală de stocare, și declarate ca stocuri specifice în conformitate cu prezenta lege;	Compatibil	(l) “specific stocks” means oil stocks that meet the criteria set out in Article 9;

(m) „accesibilitate din punct de vedere fizic” înseamnă măsurile de localizare și transport al stocurilor destinate asigurării punerii în circulație sau livrării efective către utilizatorii finali și piețe în intervale de timp și condiții care să conducă la atenuarea problemelor de aprovizionare care ar fi putut surveni.	<i>accesibilitate fizică</i> - măsuri de localizare și transport al stocurilor de urgență destinate asigurării punerii în circulație sau livrării efective a acestora către utilizatorii finali și piețe în intervale de timp și condiții care să conducă la atenuarea dificultăților de aprovizionare care ar fi putut surveni;	Compatibil	(m) “physical accessibility” means arrangements for locating and transporting stocks to ensure their release or effective delivery to end users and markets within time frames and conditions conducive to alleviating the supply problems which may have arisen.
Definițiile de la prezentul articol pot fi clarificate și modificate în conformitate cu procedura de reglementare menționată la articolul 23 alineatul (2).		Prevederi UE neaplicabile	The definitions set out in this Article may be clarified or amended in accordance with the regulatory procedure referred to in Article 23(2)
Articolul 3 Stocuri de urgență – Calculul obligațiilor de stocare (1) Statele membre adoptă toate actele cu putere de lege sau actele administrative necesare pentru a asigura, până la 31 decembrie 2012, că totalul stocurilor de petrol menținute în permanență pe teritoriul Comunității în beneficiul acestora corespund cel puțin mediei zilnice a importurilor nete pe 90 de zile sau mediei zilnice a consumului intern pe 61 de zile, oricare dintre cele două cantități este mai mare.	Articolul 10. Nivelul minim al stocurilor de urgență (1) Stocurile de urgență se creează și se mențin la un nivel care corespunde cel puțin cu cantitatea produselor petroliere aferentă mediei zilnice a importurilor nete pentru 90 de zile sau mediei zilnice a consumului intern de produse petroliere pentru 61 de zile în cursul anului calendaristic precedent, oricare dintre cele două cantități este mai mare.	Compatibil	Article 3 Emergency stocks - Calculating stockholding obligations 1. Member States shall adopt such laws, regulations or administrative provisions as may be appropriate in order to ensure, by 31 December 2012, that the total oil stocks maintained at all times within the Community for their benefit correspond, at the very least, to 90 days of average daily net imports or 61 days of average daily inland consumption, whichever of the two quantities is greater.
(2) Media zilnică a importurilor nete care se ia în considerare se calculează pe baza valorii medii a echivalentului în țitei al importurilor din anul calendaristic precedent, stabilită în conformitate cu normele și metoda prezentate în anexa I. Media zilnică a consumului intern care trebuie avută în vedere se calculează pe baza valorii medii a echivalentului în țitei al consumului intern zilnic din anul calendaristic precedent, stabilit și calculat în conformitate cu normele și metoda prezentate în anexa II.	Articolul 10. Nivelul minim al stocurilor de urgență (4) Media zilnică a importurilor nete și media zilnică a consumului intern, prevăzute la alin. (1) se calculează pe baza echivalentului de importuri a țiteiului și a echivalentului de consum intern al țiteiului în cursul anului calendaristic precedent, în conformitate cu metodele și procedurile stabilite în Anexa nr. 3 și Anexa nr. 4 .	Compatibil	2. The average daily net imports to be taken into account shall be calculated on the basis of the crude oil equivalent of imports during the previous calendar year, determined in accordance with the method and procedures set out in Annex I. The average daily inland consumption to be taken into account shall be calculated on the basis of the crude oil equivalent of inland consumption during the previous calendar year, established and calculated in accordance with the method and procedures set out in Annex II.
(3) Cu toate acestea, în pofida alineatului (2), mediile zilnice ale importurilor nete și ale consumului intern menționate la alineatul respectiv se determină, pentru perioada 1 ianuarie -30 iunie a fiecărui an calendaristic, pe baza cantităților importate sau consumate în penultimul an calendaristic care precedă anul calendaristic în discuție.	Articolul 10. Nivelul minim al stocurilor de urgență (3) Nivelul minim al stocurilor de urgență prevăzut la alin. (1) pentru anul curent comparativ cu anul precedent, se ajustează la data de 1 iulie a anului curent și se menține până la data de 30 iunie a anului viitor.	Compatibil	3. However, notwithstanding paragraph 2, the daily averages of net imports and inland consumption, as referred to in that paragraph, shall be determined, as regards the period from 1 January to 31 March of each calendar year, on the basis of the quantities imported or consumed during the last year but one before the calendar year in question.
(4) Metodele și procedurile de calcul al obligațiilor de stocare menționate la prezentul articol pot fi modificate		Prevederi UE neaplicabile	4. The methods and procedures for calculating stockholding obligations, as referred to in this Article,

în conformitate cu procedura de reglementare menționată la articolul 23 alineatul (2).			may be amended in accordance with the regulatory procedure referred to in Article 23(2).
Articolul 4 Calculul nivelului stocurilor (1) Nivelurile stocurilor menținute se calculează în conformitate cu metodele din anexa III. În cazul calculului nivelului stocurilor menținute pentru fiecare categorie de produse menținute în temeiul articolului 9, aceste metode nu se aplică decât produselor care intră în respectiva categorie.	Articolul 10. Nivelul minim al stocurilor de urgență (7) Calculul nivelului stocurilor de urgență deținute, exprimat în tone echivalent petrol, se efectuează în conformitate cu metodele prevăzute în Anexa nr. 5. Acesta include stocurile de urgență deținute de titularii obligației de stocare în conformitate cu Articolul 22, precum și stocurile specifice menținute în conformitate cu Articolul 14.	Compatibil	Article 4 Calculating stock levels 1. The levels of stocks held shall be calculated using the methods set out in Annex III. When calculating stock levels for each category held pursuant to Article 9, those methods shall apply only to the products in the category in question.
(2) Nivelul stocurilor menținute la un anumit moment se calculează folosindu-se datele din anul de referință stabilit în conformitate cu normele prevăzute la articolul 3.	Articolul 10. Nivelul minim al stocurilor de urgență (5) Nivelul minim al stocurilor de urgență prevăzut la alin. (1) pe care Republica Moldova trebuie să îl dețină, se calculează de către organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei pe baza datelor colectate în conformitate cu Articolul 24 alin. (1), precum și în conformitate cu metoda și principiile stabilite în Anexa nr. 3 - Anexa nr. 5.	Compatibil	2. The levels of stocks held at a given time shall be calculated using data from the reference year determined in accordance with the rules set out in Article 3.
(3) Orice stocuri de petrol pot fi incluse simultan atât în calcularea de către un stat membru a stocurilor sale de urgență, cât și în calcularea stocurilor sale specifice, cu condiția ca respectivele stocuri de petrol să îndeplinească toate condițiile prevăzute în prezenta directivă pentru ambele tipuri de stocuri.	Articolul 10. Nivelul minim al stocurilor de urgență (7) Calculul nivelului stocurilor de urgență deținute, exprimat în tone echivalent petrol, se efectuează în conformitate cu metodele prevăzute în Anexa nr. 5. Acesta include stocurile de urgență deținute de titularii obligației de stocare în conformitate cu Articolul 22, precum și stocurile specifice menținute în conformitate cu Articolul 14.	Compatibil	3. Any oil stocks may be included simultaneously in both the calculation of a Member State's emergency stocks and the calculation of its specific stocks provided that those oil stocks satisfy all the conditions laid down in this Directive for both types of stocks.
(4) Metodele și procedurile de calcul al nivelului stocurilor menționate la alineatele (1) și (2) pot fi modificate în conformitate cu procedura de reglementare menționată la articolul 23 alineatul (2). În special, se poate dovedi a fi necesar și benefic să se modifice metodele și procedurile respective, inclusiv aplicarea de deduceri prevăzută la anexa III, în vederea asigurării coerenței cu practica AIE.		Prevederi UE neaplicabile	4. The methods and procedures for calculating stock levels, as referred to in paragraphs 1 and 2, may be amended in accordance with the regulatory procedure referred to in Article 23(2). In particular, it may prove necessary and beneficial to amend those methods and procedures, including the application of the reduction provided for in Annex III, in order to ensure coherence with IEA practice.
Articolul 5 Disponibilitatea stocurilor	Articolul 29. Disponibilitatea stocurilor de urgență	Compatibil	Article 5 Availability of stocks

(1) Statele membre se asigură în permanență că stocurile de urgență și stocurile specifice sunt disponibile și accesibile din punct de vedere fizic în sensul prezentei directive. Totodată, statele membre stabilesc norme cu privire la identificarea, contabilitatea și controlul stocurilor menționate, care să permită în orice moment verificarea acestora. Această cerință se aplică, de asemenea, și oricăror stocuri de urgență și stocuri specifice care sunt combinate cu alte stocuri deținute de operatorii economici. Statele membre iau toate măsurile necesare pentru a preveni orice obstacol și dificultate care ar putea afecta în mod negativ disponibilitatea stocurilor de urgență și a stocurilor specifice. Fiecare stat membru poate stabili limite sau condiții suplimentare cu privire la posibilitatea menținerii stocurilor de urgență și a stocurilor specifice proprii în afara teritoriului acestuia.	(1) Stocurile de urgență trebuie să fie disponibile și accesibile fizic în orice moment. Stocurile de urgență în formă materială deținute de titularul obligației de stocare nu pot fi scoase de către operatorul instalației de stocare fără autorizarea prealabilă în scris a titularului obligației de stocare. (2) Stocurile de urgență deținute de ECS nu pot face obiectul executării silite sau al oricărei alte măsuri care ar limita disponibilitatea acestora. (3) Pe toată durata contractului de stocare a stocurilor de urgență sau a contractului pentru stocurile de urgență în forma non-materială, entitatea energetică care deține stocuri de urgență trebuie să asigure integritatea stocurilor și a infrastructurii de încărcare și descărcare a stocurilor de urgență din instalația de stocare, întreținerea conformă, precum și politica de asigurare contra riscurilor generale și a riscurilor de scurgere. (4) Stocurile de urgență ale Republicii Moldova pe care titularii obligațiilor de stocare le dețin pe teritoriul altei țări nu pot face obiectul unor măsuri care să limiteze disponibilitatea stocurilor de urgență respective sau care să limiteze expedierea acestora de pe teritoriul țării în care se află. Articolul 30. Supravegherea ținerii stocurilor de urgență (1) ANRE supraveghează realizarea de către importatorii obligați a sarcinii de constituire și menținere a stocurilor de urgență în ceea ce privește cantitatea și calitatea acestora. În acest scop, ANRE contactează o entitate care să efectueze inspecția calitativă și cantitativă a stocurilor de urgență ale importatorilor obligați (în continuare – entitate de inspecție). Entitatea de inspecție trebuie să fie acreditată în țara în care se efectuează inspecția conform EN 17020 (Autoritate de inspecție - Tip A). (2) ANRE elaborează și aprobă un plan de supraveghere a cantității și calității stocurilor de urgență cel târziu la data de 31 iulie a anului	1. At all times, Member States shall ensure that emergency stocks and specific stocks are available and physically accessible for the purposes of this Directive. They shall establish arrangements for the identification, accounting and control of those stocks so as to allow them to be verified at any time. This requirement also applies to any emergency stocks and specific stocks that are commingled with other stocks held by economic operators. Member States shall take all necessary measures to prevent all obstacles and encumbrances that could hamper the availability of emergency stocks and specific stocks. Each Member State may set limits or additional conditions on the possibility of its emergency stocks and specific stocks being held outside its territory.
--	--	---

	curent pentru perioada de până la 30 iunie a anului următor. Fiecare locație în care se află stocurile de urgență deținute de importatorii obligați trebuie inspectată fizic cel puțin o dată pe an, cu excepția cazului în care ANRE are acces la sistemul SCADA. (3) Importatorul obligat trebuie să asigure reprezentantului împuternicit al ANRE și reprezentantului entității de inspecție acces la instalația de stocare în care sunt deținute stocuri de urgență, permițând controlul calitativ și cantitativ al stocurilor de urgență, precum și inspecția documentației privind inventarele zilnice de stocare și evidența stocurilor de urgență. (4) Reprezentantul împuternicit al ANRE trebuie să informeze importatorul obligat despre intenția de a se deplasa la instalația de stocare în care sunt depozitate stocurile de urgență, prin expedierea în adresa acestuia a unui preaviz cu 24 ore înainte de ziua în care va avea loc deplasarea. (5) Dacă reprezentantul împuternicit al ANRE și reprezentantul entității de inspecție nu au acces la instalația de stocare după efectuarea a 2 încercări pe parcursul a 48 de ore, se consideră că respectivul controlul are rezultat negativ, iar importatorul obligat este obligat suportă costurile verificării efectuate de către reprezentantul împuternicit al ANRE și reprezentantul entității de inspecție. (6) ANRE informează lunar organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei despre rezultatele acțiunilor întreprinse în contextul supravegherii ținerii stocurilor de urgență. (7) Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, ANRE, titularii obligației de stocare, operatorii instalațiilor de stocare și entitățile energetice care dețin contracte urmează să acorde asistență persoanelor autorizate ale Secretariatului Comunității Energetice pentru monitorizarea acțiunilor de creare a stocurilor de urgență și de pregătire pentru situații de disfuncționalitate		
--	---	--	--

	majoră în aprovizionare cu produse petroliere, în conformitate cu prevederile acordurilor internaționale ratificate. Aceste acțiuni includ accesul la toate documentele privind stocurile de urgență și accesul la instalațiile de stocare în care sunt depozitate stocurile de urgență și la toate documentele aferente. (8) Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, ANRE, titularii obligației de stocare, operatorii instalațiilor de stocare și entitățile energetice care dețin contracte păstrează toate documentele, datele și rapoartele statistice referitoare la tipul, cantitatea, calitatea și distribuția stocurilor de urgență timp de cel puțin cinci ani de la data creării lor. (9) Titularii obligației de stocare includ în contractele de stocare a stocurilor de urgență și în contractele pentru stocurile de urgență în forma non-materială prevederile privind supravegherea ținării stocurilor de urgență și obligația păstrării documentelor conform alin. (8).		
(2) În cazul în care se impune aplicarea procedurilor de urgență prevăzute la articolul 20, statele membre interzic și se abțin de la luarea oricăror măsuri care ar împiedica transferul, utilizarea sau punerea în circulație a stocurilor de urgență sau a stocurilor specifice deținute pe teritoriile acestora în contul unui alt stat membru.	Articolul 29. Disponibilitatea stocurilor de urgență (5) Stocurile de urgență ale altor țări deținute în Republica Moldova sau care se află în tranzit pe teritoriul Republicii Moldova nu pot face obiectul unor măsuri care să limiteze eliberarea stocurilor de urgență respective sau care să limiteze expedierea acestora de pe teritoriul Republicii Moldova.	Compatibil	2. Where there is reason to implement the emergency procedures provided for in Article 20, Member States shall prohibit, and refrain from taking, any measure hindering the transfer, use or release of emergency stocks or specific stocks held within their territory on behalf of another Member State.
Articolul 6 Registrul stocurilor de urgență – raportul anual (1) Fiecare stat membru instituie un registru detaliat și actualizat permanent al tuturor stocurilor de urgență menținute în beneficiul său și care nu constituie stocuri specifice. Acest registru conține, în special, informațiile necesare pentru identificarea precisă a depozitului, a rafinării sau a instalației de stocare în care se află stocurile în cauză, precum și a cantităților implicate, a proprietarului stocurilor și a naturii acestora, cu trimitere	Articolul 16. Registrul general cu privire la stocurile de urgență (1) Datele privind stocurile de urgență, cu excepția stocurilor specifice, se păstrează într-un registru care se creează și se actualizează periodic de către organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei în conformitate cu Legea nr.71/2007 cu privire la registre și Regulamentul de organizare și funcționare a Registrului general cu privire la stocurile de urgență. Modelul Registrului general cu privire la stocurile de urgență (în continuare –	Compatibil	Article 6 Register of emergency stocks - Annual report 1. Each Member State shall keep a continually updated and detailed register of all emergency stocks held for its benefit which do not constitute specific stocks. That register shall contain, in particular, information needed to pinpoint the depot, refinery or storage facility where the stocks in question are located, as well as the quantities involved, the owner of the stocks and their nature, with reference to the categories identified in the first paragraph of Section 3.1 of Annex C to Regulation (EC) No 1099/2008.

la categoriile identificate la punctul 3.4 din anexa A la Regulamentul (CE) nr. 1099/2008.	Registrul stocurilor de urgență) se aprobă de Guvern. (2) Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei poate delega ECS sarcini administrative și tehnice în scopul întocmirii și menținerii Registrului stocurilor de urgență. (3) Registrul stocurilor de urgență trebuie să conțină fără a se limita informații cu privire la: a) cantitatea și calitatea stocurilor de urgență constituite, pe categorii desemnate de produse petroliere; b) contractele de stocare a stocurilor de urgență în formă materială; c) contractele pentru stocurile de urgență în forma non-materială; d) instalațiile de stocare în care sunt depozitate stocurile de urgență, cu specificarea cantităților stocate, precum și a informațiilor cu privire la adresa instalațiilor de stocare, numele proprietarilor și/sau al operatorilor instalației de stocare, termenul pentru care au fost încheiate contractele de stocare sau dreptul contractual, numele și sediul proprietarilor produselor petroliere care fac obiectul contractelor respectiv, etichetele rezervoarelor în care se stochează stocurile de urgență, capacitatea nominală și reală a rezervoarelor în care sunt depozitate stocurile de urgență, starea de depozitare (în antrepozite vamale, în zone economice libere sau prin aplicarea unui alt regim vamal din țara unde sunt menținute stocurile de urgență și care permite amânarea achitării accizelor și a taxelor vamale), precum și cu privire la capacitatea de descărcare și încărcare și accesul la instalația de stocare, pe cale feroviară, terestră, navală sau prin conductă.		
(2) Până la data de 15 martie a fiecărui an, fiecare stat membru transmite Comisiei o copie sintetică a registrului stocurilor menționat la alineatul (1), care arată cel puțin cantitățile și natura stocurilor de urgență incluse în registru în ultima zi a anului calendaristic precedent.	Articolul 16. Registrul general cu privire la stocurile de urgență (6) Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei întocmește un extras din Registrul stocurilor de urgență până la data de 15 februarie a anului curent pentru anul precedent, în care indică informații privind cantitatea și tipul stocurilor de	Compatibil	2. By 15 March each year, each Contracting Party shall send the Secretariat a summary copy of the stock register referred to in paragraph 1 showing at least the quantities and nature of the emergency stocks included in the register on the last day of the preceding calendar year.

	urgență înscrise în Registrul respectiv până la data de 31 decembrie a anului precedent. (7) Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei transmite extrasul prevăzut la alin. (6) Secretariatului Comunității Energetice până la data de 25 februarie a anului curent pentru anul precedent.		
(3) De asemenea, în termen de 15 zile de la o eventuală solicitare din partea Comisiei, statele membre transmit Comisiei o copie integrală a registrului; în această copie datele cu caracter sensibil referitoare la localizarea stocurilor pot rămâne nedivulgate. Respectivile solicitări pot fi formulate în termen de maximum 5 ani de la data la care se referă informațiile solicitate și nu pot avea legătură cu informații referitoare la orice perioadă anterioară datei de 1 ianuarie 2013.	Articolul 16. Registrul general cu privire la stocurile de urgență (8) La cererea Secretariatului Comunității Energetice, organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei îi transmite acestuia, în termen de 15 zile calendaristice de la primirea cererii, o copie a Registrului stocurilor de urgență, fără a include datele sensibile referitoare la locația stocurilor. Solicitățile respective pot fi formulate pentru o perioadă de cel mult 5 ani de la data la care se referă datele solicitate.	Compatibil	3. Member States shall also send the Commission a full copy of the register within 15 days of a request by the Commission; in this copy sensitive data relating to the location of stocks may be withheld. Such requests may be made no later than 5 years after the date to which the requested data relate, and may not bear upon data relating to any period preceding 1 January 2013.
Articolul 7 Entitățile centrale de stocare (1) Statele membre pot înființa entități centrale de stocare. Niciun stat membru nu poate înființa mai mult de o entitate centrală de stocare sau vreun alt organism similar. Un stat membru își poate înființa entitatea centrală de stocare proprie în orice loc de pe teritoriul comunității. În cazul în care un stat membru înființează o entitate centrală de stocare, aceasta va lua forma unui organism sau serviciu nonprofit și care acționează pentru interesul general, nefiind considerată un operator economic în sensul prezentei directive.	Articolul 3. Guvernul Pentru a asigura realizarea obiectivelor prevăzute de prezenta lege, Guvernul: d) creează sau desemnează entitatea centrală de stocare și aprobă statutul acesteia; Articolul 5. Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei (1) Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei desfășoară următoarele activități în domeniul securității aprovizionării cu produse petroliere și al stocurilor de urgență: d) elaborează și prezintă Guvernului spre aprobare statutul entității centrale de stocare; Articolul 7. Entitatea centrală de stocare (1) În scopul constituirii și gestionării unei părți din stocurile de urgență Guvernul creează entitatea centrală de stocare (în continuare - ECS). ECS este o instituție publică independentă, autonomă, care activează în baza principiului non-profit. Funcția de fondator al ECS, în numele	Compatibil	Article 7 Central stockholding entities 1. Member States may set up CSEs. No Member State may set up more than one CSE or any other similar body. A Member State may set up its CSE at any location within the Community. Where a Member State sets up a CSE, it shall take the form of a body or service without profit objective and acting in the general interest and shall not be considered to be an economic operator within the meaning of this Directive.

	Guvernului, este exercitată de către organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, în cazul în care Guvernul decide crearea unei entități noi în acest scop.		
(2) Entitatea centrală de stocare are drept misiune principală achiziționarea, menținerea și vânzarea de stocuri petroliere în sensul prezentei directive sau în vederea respectării acordurilor internaționale referitoare la menținerea de stocuri de rezervă. Entitatea centrală de stocare este singurul organism sau serviciu căruia i se poate conferi competența de a achiziționa sau vinde stocurile specifice.	Articolul 7. Entitatea centrală de stocare (2) ECS îndeplinește următoarele atribuții în domeniul securității aprovizionării cu produse petroliere: f) cumpără, vinde, menține, reînnoiește și restabilește produse petroliere în scopul constituirii și restabilirii stocurilor de urgență, inclusiv a stocurilor specifice; (8) ECS cumpără, vinde, menține, reînnoiește și restabilește produse petroliere în scopul constituirii și reînnoirii stocurilor de urgență, inclusiv a stocurilor specifice, conform procedurilor stabilite în Statutul ECS, prin derogare de la prevederile Legii nr. 131/2015 privind achizițiile publice. ECS poate încheia contracte pe termen lung în procesul de procurare a serviciilor de stocare.	Compatibil	2. The main purpose of the CSE shall be to acquire, maintain and sell oil stocks for the purposes of this Directive or for the purpose of complying with international agreements concerning the maintenance of oil stocks. It is the only body or service upon which powers may be conferred to acquire or sell specific stocks.
(3) Entitățile centrale de stocare sau statele membre pot, pentru o perioadă definită de timp, să delege sarcini legate de gestionarea stocurilor de urgență și, cu excepția vânzării și achiziției, a stocurilor specifice, dar numai: (a) unui alt stat membru pe al cărui teritoriu se află aceste stocuri sau entități centrale de stocare înființate de către un alt stat membru. Sarcinile astfel delegate nu pot fi subdelegate altor state membre sau entităților centrale de stocare înființate de acestea. Statul membru care a înființat entitatea centrală de stocare, precum și fiecare stat membru pe teritoriul căruia sunt păstrate stocurile, are dreptul de a condiționa delegarea de autorizarea acestuia; (b) operatorilor economici. O astfel de delegare nu poate face obiectul unei subdelegări. În cazul în care o astfel de delegare sau orice modificare sau prelungire a acestei delegări implică sarcini care țin de managementul stocurilor de urgență și specifice deținute în alt stat membru, trebuie să fie autorizat în avans atât de către statul membru în contul căruia sunt deținute stocurile, cât	Articolul 13. Stocuri de urgență în formă non-materială (2) Prin încheierea contractului prevăzut la alin. (1), titularul obligației de stocare va delega obligația de stocare, integral sau parțial, uneia sau mai multor entități juridice, ECS ale altor țări sau operatori economici, care au stocuri excedentare de produse petroliere. (3) Titularul obligației de stocare poate încheia un contract prevăzut la alin. (1) cu o entitate juridică prevăzută la alin. (2), cu condiția că: a) titularul obligației de stocare are dreptul exclusiv de a achiziționa cantitatea convenită de produse petroliere în caz de disfuncționalitate majoră în aprovizionare cu produse petroliere; b) produsele petroliere care fac obiectul contractului respectiv au fost stocate și puse la dispoziție în conformitate cu Articolul 29 și sunt disponibile pentru livrare titularului obligației de stocare pe toată durata contractului.	Compatibil	3. CSEs or Member States may, for a specified period, delegate tasks relating to the management of emergency stocks and, with the exception of sale and acquisition, of specific stocks, but only to: (a) another Member State within whose territory such stocks are located or the CSE set up by that Member State. Tasks thus delegated may not be subdelegated to other Member States or to CSEs set up by them. The Member State that set up the CSE, as well as each Member State within whose territory the stocks will be held, has the right to make the delegation conditional upon its authorisation; (b) economic operators. Tasks thus delegated may not be subdelegated. Where such a delegation, or any change or extension to that delegation, involves tasks relating to the management of emergency and specific stocks held in another Member State, it must be authorised in advance both by the Member State on whose account the stocks are held and by all Member States within whose territories the stocks will be held.

și de statele membre pe teritoriul cărora se vor păstra stocurile.	(4) Pe teritoriul Republicii Moldova pot fi deținute stocuri de urgență în formă non-materială, cu condiția ca această delegare să fie comunicată în prealabil organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, atât de titularul obligației de stocare, cât și de entitatea juridică care deține stocuri excedentare, în conformitate cu Articolul 28. Fiecare delegare pentru deținerea în afara teritoriului Republicii Moldova va fi autorizată în prealabil atât de către organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, cât și de țara pe teritoriul căreia urmează să fie deținute stocurile de urgență.		
(4) Fiecare stat membru care are o entitate centrală de stocare îi va solicita acesteia, în conformitate cu articolul 8 alineatele (1) și (2), să publice: (a) în permanență informații complete, defalcate pe categorii de produse, cu privire la volumul stocurilor pe care este dispusă să se angajeze să le mențină în contul operatorilor economici sau, dacă este cazul, la entitățile centrale de stocare interesate; (b) cu cel puțin șapte luni în avans, condițiile în care este dispusă să furnizeze operatorilor economici servicii de menținere a stocurilor. Condițiile în care pot fi furnizate servicii, inclusiv condiții cu privire la programarea acestora, pot fi de asemenea stabilite de către autoritățile naționale competente sau în urma unei proceduri de concurs care are rolul de a stabili cea mai bună ofertă a operatorilor sau, după caz, a entităților centrale de stocare interesate. Entitățile centrale de stocare acceptă astfel de delegări în condiții obiective, transparente și nediscriminatorii. Plățile efectuate de operatori pentru serviciile oferite de entitatea centrală de stocare nu vor depăși costurile integrale ale serviciilor prestate și nu pot fi solicitate înainte de constituirea stocurilor. Entitatea centrală de stocare poate accepta o delegare cu condiția ca operatorul să depună o garanție sau o altă formă de asigurare.	Articolul 26. Transferul obligației de stocare către ECS (1) Obligația de constituire a stocurilor de urgență în cazul importatorilor obligați care, pe parcursul anului calendaristic anterior, au importat o cantitate mai mică de 10.000 (zece mii) tone metrice pentru fiecare dintre produsele petroliere prevăzute la Articolul 11 alin. (2), se transferă integral către ECS. (2) Obligația de stocare a importatorilor de păcură destinată consumului propriu în scopul producerii energiei se transferă integral către ECS. (3) Obligația de stocare a unui importator obligat care vizează cantitatea de stocuri de urgență ce depășește cantitatea prevăzută la Articolul 28 alin. (1) se transferă către ECS în cazul în care nu au fost încheiate acorduri bilaterale cu statele în care importatorul obligat respectiv ar putea organiza deținerea stocurilor de urgență în forma non-materială, iar ECS poate organiza deținerea stocurilor în formă non-materială într-o țară cu care a fost încheiat un acord bilateral și în condiții mai favorabile decât importatorul obligat respectiv. (4) Obligația de stocare a importatorului de produse petroliere împotriva căruia a fost deschisă procedura de insolabilitate se transferă integral către ECS.	Compatibil	4. Each Member State having a CSE shall require it, for the purposes of Article 8(1) and (2), to publish: (a) on an ongoing basis, full information, broken down by product category, on the stock volumes that it can undertake to maintain for economic operators, or, where appropriate, interested CSEs; (b) at least 7 months in advance, the conditions subject to which it is willing to provide services related to maintaining the stocks for economic operators. The conditions under which services may be provided, including conditions relating to scheduling, may also be determined by competent national authorities or following a competitive procedure intended to determine the best bid among operators or, where appropriate, interested CSEs. CSEs shall accept such delegations under objective, transparent and non-discriminatory conditions. Payments by the operators for the services of the CSE shall not exceed the full costs of the services rendered and may not be required until the stocks are constituted. The CSE may make its acceptance of a delegation conditional upon the operator's provision of a guarantee or some other form of security.

	(5) ECS stabilește stocurile de urgență care îi sunt transferate potrivit alin. (1) și (2) în formă materială în conformitate cu Articolul 12 și/sau în formă non-materială în conformitate cu Articolul 13, în funcție de resursele financiare disponibile și de capacitățile de stocare. (6) ECS publică pe site-ul său web oficial în mod continuu informații complete, dezagregate pe categorii de produse, cu privire la volumele stocurilor pe care le poate menține pentru importatorii obligați. Condițiile în care ECS poate oferi servicii cu privire la menținerea stocurilor pentru importatorii obligați se publică cu cel puțin 7 luni înainte. (7) ECS urmează să accepte delegarea prevăzută la alin. (6) în condiții transparente, obiective și nediscriminatorii. Plățile ce urmează a fi efectuate de importatorii obligați pentru serviciile prestate de ECS nu trebuie să depășească costul total al serviciilor prestate și nu pot fi solicitate până la constituirea stocurilor. ECS condiționează acceptarea delegării de prezentarea de către importatorii obligați a unor garanții financiare sau a unor alte forme de garantare a executării obligațiilor.		
Articolul 8 Operatori economici (1) Fiecare stat membru se asigură că orice operator economic căruia îi impune obligații de stocare în vederea îndeplinirii obligațiilor care îi revin în temeiul articolului 3 are dreptul de a delega total sau cel puțin parțial și la libera alegere a operatorului economic obligațiile de stocare, dar numai: (a) entității centrale de stocare a statului membru în contul căruia sunt menținute stocurile respective; (b) uneia sau mai multor entități centrale de stocare care și-au exprimat deja dorința de a deține astfel de stocuri, cu condiția ca astfel de delegări să fi fost autorizate în prealabil atât de către statul membru în contul căruia sunt menținute stocurile respective, cât și de către toate statele membre pe ale căror teritorii vor fi păstrate stocurile;	Articolul 22. Titularii obligației de stocare (1) Stocurile de urgență se constituie și se mențin de către ECS și de către importatorii care au importat net în Republica Moldova în anul calendaristic precedent, oricare dintre produsele petroliere specificate la Articolul 11 alin. (2) sau oricare dintre produsele petroliere specificate în lista aprobată de Guvern în conformitate cu Articolul 11 alin. (3). (2) ECS urmează să constituie cel puțin 1/2 (o jumătate) din cantitatea minimă de stocuri de urgență determinate conform prevederilor Articolului 10 alin. (1), iar importatorii de produse petroliere prevăzute la alin. (1) din prezentul articol (în continuare - importatori obligați) urmează să constituie 1/2 (o jumătate) din cantitatea menționată. (4) Fiecare importator obligat constituie stocuri de urgență exclusiv pentru	Compatibil	Article 8 Economic operators 1. Each Member State shall ensure that any economic operator on which it imposes stockholding obligations in order to fulfil its obligations under Article 3 is given the right to delegate those obligations at least in part and at the choice of the economic operator, but only to: (a) the CSE of the Member State on whose account such stocks are held; (b) one or more other CSEs which have in advance declared themselves willing to hold such stocks, provided that such delegations have been authorised in advance both by the Member State on whose account such stocks are held and by all Member States within whose territories the stocks will be held; (c) other economic operators which have surplus stocks or available stockholding capacity outside of the territory of the Member State on whose account the stocks are held within the Community, provided that

(c) altor operatori economici care dispun de stocuri în exces sau capacitate de stocare disponibilă în afara teritoriului statului membru sau în contul căruia sunt menținute stocuri pe teritoriul Comunității, cu condiția ca o astfel de delegare să fi fost autorizată în prealabil atât de către statul membru în contul căruia sunt menținute stocurile respective, cât și de către toate statele membre pe ale căror teritorii vor fi păstrate stocurile; și/sau (d) altor operatori economici care au stocuri în surplus sau capacitate de stocare disponibilă pe teritoriul statului membru în contul căruia sunt menținute stocurile, cu condiția ca delegarea respectivă să fi fost comunicată în avans statului membru. Statele membre pot impune limite sau condiții cu privire la astfel de delegări. Obligațiile delegate în conformitate cu literele (c) și (d) nu pot face obiectul subdelegării. Orice modificare sau prelungire a unei delegări menționate la literele (b) și (c) sunt valabile doar dacă au fost autorizate în prealabil de toate statele membre care au autorizat delegarea. Orice modificare sau prelungire a unei delegări menționate la litera (d) se consideră drept o nouă delegare.	produsul/produsele petroliere menționate la alin. (1) pe care le-a importat net, proporțional cu cota de piață pe care titularul obligației de stocare o avea în anul precedent în legătură cu importul net al produsului petrolier individual menționat la alin. (1). Articolul 12. Stocuri de urgență în formă materială (4) Stocurile de urgență în formă materială deținute de alți titulari ai obligației de stocare stabiliți la Articolul 22 alin. (1), pot fi depozitate pe teritoriul Republicii Moldova și/sau pe teritoriul unei alte țări în conformitate cu Articolul 28. Articolul 13. Stocuri de urgență în formă non-materială (2) Prin încheierea contractului prevăzut la alin. (1), titularul obligației de stocare va delega obligația de stocare, integral sau parțial, uneia sau mai multor entități juridice, ECS ale altor țări sau operatori economici, care au stocuri excedentare de produse petroliere. (3) Titularul obligației de stocare poate încheia un contract prevăzut la alin. (1) cu o entitate juridică prevăzută la alin. (2), cu condiția că: a) titularul obligației de stocare are dreptul exclusiv de a achiziționa cantitatea convenită de produse petroliere în caz de disfuncționalitate majoră în aprovizionare cu produse petroliere; b) produsele petroliere care fac obiectul contractului respectiv au fost stocate și puse la dispoziție în conformitate cu Articolul 29 și sunt disponibile pentru livrare titularului obligației de stocare pe toată durata contractului. (4) Pe teritoriul Republicii Moldova pot fi deținute stocuri de urgență în formă non-materială, cu condiția ca această delegare să fie comunicată în prealabil organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, atât de titularul obligației de stocare, cât și de entitatea juridică care deține stocuri		such delegation has been authorised in advance both by the Member State on whose account such stocks are held and by all Member States within whose territories the stocks will be held; and/or (d) other economic operators which have surplus stocks or available stockholding capacity within the territory of the Member State on whose account the stocks are held, provided that such delegation has been communicated in advance to the Member State. Member States may impose limits or conditions on such delegations. Obligations delegated in accordance with points (c) and (d) may not be subdelegated. Any change to or extension of a delegation referred to in points (b) and (c) shall only take effect if authorised in advance by all Member States which authorised the delegation. Any change to or extension of a delegation referred to in point (d) shall be treated as a new delegation.
---	--	--	--

	excedentare, în conformitate cu Articolul 28. Fiecare delegare pentru deținerea în afara teritoriului Republicii Moldova va fi autorizată în prealabil atât de către organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, cât și de țara pe teritoriul căreia urmează să fie deținute stocurile de urgență. Articolul 25. Delegarea obligației de stocare către terți (1) Fiecare importator obligat poate delega obligația de a deține stocuri de urgență în conformitate cu Articolul 13. O astfel de delegare nu poate fi obiectul subdelegării. Articolul 28. Depozitarea stocurilor de urgență (2) La cererea titularului obligației de stocare, stocurile de urgență pot fi stocate și în altă țară, cu condiția ca organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei să aprobe în prealabil depozitarea stocurilor de urgență ale Republicii Moldova în țara respectivă, ținând cont de legislația națională a acelei țări și în baza acordului bilateral privind stocurile de urgență. (3) Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei identifică, după consultarea titularilor obligației de stocare, Statele Membre ale Uniunii Europene și țările părți ale Comunității Energetice în care ar fi preferabil de stocat stocurile de urgență ale Republicii Moldova și să inițieze procesul de încheiere a acordurilor bilaterale privind stocurile de urgență cu statele respective.		
(2) Fiecare stat membru poate restricționa drepturile de delegare ale operatorilor economici cărora le impune sau le-a impus obligații de stocare. Totuși, în cazul în care astfel de restricții limitează drepturile de delegare ale operatorului economic la cantități care corespund la mai puțin de 10 % din obligația de stocare care i-a fost impusă, statul membru se asigură că a înființat o entitate centrală de stocare care este obligată să accepte delegări cu privire la cantitatea	Articolul 12. Stocuri de urgență în formă materială (1) Stocurile de urgență în formă materială includ produse petroliere deținute cu titlu de proprietate de către titularii obligației de stocare prevăzuți la Articolul 22 alin. (1). (2) De la 1/2 (jumătate) până la 2/3 (două treimi) din stocurile de urgență deținute de către ECS în conformitate cu prevederile de la Articolul	Compatibil	2. Each Member State may restrict the delegation rights of the economic operators on which it imposes or has imposed stockholding obligations. However, where such restrictions limit the delegation rights of an economic operator to amounts corresponding to less than 10% of the stockholding obligation imposed on it, the Member State shall ensure that it has set up a CSE that is required to accept delegations in respect of the amount needed to

necesară pentru a garanta dreptul operatorului economic de a delega cel puțin 10 % din obligația de stocare care i-a fost impusă. Procentajul minim la care se face referire în prezentul alineat se majorează de la 10 % la 30 % până la 31 decembrie 2017.	22 alin. (2) urmează a fi menținute în formă materială. Această cantitate de stocuri de urgență în formă materială trebuie să fie stocată pe teritoriul Republicii Moldova și trebuie să fie disponibilă în conformitate cu Articolul 29. Articolul 13. Stocuri de urgență în formă non-materială (1) Stocurile de urgență în formă non-materială au la bază contracte care prevăd un drept, dar nu și o obligație de a cumpăra produse petroliere după criterii prestabilite într-o anumită perioadă de timp. (2) Prin încheierea contractului prevăzut la alin. (1), titularul obligației de stocare va delega obligația de stocare, integral sau parțial, uneia sau mai multor entități juridice, ECS ale altor țări sau operatori economici, care au stocuri excedentare de produse petroliere.		safeguard the right of an economic operator to delegate at least 10% of the stockholding obligation imposed on it. The minimum percentage referred to in this paragraph shall be increased from 10% to 30% by 31 December 2017.
(3) Fără a se aduce atingere dispozițiilor de la alineatele (1) și (2), un stat membru poate impune o obligație unui operator economic de a delega cel puțin o parte din obligația sa de stocare către entitatea centrală de stocare a statului membru.	Articolul 26. Transferul obligației de stocare către ECS (1) Obligația de constituire a stocurilor de urgență în cazul importatorilor obligați care, pe parcursul anului calendaristic anterior, au importat o cantitate mai mică de 10.000 (zece mii) tone metrice pentru fiecare dintre produsele petroliere prevăzute la Articolul 11 alin. (2), se transferă integral către ECS. (2) Obligația de stocare a importatorilor de păcură destinată consumului propriu în scopul producerii energiei se transferă integral către ECS.	Compatibil	3. Notwithstanding the provisions of paragraphs 1 and 2, a Member State may impose an obligation on an economic operator to delegate at least part of its stockholding obligation to the CSE of the Member State.
(4) Statele membre iau măsurile necesare pentru a informa operatorii economici cu privire la modalitățile care vor fi utilizate pentru calculul obligațiilor de stocare care le sunt impuse cu cel puțin 200 de zile înainte de începerea perioadei la care se referă obligația în cauză. Operatorii economici își exercită dreptul de delegare a obligațiilor de stocare către o entitate centrală de stocare cu cel mult 170 de zile înainte de începutul perioadei la care se referă obligația de stocare în cauză. Operatorii economici care au fost informați cu mai puțin de 200 de zile înainte de data de începere a perioadei la	Articolul 22. Titularii obligației de stocare (3) Guvernul poate modifica modalitatea de repartizare a obligației de constituire a stocurilor de urgență între ECS și importatori obligați, prevăzută la alin. (2). Hotărârea respectivă se comunică titularilor obligației de stocare cu cel puțin 200 de zile înainte de începerea perioadei la care se referă obligația modificată.	Compatibil	4. Member States shall take the necessary measures to inform economic operators of the modalities to be used to calculate the stockholding obligations imposed on them no later than 200 days prior to the start of the period to which the obligation in question relates. Economic operators shall exercise their right to delegate stockholding obligations to CSEs no later than 170 days prior to the start of the period to which the obligation in question relates. Where economic operators are informed less than 200 days before the start of the period to which the

care se referă obligația de stocare își pot exercita dreptul de delegare a obligației respective în orice moment.			stockholding obligation relates, they may exercise their right to delegate that obligation at any time.
Articolul 9 Stocurile specifice (1) Fiecare stat membru se poate angaja să mențină un nivel minim al stocurilor de petrol, calculat în număr de zile de consum, în conformitate cu condițiile prevăzute de prezentul articol. Stocurile specifice sunt proprietatea statului membru sau a entității centrale de stocare instituite de acesta și se păstrează pe teritoriul Comunității.	Articolul 14. Stocuri specifice (1) Guvernul, la propunerea organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, poate institui în sarcina ECS obligația de a crea și menține un nivel minim de stocuri specifice calculat în funcție de numărul de zile de consum mediu zilnic, sub formă de stocuri materiale, care urmează să fie achiziționate sau care sunt deja achiziționate de ECS.	Compatibil	Article 9 Specific stocks 1. Each Member State may undertake to maintain a minimum level of oil stocks, calculated in terms of number of days of consumption, in accordance with the conditions set out in this Article. Specific stocks shall be owned by the Member State or the CSE set up by it and shall be maintained on the territory of the Community.
(2) Stocurile specifice pot fi compuse exclusiv din una sau mai multe dintre următoarele categorii de produse, definite la punctul 3.4 din anexa A la Regulamentul (CE) nr. 1099/2008: — etan; — GPL; — benzină auto; — benzină de aviație; — carburant turboreactor tip benzină (petrol turboreactor tip nafta sau JP4); — carburant turboreactor tip kerosen; — petrol lampant; — motorină/carburant diesel (păcură distilată); — păcură (cu conținut ridicat de sulf și cu conținut redus de sulf); — white spirit și benzine speciale; — lubrifianți; — bitum; — parafine; — cocs de petrol.	Articolul 14. Stocuri specifice (3) Stocurile specifice pot fi constituite exclusiv din una sau mai multe dintre categoriile de produse petroliere definite în Anexa nr. 2, a căror pondere totală combinată în consumul intern, exprimată în echivalent petrol, este de cel puțin 75% din consumul intern calculat în conformitate cu Anexa nr. 4.	Compatibil	2. Specific stocks can only be composed of one or more of the following product categories, as defined in Section 4 of Annex B to Regulation (EC) No 1099/2008: – Ethane – LPG – Motor gasoline – Aviation gasoline – Gasoline-type jet fuel (naphtha-type jet fuel or JP4) – Kerosene-type jet fuel – Other kerosene – Gas/diesel oil (distillate fuel oil) – Fuel oil (high sulphur content and low sulphur content) – White spirit and SBP – Lubricants – Bitumen – Paraffin waxes – Petroleum coke.
(3) Produsele petroliere care compun stocurile specifice se identifică de fiecare stat membru pe baza categoriilor enumerate la alineatul (2). Statele membre se asigură că, pentru anul de referință stabilit în conformitate cu regulile prevăzute la articolul 3 și cu privire la produsele incluse în cadrul categoriilor pe care le utilizează, echivalentul în țitei al cantităților consumate într-un stat membru reprezintă minimum 75 % din consumul intern calculat în conformitate cu metoda prezentată în anexa II.	Articolul 14. Stocuri specifice (2) Stocurile specifice se constituie și se mențin de către ECS în condițiile prevăzute în hotărârea Guvernului, care prevede: a) categoriile de produse petroliere pentru care urmează să se constituie stocurile specifice; b) nivelul stocurilor specifice; c) perioada pentru care urmează să fie menținute stocurile specifice. (3) Stocurile specifice pot fi constituite exclusiv din una sau mai multe dintre categoriile	Compatibil	3. Petroleum products constituting specific stocks shall be identified by each Member State on the basis of the categories listed in paragraph 2. Member States shall ensure that, for the reference year determined in accordance with the rules set out in Article 3 and concerning the products included in the categories used, the crude oil equivalent of quantities consumed in the Member State is at least equal to 75% of inland consumption calculated using the method set out in Annex II.

Pentru fiecare dintre categoriile reținute de către statul membru, stocurile specifice pe care respectivul stat membru se angajează să le mențină corespund unui anumit număr de zile de consum zilnic mediu măsurat pe baza echivalentului în țitei al acestora în anul de referință stabilit în conformitate cu regulile prevăzute la articolul 3. Echivalentele în țitei menționate la primul și la al doilea paragraf sunt calculate prin aplicarea unui factor multiplicator de 1,2 la suma „livrărilor interne brute observate” agregate, conform definiției de la punctul 3.2.2.11 al anexei C la Regulamentul (CE) nr. 1099/2008, pentru produsele incluse în categoriile folosite sau vizate. Buncărele maritime internaționale nu se includ în acest calcul.	de produse petroliere definite în Anexa nr. 2, a căror pondere totală combinată în consumul intern, exprimată în echivalent petrol, este de cel puțin 75% din consumul intern calculat în conformitate cu Anexa nr. 4. (4) Cantitățile de produse petroliere prevăzute la alin. (3) se calculează prin multiplicarea cu 1,2 a volumului agregat al livrărilor interne brute de produse petroliere selectate pentru constituirea stocurilor specifice. Suma livrărilor interne brute a produselor petroliere în cauză nu include cantitățile de buncăraj.		For each of the categories chosen by the Member State, the specific stocks it undertakes to maintain shall correspond to a given number of days of average daily consumption measured on the basis of their crude oil equivalent during the reference year determined in accordance with the rules set out in Article 3. The crude oil equivalents referred to in the first and second subparagraphs are calculated by multiplying by a factor of 1.2 the sum of the aggregate “observed gross inland deliveries”, as defined in Section 3.2.1 of Annex C to Regulation (EC) No 1099/2008, for the products included in the categories used or concerned. International marine bunkers are not included in the calculation.
(4) Fiecare stat membru care a decis să mențină stocuri specifice transmite Comisiei o notificare, care se publică în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, în care precizează nivelul respectivelor stocuri, pe care se angajează să le mențină, și durata respectivului angajament, care este de cel puțin un an. Nivelul minim notificat se aplică, de asemenea, tuturor categoriilor de stocuri specifice utilizate de statul membru. Statul membru se asigură că respectivele stocuri sunt menținute pe tot parcursul perioadei notificate fără a aduce atingere dreptului statului membru de a efectua reduceri temporare datorate exclusiv unor operații de înlocuire a unor stocuri individuale. Lista categoriilor utilizate de un stat membru rămâne în vigoare cel puțin un an și poate fi modificată numai începând cu prima zi a unei luni calendaristice.	Articolul 14. Stocuri specifice (5) Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei este obligat să transmită o notificare Secretariatului Comunității Energetice privind depozitarea stocurilor specifice. În notificare se precizează nivelul și categoria produselor petroliere care sunt depozitate ca stocuri specifice, exprimate în număr de zile din consumul mediu zilnic al acestora măsurat pe baza echivalentului țitei, precum și perioada de depozitare a stocurilor specifice respective. Notificarea abordează în mod egal toate categoriilor de stocuri specifice incluse. (6) Lista categoriilor de produse petroliere pentru care Republica Moldova se obligă să mențină stocuri specifice se aprobă pentru cel puțin un an și poate fi modificată numai cu efect din prima zi a lunii iulie.	Compatibil	4. Each Member State that has decided to maintain specific stocks shall send the Commission a notice to be published in the Official Journal of the European Union, specifying the level of such stocks that it has undertaken to maintain and the duration of such undertaking which shall be at least 1 year. The notified minimum level shall apply equally to all categories of specific stocks used by the Member State. The Member State shall ensure that such stocks are held the full length of the notified period without prejudice to the right of the Member State to undergo temporary reductions due solely to individual stock replacement operations. The list of categories used by a Member State shall remain in effect for at least 1 year and may be amended only with effect on the first day of a calendar month.
(5) Fiecare stat membru care nu și-a luat un angajament pentru toată perioada unui anumit an calendaristic de a menține stocuri specifice aferente a minimum 30 de zile de consum se asigură că cel puțin o treime din stocurile care reprezintă obligația sa de stocare sunt menținute sub formă de produse compuse în conformitate cu alineatele (2) și (3).	Articolul 19. Raportul anual privind disponibilitatea și accesibilitatea stocurilor de urgență (1) În cazul în care ECS constituie mai puțin decât pentru 30 de zile din stocurile specifice, organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei întocmește un raport anual de analiză a măsurilor luate pentru	Compatibil	5. Each Member State that has not made a commitment for the full length of a given calendar year to maintain at least 30 days of specific stocks shall ensure that at least one-third of their stockholding obligation is held in the form of products composed in accordance with paragraphs 2 and 3. A Member State for which less than 30 days of specific stocks are held shall draw up an annual report

Un stat membru ale cărui stocuri specifice menținute sunt în cantitate mai mică decât cea aferentă a minimum 30 de zile de consum întocmește un raport anual în care se analizează măsurile luate de autoritățile sale naționale în vederea garantării și verificării disponibilității și accesibilității din punct de vedere fizic a stocurilor sale de urgență, conform articolului 5, și documentează în cadrul acestui raport măsurile luate pentru a permite statului membru să controleze utilizarea acestor stocuri în cazul unor perturbări în aprovizionarea cu petrol. Raportul se transmite Comisiei până la sfârșitul primei luni a anului calendaristic la care se referă.	asigurarea și verificarea disponibilității și accesibilității fizice a stocurilor de urgență ale Republicii Moldova. (2) Raportul prevăzut la alin. (1) va documenta, de asemenea, aranjamentele luate pentru a permite Republicii Moldova să controleze utilizarea stocurilor de urgență în cazul disfuncționalităților majore în aprovizionare cu produse petroliere. (3) Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei prezintă raportul prevăzut la alin. (1) către Secretariatul Comunității Energetice până la data de 31 ianuarie a anului în curs.		analysing the measures taken by its national authorities to ensure and verify the availability and physical accessibility of its emergency stocks as referred to in Article 5 and shall document in the same report arrangements made to allow the Member State to control the use of these stocks in case of oil supply disruptions. That report shall be sent to the Commission by the end of the first month of the calendar year to which it relates.
Articolul 10 Gestionarea stocurilor specifice (1) Fiecare stat membru menține un registru detaliat și actualizat în permanență al tuturor stocurilor specifice pe care le deține pe teritoriul său. Acest registru cuprinde în special toate informațiile care permit localizarea exactă a stocurilor respective. În plus, în termen de 15 zile de la o eventuală solicitare din partea serviciilor Comisiei, statele membre transmit Comisiei o copie a registrului. În această copie a registrului datele cu caracter sensibil referitoare la localizarea stocurilor pot rămâne nedivulgate. Respectivele solicitări pot fi făcute în termen de cel mult 5 ani de la data la care se referă datele solicitate.	Articolul 17. Registrul general cu privire la stocurilor specifice (1) Datele privind stocurile specifice se păstrează într-un registru care se creează și se actualizează periodic de către ECS, conform Regulamentului de organizare și funcționare a Registrului general cu privire la stocurile specifice. Modelul Registrului general cu privire la stocurile de specifice (în continuare – Registrul stocurilor specifice) se aprobă de Guvern. (2) Registrul stocurilor specifice trebuie să conțină fără a se limita informații cu privire la: a) cantitatea și calitatea stocurilor specifice stocate pe categorii desemnate de produse petroliere, în conformitate cu Articolul 14; b) contractele de stocare a stocurilor specifice; c) instalațiile de stocare în care sunt stocate stocurile specifice cu cantitățile de stocuri specifice stocate (adresa instalației de stocare, numele proprietarului și/sau a operatorului instalației de stocare, termenul pentru care s-a încheiat contractul de stocare, categoria de produs, etichetele rezervoarelor în care este stocat stocul specific, capacitatea nominală și reală a rezervoarelor în care este depozitat stocul specific, starea depozitării (în antrepozite vamale, în zonele economice libere sau prin aplicarea unui alt regim vamal din țara unde sunt menținute stocurile de urgență și care permite amânarea	Compatibil	Article 10 Managing specific stocks 1. Each Member State shall keep a continually updated and detailed register of all specific stocks held within its territory. That register shall contain, in particular, all information needed to pinpoint the exact location of the stocks in question. Member States shall also send the Commission a copy of the register within 15 days of a request by the Commission. In this copy, sensitive data relating to the location of stocks may be withheld. Such requests may be made no later than 5 years after the date to which the requested data relate.

	achitării accizelor și a taxelor vamale), capacitatea de descărcare și încărcare și accesul la instalația de stocare, pe cale feroviară, terestră, navală sau prin conductă. (3) La solicitarea ECS, entitățile energetice care stochează stocuri specifice sunt obligate să îi transmită acesteia, fără întârziere, orice date necesare ținerii Registrului stocurilor specifice. (5) La cererea Secretariatului Comunității Energetice, ECS este obligată să-i transmită, prin intermediul organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, în termen de 15 zile calendaristice de la primirea cererii, o copie a Registrului stocurilor specifice.		
(2) În cazurile în care stocurile specifice sunt combinate cu alte stocuri petroliere, statele membre sau entitățile centrale de stocare ale acestora iau măsurile necesare pentru a preveni deplasarea respectivelor produse combinate, proporțional cu cantitatea care reprezintă stocuri specifice, fără o autorizare scrisă prealabilă acordată de proprietarul stocurilor specifice și de autoritățile statului membru sau de entitatea centrală de stocare instituită de statul membru pe al cărui teritoriu se află respectivele stocuri.	Articolul 29. Disponibilitatea stocurilor de urgență (1) Stocurile de urgență trebuie să fie disponibile și accesibile fizic în orice moment. Stocurile de urgență în formă materială deținute de titularul obligației de stocare nu pot fi scoase de către operatorul instalației de stocare fără autorizarea prealabilă în scris a titularului obligației de stocare. (2) Stocurile de urgență deținute de ECS nu pot face obiectul executării silite sau al oricărei alte măsuri care ar limita disponibilitatea acestora.	Compatibil	2. Where specific stocks are commingled with other oil stocks, Member States or their CSEs shall make the necessary arrangements to prevent those commingled products from being moved, to the extent of the proportion constituting specific stocks, without prior written authorisation by the owner of the specific stocks and by the authorities of, or the CSE established by, the Member State in whose territory the stocks are located.
(3) Statele membre iau măsurile necesare pentru acordarea de protecție necondiționată față de executarea silită pentru toate stocurile specifice menținute sau transportate pe teritoriul lor, indiferent dacă este vorba de stocuri proprii sau de stocurile altor state membre.	Articolul 29. Disponibilitatea stocurilor de urgență (5) Stocurile de urgență ale altor țări deținute în Republica Moldova sau care se află în tranzit pe teritoriul Republicii Moldova nu pot face obiectul unor măsuri care să limiteze eliberarea stocurilor de urgență respective sau care să limiteze expedierea acestora de pe teritoriul Republicii Moldova.	Compatibil	3. Member States shall take the necessary measures to confer unconditional immunity from enforcement action on all specific stocks maintained or transported within their territory, irrespective of whether those stocks are owned by them or by other Member States.
Articolul 11 Efectul delegărilor Delegările menționate la articolele 7 și 8 nu modifică în niciun fel obligațiile care incumbă fiecărui stat membru în temeiul prezentei directive.	Articolul 25. Delegarea obligației de stocare către terți (3) Delegarea sarcinilor referitoare la obligația de stocare de către un titular al obligației de stocare nu modifică și nu scutește de obligație titularul obligației de stocare, care îi este impusă în temeiul prezentei legi și nici nu îl exonerează de	Compatibil	Article 11 The effect of delegations The delegations referred to in Articles 7 and 8 shall in no way alter the obligations incumbent upon each Member State pursuant to this Directive.

	răspundere pentru neîndeplinire sau pentru îndeplinirea defectuoasă a acesteia. (4) Delegările constituite în conformitate prezentul articol nu modifică în niciun fel obligațiile cu privire la nivelul minim al stocurilor de urgență asumate de Republica Moldova în cadrul Comunității Energetice.		
Articolul 12 Situații statistice ale stocurilor aflate sub incidența articolului 3 (1) Fiecare stat membru întocmește și comunică Comisiei situațiile statistice referitoare la nivelul stocurilor care trebuie menținute în temeiul articolului 3, în conformitate cu normele din anexa IV.	Articolul 18. Colectarea și raportarea datelor în scopul creării stocurilor de urgență (6) Rezumatele statistice lunare se elaborează de către Biroul Național de Statistică în conformitate cerințele stabilite în cadrul Comunității Energetice și includ informații cu privire la stocurile de urgență după cum urmează: informații cu privire la nivelul stocurilor de urgență deținute, detalii cu privire la modul în care a fost determinat nivelul stocurilor de urgență, cantitățile de stocuri de urgență deținute pe teritoriul național și cele deținute în afara Republicii Moldova, cu indicarea Statului Membru al Uniunii Europene și/sau a țării părți a Comunității Energetice, a informațiilor cu privire la forma stocurilor de urgență deținute, cu privire la proprietarii acestora și la cererea cui au fost constituite stocurile respective. (7) Biroul Național de Statistică prezintă rezumatele statistice lunare Secretariatului Comunității Energetice în termen de 55 de zile de la sfârșitul lunii la care se referă sau în termen de 2 luni de la o eventuală solicitare din partea Secretariatului Comunității Energetice. O astfel de solicitare poate fi formulată pentru un termen de cel mult 5 ani de la data la care se referă datele solicitate.	Compatibil	Article 12 Statistical summaries of stocks covered by Article 3 1. With regard to the levels of stocks to be held pursuant to Article 3, each Member State shall draw up statistical summaries and submit them to the Commission in accordance with the rules set out in Annex IV.
(2) Normele de întocmire a situațiilor statistice menționate la alineatul (1), stocurile acoperite, conținutul, frecvența și termenele de prezentare ale acestora pot fi modificate în conformitate cu procedura de reglementare menționată la articolul 23 alineatul (2). Regulile referitoare la transmiterea către Comisie a acestor situații pot fi, la rândul lor, modificate în conformitate cu procedura de reglementare menționată la articolul 23 alineatul (2).		Norme UE neaplicabile	2. The rules for drawing up the summaries referred to in paragraph 1, their scope, content and frequency and the deadlines for their submission may be amended in accordance with the regulatory procedure referred to in Article 23(2). The rules for submitting those summaries to the Commission may also be amended in accordance with the regulatory procedure referred to in Article 23(2).

(3) Statele membre nu pot include în situațiile statistice privind stocurile de urgență cantitățile de țiței sau cele de produse petroliere care fac obiectul unui sechestru sau al unei proceduri de executare silită. Această dispoziție se aplică de asemenea cu privire la stocurile deținute de întreprinderi în stare de faliment sau de concordat.	Articolul 10. Nivelul minim al stocurilor de urgență (8) Cantitățile de produse petroliere care fac obiectul unui sechestru sau al unei măsuri executorii nu se includ în calculul prevăzut la alin. (7). Articolul 18. Colectarea și raportarea datelor în scopul creării stocurilor de urgență (6) Rezumatele statistice lunare se elaborează de către Biroul Național de Statistică în conformitate cerințele stabilite în cadrul Comunității Energetice și includ informații cu privire la stocurile de urgență după cum urmează: informații cu privire la nivelul stocurilor de urgență deținute, detalii cu privire la modul în care a fost determinat nivelul stocurilor de urgență, cantitățile de stocuri de urgență deținute pe teritoriul național și cele deținute în afara Republicii Moldova, cu indicarea Statului Membru al Uniunii Europene și/sau a țării părți a Comunității Energetice, a informațiilor cu privire la forma stocurilor de urgență deținute, cu privire la proprietarii acestora și la cererea cui au fost constituite stocurile respective.	Compatibil	3. Member States may not include quantities of crude oil or petroleum products which are subject to a seizure order or enforcement action in their statistical summaries of emergency stocks. This also applies to stocks owned by companies that are bankrupt or have entered into an arrangement with creditors.
Articolul 13 Situații statistice ale stocurilor specifice (1) Fiecare stat membru întocmește și comunică Comisiei, pentru fiecare categorie de produse, o situație statistică a stocurilor specifice existente în ultima zi a fiecărei luni calendaristice, precizând cantitățile și numărul de zile de consum mediu din anul calendaristic de referință pe care le reprezintă aceste stocuri. În cazul în care unele dintre aceste stocuri specifice sunt menținute în afara teritoriului unui stat membru, respectivul stat membru prezintă detalii cu privire la stocurile menținute în sau de către diferitele state membre și entitățile centrale de stocare în cauză. Statul membru specifică în detaliu dacă stocurile îi aparțin integral sau dacă acestea se află total sau parțial în proprietatea entității sale centrale de stocare.	Articolul 20. Rezumate statistice ale stocurilor specifice (1) ECS întocmește lunar un rezumat statistic al stocurilor specifice existente în ultima zi a fiecărei luni calendaristice și indică informații cu privire la titularul stocurilor specifice, locul depozitării acestora, categoriile de produse petroliere care fac obiectul stocurilor specifice, cantitățile și numărul de zile de consum mediu în anul calendaristic de referință, echivalent acestor stocuri.	Compatibil	Article 13 Statistical summaries of specific stocks 1. Each Member State concerned shall draw up and submit to the Commission a statistical summary, for each product category, showing the specific stocks existing on the last day of each calendar month and specifying the quantities and the number of days of average consumption in the reference year which those stocks represent. If some of those specific stocks are held outside a Member State's territory, it shall provide details of the stocks maintained in or by the various Member States and CSEs concerned. It shall also provide a detailed indication of whether it owns all of those stocks or whether they are owned, in whole or in part, by its CSE.

(2) Totodată, fiecare stat membru implicat întocmește și comunică Comisiei o situație a stocurilor specifice situate pe teritoriul său și care aparțin altor state membre sau entități centrale de stocare; situația reflectă nivelurile stocurilor din ultima zi a fiecărei luni calendaristice și este defalcată pe categoriile de produse identificate în conformitate cu articolul 9 alineatul (4). În respectiva situație, statul membru indică, în fiecare caz, statul membru sau entitatea centrală de stocare implicată, precum și cantitățile aferente.	Articolul 20. Rezumate statistice ale stocurilor specifice (2) Rezumatele statistice ale stocurilor specifice includ și date cu privire la cantitățile și categoriile produselor petroliere stocate, precum și cu privire la deținătorii stocurilor specifice care aparțin altor state și sunt situate pe teritoriul Republicii Moldova în ultima zi a fiecărei luni calendaristice, pe categorii de produse conforme cu lista categoriilor stabilite de statele respective, precum și cu indicarea denumirii statului respectiv sau a entității centrale de stocare care le deține. (3) ECS, prin intermediul organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, prezintă rezumatul statistic Secretariatului Comunității Energetice pe parcursul lunii calendaristice care urmează celei la care se referă informațiile prezentate. Informațiile statistice cu privire la stocurile specifice se prezintă la solicitarea Secretariatului Comunității Energetice în termeni cât mai restrânși. O astfel de solicitare poate fi formulată pentru un termen de cel mult 5 ani de la data la care se referă datele solicitate.	Comaptibil	2. Each Member State concerned shall also draw up and submit to the Commission a summary of the specific stocks located within its territory and owned by other Member States or CSEs, showing the stocks existing on the last day of each calendar month and broken down into the product categories identified pursuant to Article 9(4). In that summary, the Member State shall also indicate, in each case, the Member State or CSE concerned and the quantities involved.
(3) Situațiile statistice vizate la alineatele (1) și (2) se comunică în decursul lunii calendaristice care urmează lunii la care se referă datele conținute.	Articolul 20. Rezumate statistice ale stocurilor specifice (2) Rezumatele statistice ale stocurilor specifice includ și date cu privire la cantitățile și categoriile produselor petroliere stocate, precum și cu privire la deținătorii stocurilor specifice care aparțin altor state și sunt situate pe teritoriul Republicii Moldova în ultima zi a fiecărei luni calendaristice, pe categorii de produse conforme cu lista categoriilor stabilite de statele respective, precum și cu indicarea denumirii statului respectiv sau a entității centrale de stocare care le deține. (3) ECS, prin intermediul organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, prezintă rezumatul statistic Secretariatului Comunității Energetice pe parcursul lunii calendaristice care urmează celei la care se referă informațiile prezentate.	Compatibil	3. The statistical summaries referred to in paragraphs 1 and 2 shall be submitted during the calendar month following that to which they relate.

	Informațiile statistice cu privire la stocurile specifice se prezintă la solicitarea Secretariatului Comunității Energetice în termeni cât mai restrânși. O astfel de solicitare poate fi formulată pentru un termen de cel mult 5 ani de la data la care se referă datele solicitate.		
(4) De asemenea, situațiile statistice se transmit fără întârziere la cererea serviciilor Comisiei. Astfel de cereri pot fi formulate în termen de maximum 5 ani de la data la care se referă datele solicitate.	Articolul 20. Rezumate statistice ale stocurilor specifice (3) ECS, prin intermediul organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, prezintă rezumatul statistic Secretariatului Comunității Energetice pe parcursul lunii calendaristice care urmează celei la care se referă informațiile prezentate. Informațiile statistice cu privire la stocurile specifice se prezintă la solicitarea Secretariatului Comunității Energetice în termeni cât mai restrânși. O astfel de solicitare poate fi formulată pentru un termen de cel mult 5 ani de la data la care se referă datele solicitate.	Compatibil	4. Copies of the statistical summaries shall also be sent immediately upon request by the Commission. Such requests may be made no later than 5 years after the date to which the data in question relate.
(5) Datele acoperite, conținutul și periodicitatea situațiilor statistice, precum și termenele pentru comunicare pot fi modificate în conformitate cu procedura de reglementare menționată la articolul 23 alineatul (2). Regulile referitoare la transmiterea către Comisie a acestor situații pot fi, la rândul lor, modificate în conformitate cu procedura de reglementare menționată la articolul 23 alineatul (2).		Prevederi UE neaplicabile	5. The scope, content and frequency of the statistical summaries and the deadlines for their submission may be amended in accordance with the regulatory procedure referred to in Article 23(2). The rules for submitting those summaries to the Commission may also be amended in accordance with the regulatory procedure referred to in Article 23(2).
Articolul 14 Situațiile stocurilor comerciale (1) Statele membre comunică Comisiei o situație statistică lunară referitoare la nivelurile stocurilor comerciale deținute pe teritoriul național. Totodată, statele membre se asigură că datele cu caracter sensibil sunt protejate și se abțin de la a menționa numele proprietarilor stocurilor în cauză.	Articolul 18. Colectarea și raportarea datelor în scopul creării stocurilor de urgență (1) Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei colectează lunar date privind produsele petroliere în contextul exercitării atribuțiilor sale de monitorizare, precum și pentru calculul importurilor nete și a consumului zilnic în scopul determinării nivelului minim al stocurilor de urgență, pentru determinarea obligației individuale de stocare a titularilor obligației de stocare și pentru întocmirea rezumatelor statistice lunare privind consumul intern și cantitatea stocurilor de produse petroliere.	Compatibil	Article 14 Summaries of commercial stocks 1. Member States shall send the Commission a monthly statistical summary of the levels of commercial stocks held within their national territory. When doing so, they shall ensure that sensitive data are protected and shall abstain from mentioning the names of the owners of the stocks concerned.

	(2) Entitățile energetice care importă, exportă sau stochează materii prime pentru rafinare și/sau produse petroliere prevăzute în Anexa nr. 1 și Anexa nr. 2 prezintă organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei cel târziu până la data de 10 a lunii curente, datele individuale aferente lunii precedente cu privire la: a) importul, exportul, consumul de produse petroliere pe piața din Republica Moldova; b) cantitatea stocurilor de urgență și comerciale de produse petroliere. (5) Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei transmite fără întârziere Biroului Național de Statistică datele prevăzute la alin. (2) și (4) pentru elaborarea și prezentarea de către acesta a rezumatelor statistice lunare agregate oficiale cu privire la piața produselor petroliere (în continuare – rezumatele statistice lunare). (6) Rezumatele statistice lunare se elaborează de către Biroul Național de Statistică în conformitate cerințele stabilite în cadrul Comunității Energetice și includ informații cu privire la stocurile de urgență după cum urmează: informații cu privire la nivelul stocurilor de urgență deținute, detalii cu privire la modul în care a fost determinat nivelul stocurilor de urgență, cantitățile de stocuri de urgență deținute pe teritoriul național și cele deținute în afara Republicii Moldova, cu indicarea Statului Membru al Uniunii Europene și/sau a țării părți a Comunității Energetice, a informațiilor cu privire la forma stocurilor de urgență deținute, cu privire la proprietarii acestora și la cererea cui au fost constituite stocurile respective.		
(2) Pe baza situațiilor care îi sunt transmise de statele membre, Comisia publică o situație statistică lunară referitoare la stocurile comerciale din Comunitate, utilizând nivelurile agregate ale acestora.		Prevederi UE neaplicabile	2. Using aggregate levels, the Commission shall publish a monthly statistical summary of the commercial stocks in the Community on the basis of the summaries submitted by the Member States.
(3) Normele privind comunicarea și publicarea situațiilor statistice, precum și privind frecvența acestora, pot fi		Prevederi UE neaplicabile	3. The rules for submitting and publishing the statistical summaries, as well as for their frequency,

modificate în conformitate cu procedura de reglementare menționată la articolul 23 alineatul (2).			may be amended in accordance with the regulatory procedure referred to in Article 23(2).
Articolul 15 Prelucrarea datelor Comisia asigură dezvoltarea, găzduirea, gestionarea și întreținerea resurselor informatice necesare pentru recepționarea, stocarea și orice formă de prelucrare a datelor cuprinse în situațiile statistice și a oricăror alte informații comunicate de statele membre sau culese de Comisie în temeiul prezentei directive, precum și a oricăror date referitoare la stocurile petroliere colectate în temeiul Regulamentului (CE) nr. 1099/2008 și care sunt necesare pentru întocmirea situațiilor impuse de prezenta directivă.	Articolul 21. Transparența datelor privind stocurile de urgență și stocurile specifice (3) Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, ANRE, ECS, precum și Secretariatul Comunității Energetice și reprezentanții acestora au obligația să se abțină de la divulgarea informațiilor oficiale cu accesibilitate limitată, care le-au fost transmise și/sau care au fost colectate de către aceștia în exercitarea atribuțiilor prevăzute de prezenta lege. Orice informații cu caracter personal obținute sau dezvăluite în conformitate cu prezentul articol nu pot fi colectate, iar în caz de colectare accidentală vor fi distruse imediat și necondiționat.	Compatibil	Article 15 Data processing The Commission shall be responsible for developing, hosting, managing and maintaining the IT resources needed to receive, store and carry out any processing of the data provided in the statistical summaries, all other information submitted by Member States or gathered by the Commission pursuant to this Directive and any data on oil stocks gathered pursuant to Regulation (EC) No 1099/2008 and needed for the purpose of drawing up the summaries required by this Directive.
Articolul 16 Biocarburanți și aditivi (1) Biocarburanții și aditivii sunt luați în considerare în calculul obligațiilor de stocare în temeiul articolelor 3 și 9, numai dacă au fost amestecați cu produsele petroliere în cauză.	Articolul 10. Nivelul minim al stocurilor de urgență (6) Biocarburanții și aditivii se iau în considerare la calcularea obligațiilor de stocare prevăzute la alin. (1) numai în cazul în care aceștia au fost amestecați cu produsele petroliere menționate.	Compatibil	Article 16 Biofuels and additives 1. When calculating stockholding obligations under Articles 3 and 9 biofuels and additives shall be taken into account only where they have been blended with the petroleum products concerned.
(2) Biocarburanții și aditivii intră, de asemenea, în calculul nivelurilor stocurilor menținute efectiv, dacă: (a) au fost amestecați cu produsele petroliere în cauză; sau (b) sunt depozitați pe teritoriul statului membru în cauză, cu condiția ca statul membru să fi adoptat norme care să asigure că aceștia urmează să fie amestecați cu produse petroliere deținute în temeiul cerințelor de depozitare prevăzute în prezenta directivă, și urmează să fie utilizați în transporturi.	Articolul 10. Nivelul minim al stocurilor de urgență (9) Biocarburanții și aditivii trebuie luați în considerare la determinarea nivelurilor stocurilor de urgență deținute, dacă: a) au fost combinați cu produsele petroliere din care constau stocurile de urgență deținute; sau b) sunt stocați pe teritoriul Republicii Moldova și dacă, în conformitate cu legislația în vigoare, aceștia urmează să fie amestecați cu produsele petroliere din care sunt alcătuite stocurile de urgență, precum și dacă urmează a fi utilizați în transport.	Compatibil	2. When calculating the stock levels actually maintained, biofuels and additives shall be taken into account when: (a) they have been blended with petroleum products concerned; or (b) they are stored on the territory of the Member State concerned, provided that the Member State has adopted rules ensuring that they are to be blended with petroleum products held pursuant to stockholding requirements set out in this Directive and that they are to be used in transportation.
(3) Normele pentru introducerea biocarburanților și a aditivilor în calculul obligațiilor de stocare și al nivelurilor stocurilor menționate la alineatele (1) și (2) pot fi modificate în conformitate cu procedura de reglementare menționată la articolul 23 alineatul (2).		Prevederi UE neaplicabile	3. The rules for taking biofuels and additives into account when calculating stockholding obligations and stock levels, as laid down in paragraph 1 and 2, may be amended in accordance with the regulatory procedure referred to in Article 23(2).

Articolul 17 Grupul de coordonare pentru petrol și produse petroliere (1) Prin prezenta, se instituie Grupul de coordonare pentru petrol și produse petroliere (denumit în continuare „grupul de coordonare”). Grupul de coordonare este un grup consultativ care contribuie la analiza situației din Comunitate în ceea ce privește siguranța aprovizionării cu petrol și produse petroliere și facilitează coordonarea și aplicarea de măsuri în acest domeniu.	Articolul 4. Consiliul pentru Securitatea Aprovizionării cu Produse Petroliere (1) Pentru a acționa cât mai rapid și eficient în cazul disfuncționalității majore în aprovizionare cu produse petroliere se înființează Consiliul pentru Securitatea Aprovizionării cu Produse Petroliere (în continuare - Consiliu). (2) Consiliul este un organ consultativ care contribuie la analiza situației în ceea ce privește siguranța aprovizionării cu produse petroliere și facilitează coordonarea și aplicarea de măsuri în acest domeniu.	Prevederi UE neaplicabile Este de remarcat că, prin proiectul de lege se propune instituirea Consiliului pentru Securitatea Aprovizionării cu Produse Petroliere, în calitate de organ consultativ cu rol de gestionare a situațiilor în cazul disfuncționalității majore în aprovizionarea cu produse petroliere	Article 17 Coordination Group for oil and petroleum products 1. A Coordination Group for oil and petroleum products is hereby set up (hereinafter the “Coordination Group”). The Coordination Group is a consultative Group that shall contribute to analysing the situation within the Community with regard to security of supply for oil and petroleum products and facilitate the coordination and implementation of measures in that field.
(2) Grupul de coordonare se compune din reprezentanți ai statelor membre. Acesta este prezidat de către Comisie. La invitația Comisiei, la lucrările grupului pot participa organisme reprezentative din sectorul vizat.	Articolul 4. Consiliul pentru Securitatea Aprovizionării cu Produse Petroliere (4) Consiliul este constituit din nouă membri: doi reprezentanți ai organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, directorul entității centrale de stocare, directorul Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică, un reprezentant al autorității administrative în domeniul vamal, un reprezentant al organului central de specialitate în domeniul finanțelor, câte un reprezentant (care deține funcție de membru al consiliului de administrație) din partea a trei titulari de licență pentru importul și comercializarea cu ridicata a benzinei și motorinei cu cea mai mare pondere în comerțul cu ridicata al produselor petroliere.	Prevederi UE neaplicabile	2. The Coordination Group shall be made up of representatives of the Member States. It shall be chaired by the Commission. Representative bodies from the sector concerned may take part in the work of the Coordination Group at the invitation of the Commission.
Articolul 18 Verificări ale nivelului de pregătire pentru situații de urgență și ale stocurilor (1) Comisia poate efectua, în coordonare cu statele membre, verificări ale nivelului de pregătire pentru situații de urgență și, în cazul în care Comisia consideră oportun, ale stocurilor aferente. În pregătirea unor astfel de verificări, Comisia ia în considerare eforturile depuse	Articolul 6. Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică (1) În domeniul securității aprovizionării cu produse petroliere și al constituirii stocurilor de urgență, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică (în continuare – ANRE) are următoarele atribuții: c) supraveghează realizarea de către titularii de licență pentru importul și comercializarea cu ridicata a benzinei și	Prevederi UE neaplicabile	Article 18 Reviews of emergency preparedness and stockholding 1. The Commission may, in coordination with Member States, carry out reviews to verify their emergency preparedness and, if considered appropriate by the Commission, related stockholding. When preparing for such reviews, the Commission shall take into account efforts undertaken by other institutions and

de alte instituții și organizații internaționale și consultă grupul de coordonare.	motorinei menționați la Articolul 22 alin. (1) a obligației ce le revine cu privire la constituirea și menținerea stocurilor de urgență create și menținute pe teritoriul Republicii Moldova; d) supraveghează constituirea și menținerea stocurilor de urgență ale altor țări, care sunt stocate pe teritoriul Republicii Moldova, în conformitate cu acordurile bilaterale încheiate în acest sens; e) efectuează, în conformitate cu prezenta lege, Legea nr. 174/2017 cu privire la energetică și Legea nr. 131/2012 privind controlul de stat, controale la importatorii obligați și la operatorii instalațiilor de stocare pentru a verifica localizarea stocurilor de urgență, inclusiv structura și nivelul cantitativ și calitativ al acestora, respectarea cerințelor privind reînnoirea, utilizarea și restabilirea stocurilor de urgență, accesibilitatea și disponibilitatea punerii în circulație a stocurilor de urgență în orice moment în eventualitatea disfuncționalității majore în aprovizionare cu produse petroliere, a altor obligații ce revin importatorilor obligați și operatorilor instalațiilor de stocare în conformitate cu prezenta lege, precum și corectitudinea informațiilor din registrele, rapoartele și documentele prezentate de aceștia;		international organisations and consult the Coordination Group.
(2) Grupul de coordonare poate conveni asupra participării unor agenți autorizați și a unor reprezentanți ai altor state membre în cadrul verificărilor. Funcționari naționali desemnați ai statelor membre verificate pot însoți persoanele care efectuează verificarea. În termen de o săptămână de la anunțarea verificării menționate la alineatul (1), orice stat membru vizat care nu a informat Comisia cu privire la datele cu caracter sensibil referitoare la localizarea stocurilor în conformitate cu articolele 6 și 9 pune aceste informații la dispoziția funcționarilor Comisiei și a agenților autorizați.	Articolul 30. Supravegherea ținerii stocurilor de urgență (1) ANRE supraveghează realizarea de către importatorii obligați a sarcinii de constituire și menținere a stocurilor de urgență în ceea ce privește cantitatea și calitatea acestora. În acest scop, ANRE contactează o entitate care să efectueze inspecția calitativă și cantitativă a stocurilor de urgență ale importatorilor obligați (în continuare – entitate de inspecție). Entitatea de inspecție trebuie să fie acreditată în țara în care se efectuează inspecția conform EN 17020 (Autoritate de inspecție - Tip A).	Prevederi UE neaplicabile	2. The Coordination Group may agree on the participation of authorised agents and representatives of other Member States in the reviews. Designated national officials of the reviewed Member State may accompany the persons performing the review. Within 1 week following the announcement of a review referred to in paragraph 1, any Member State concerned that has not provided the Commission with sensitive data relating to the location of stocks pursuant Articles 6 and 9 shall place this information at the disposal of the Commission's employees or authorised agents.
(3) Statele membre se asigură că autoritățile lor și responsabilii cu menținerea și gestionarea stocurilor de	Articolul 30. Supravegherea ținerii stocurilor de urgență	Compatibil	3. Member States shall ensure that their authorities and those responsible for maintaining and managing

urgentă și a stocurilor specifice sunt de acord cu inspecțiile și oferă asistență persoanelor autorizate de Comisie în efectuarea respectivelor verificări. Statele membre se asigură în special că acestor persoane li se acordă dreptul de a consulta toate documentele și registrele referitoare la stocuri și dreptul de acces la toate locațiile în care stocurile sunt menținute și la toate documentele aferente.	(3) Importatorul obligat trebuie să asigure reprezentantului împuternicit al ANRE și reprezentantului entității de inspecție acces la instalația de stocare în care sunt deținute stocuri de urgență, permițând controlul calitativ și cantitativ al stocurilor de urgență, precum și inspecția documentației privind inventarele zilnice de stocare și evidența stocurilor de urgență. (7) Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, ANRE, titularii obligației de stocare, operatorii instalațiilor de stocare și entitățile energetice care dețin contracte urmează să acorde asistență persoanelor autorizate ale Secretariatului Comunității Energetice pentru monitorizarea acțiunilor de creare a stocurilor de urgență și de pregătire pentru situații de disfuncționalitate majoră în aprovizionare cu produse petroliere, în conformitate cu prevederile acordurilor internaționale ratificate. Aceste acțiuni includ accesul la toate documentele privind stocurile de urgență și accesul la instalațiile de stocare în care sunt depozitate stocurile de urgență și la toate documentele aferente.		emergency and specific stocks agree to inspections and provide assistance to the persons authorised by the Commission to perform those reviews. Member States shall in particular ensure that these persons are granted the right to consult all documents and registers relating to the stocks and have right of access to all sites on which stocks are held and to all related documents.
(4) Rezultatul verificărilor efectuate în temeiul prezentului articol se transmite statului membru verificat și poate fi înaintat grupului de coordonare.	Articolul 30. Supravegherea ținerii stocurilor de urgență (7) ANRE informează lunar organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei despre rezultatele acțiunilor aferente supravegherii stocurilor de urgență.	Prevederi UE neaplicabile	4. The outcome of reviews carried out pursuant to this Article shall be notified to the Member State reviewed and may be forwarded to the Coordination Group.
(5) Statele membre și Comisia se asigură că funcționarii, agenții și ale persoane care își desfășoară activitatea sub supravegherea Comisiei, precum și membrii grupului de coordonare nu au dreptul de a divulga informațiile colectate sau transmise în temeiul prezentului articol și care, prin natura lor, sunt protejate de secretul profesional, cum ar fi identitatea proprietarilor stocurilor.	Articolul 21. Transparența datelor privind stocurile de urgență și stocurile specifice (3) Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, ANRE, ECS, precum și Secretariatul Comunității Energetice și reprezentanții acestora au obligația să se abțină de la divulgarea informațiilor oficiale cu accesibilitate limitată, care le-au fost transmise și/sau care au fost colectate de către aceștia în exercitarea atribuțiilor prevăzute de prezenta lege. Orice informații cu caracter personal obținute sau dezvăluite în conformitate cu prezentul articol nu	Compatibil	5. Member States and the Commission shall ensure that officials, agents and other persons working under Commission supervision and members of the Coordination Group may not disclose any information which has been gathered or exchanged pursuant to this Article and which, by its nature, is covered by professional secrecy, such as the identity of the owners of stocks.

	pot fi colectate, iar în caz de colectare accidentală vor fi distruse imediat și necondiționat.		
(6) Obiectivele verificărilor menționate la alineatul (1) nu includ prelucrarea datelor cu caracter personal. Orice date cu caracter personal găsite sau dezvăluite în timpul verificărilor nu pot fi colectate și nu sunt luate în considerare, iar în caz de colectare accidentală se distrug fără întârziere.	Articolul 21. Transparența datelor privind stocurile de urgență și stocurile specifice (3) Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, ANRE, ECS, precum și Secretariatul Comunității Energetice și reprezentanții acestora au obligația să se abțină de la divulgarea informațiilor oficiale cu accesibilitate limitată, care le-au fost transmise și/sau care au fost colectate de către aceștia în exercitarea atribuțiilor prevăzute de prezenta lege. Orice informații cu caracter personal obținute sau dezvăluite în conformitate cu prezentul articol nu pot fi colectate, iar în caz de colectare accidentală vor fi distruse imediat și necondiționat.	Compatibil	6. The objectives of the reviews referred to in paragraph 1 may not include the processing of personal data. Any personal data found or uncovered during those reviews may not be gathered or taken into consideration and, if gathered accidentally, shall be destroyed immediately.
(7) Statele membre iau măsurile necesare pentru a garanta conservarea tuturor datelor, evidențelor, situațiilor și documentelor referitoare la stocurile de urgență și la stocurile specifice pentru o perioadă de minimum 5 ani.	Articolul 30. Supravegherea ținerii stocurilor de urgență (8) Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, ANRE, titularii obligației de stocare, operatorii instalațiilor de stocare și entitățile energetice care dețin contracte păstrează toate documentele, datele și rapoartele statistice referitoare la tipul, cantitatea, calitatea și distribuția stocurilor de urgență timp de cel puțin cinci ani de la data creării lor.	Compatibil	7. Member States shall take the necessary measures to ensure that all data, records, summaries and documents relating to emergency stocks and specific stocks are kept for a period of at least 5 years.
Articolul 19 Protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor Prezenta directivă nu aduce atingere și nu afectează în niciun fel nivelul de protecție al persoanelor prevăzut în legislația comunitară sau internă privind prelucrarea datelor personale și în special nu modifică obligațiile statelor membre în acest sens prevăzute de Directiva 95/46/CE și nici obligațiilor care incumbă instituțiilor și organelor comunitare în temeiul Regulamentului (CE) nr. 45/2001 în ceea ce privește prelucrarea de către acestea din urmă a datelor cu caracter personal, în exercitarea responsabilităților care le revin.	Articolul 5. Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei (3) Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei este obligat să se abțină de la divulgarea informațiilor oficiale cu accesibilitate limitată, care i-au fost transmise și/sau pe care le-a colectat la exercitarea atribuțiilor stabilite în prezentul articol. Orice date cu caracter personal observate sau dezvăluite în conformitate cu prezentul articol nu pot fi colectate, iar în caz de colectare accidentală se distrug imediat și necondiționat. Articolul 6. Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică	Compatibil	Article 19 Protection of individuals with regard to the processing of data This Directive is without prejudice to, and in no way affects, the level of protection of individuals with regard to the processing of personal data under the provisions of Community and national law and, in particular, does not alter Member States' obligations with regard to the processing of personal data, as laid down by Directive 95/46/EC, or the obligations incumbent upon Community institutions and bodies under Regulation (EC) No 45/2001 with regard to the processing of personal data by them in the course of their duties.

	(3) ANRE are obligația să se abțină de la divulgarea informațiilor oficiale cu accesibilitate limitată, care i-a fost transmisă și/sau pe care le-a colectat la exercitarea atribuțiilor stabilite în prezentul articol. Orice date cu caracter personal observate sau dezvăluite în conformitate cu prezentul articol nu pot fi colectate, iar în caz de colectare accidentală se distrug imediat și necondiționat. Articolul 21. Transparența datelor privind stocurile de urgență și stocurile specifice (3) Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, ANRE, ECS, precum și Secretariatul Comunității Energetice și reprezentanții acestora au obligația să se abțină de la divulgarea informațiilor oficiale cu accesibilitate limitată, care le-au fost transmise și/sau care au fost colectate de către aceștia în exercitarea atribuțiilor prevăzute de prezenta lege. Orice informații cu caracter personal obținute sau dezvăluite în conformitate cu prezentul articol nu pot fi colectate, iar în caz de colectare accidentală vor fi distruse imediat și necondiționat.		
Articolul 20 Proceduri de urgență (1) Statele membre se asigură că dispun de proceduri și iau toate măsurile necesare pentru a abilita autoritățile naționale competente să pună în circulație în mod rapid, eficace și transparent, în caz de disfuncționalitate gravă în aprovizionare, integralitatea stocurilor de urgență și specifice sau o parte din acestea și să impună restricții generale sau specifice asupra consumului, în funcție de deficitele estimate, printre altele prin atribuirea de produse petroliere anumitor categorii de consumatori cu prioritate.	Articolul 3. Guvernul Pentru a asigura realizarea obiectivelor prevăzute de prezenta lege, Guvernul: c) aprobă planul de intervenții în caz de disfuncționalitate majoră în aprovizionare cu produse petroliere (în continuare – Planul de intervenții); Articolul 4. Consiliul pentru Securitatea Aprovizionării cu Produse Petroliere (3) Consiliul are următoarele atribuții: a) propune organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei să sesizeze Comisia pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, la semnalarea circumstanțelor privind eminența survenirii sau privind survenirea disfuncționalităților majore în aprovizionare cu produse petroliere, conform prevederilor de la Articolul 9;	Compatibil	Article 20 Emergency procedures 1. Member States shall ensure that they have procedures in place and take such measures as may be necessary, in order to enable their competent authorities to release quickly, effectively and transparently some or all of their emergency stocks and specific stocks in the event of a major supply disruption, and to impose general or specific restrictions on consumption in line with the estimated shortages, inter alia, by allocating petroleum products to certain groups of users on a priority basis.

	b) propune organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei măsuri pentru prevenirea disfuncționalității majore în aprovizionare cu produse petroliere și/sau propune măsuri de normalizare a aprovizionării cu produse petroliere; c) asistă organul central de specialitate al administrației publice la monitorizarea implementării măsurilor adoptate de Comisia pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova.		
(2) Statele membre au pregătite în permanență planuri de urgență care să poată fi aplicate în caz de disfuncționalitate gravă în aprovizionare. Statele membre dispun măsurile organizaționale care trebuie luate pentru a asigura implementarea acestor planuri. La solicitarea Comisiei, statele membre o informează cu privire la planurile lor de urgență și la dispozițiile de natură organizațională aferente.	Articolul 5. Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei (1) Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei desfășoară următoarele activități în domeniul securității aprovizionării cu produse petroliere și al stocurilor de urgență: b) elaborează și prezintă Guvernului spre aprobare Planul de intervenții și Planul de acțiuni, monitorizează implementarea acestora; n) sesizează Comisia pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, la semnalarea circumstanțelor privind eminența survenirii sau privind survenirea disfuncționalităților majore în aprovizionare cu produse petroliere; o) coordonează și monitorizează implementarea măsurilor adoptate de Comisia pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova; Articolul 8. Planul de intervenții (1) Guvernul, la propunerea organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, aprobă Planul de intervenții care descrie activități și măsuri pentru gestionarea situațiilor excepționale în cazul disfuncționalităților majore în aprovizionare cu produse petroliere. (2) Planul de intervenții prevăzut la alin. (1) include în special:	Compatibil	2. Member States shall at all times have contingency plans to be implemented in the event of a major supply disruption and shall provide for organisational measures to be taken to allow those plans to be implemented. Upon request, Member States shall inform the Commission of their contingency plans and the corresponding organisational arrangements.

	a) măsurile pe care le poate adopta Comisia pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova în cazul disfuncționalităților majore în aprovizionare cu produse petroliere, precum și metodele și procedurile de implementare a oricăror astfel de măsuri; b) procedura punerii în circulație total sau parțial a stocurilor de urgență; c) planurile de notificare în cazul disfuncționalităților majore în aprovizionare cu produse petroliere; d) modalitatea de participare la acțiunea internațională coordonată, în conformitate cu decizia internațională efectivă de eliberare a stocurilor de urgență. (3) Măsurile prevăzute la alin. (2) lit. a) și b) includ, fără a se limita următoarele: a) obligația de a transmite mai frecvent datele, precum și a formei și conținutului acestora; b) punerea în circulație total sau parțial a stocurilor de urgență, după caz a stocurilor specifice; c) restricții privind viteza maximă de deplasare pe drumurile publice; d) restricții privind conducerea autovehiculelor sau a altor mijloace de transport care utilizează produse petroliere pentru propulsie; e) restricții privind programul de lucru al stațiilor de alimentare cu produse petroliere; f) atribuirea priorității aprovizionării cu produse petroliere pe anumite categorii de consumatori. (4) Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei monitorizează implementarea în perioada situațiilor excepționale a Planului de intervenții.		
(3) În situația existenței unei decizii internaționale efective de punere în circulație a stocurilor care afectează unul sau mai multe state membre: (a) statele membre implicate își pot utiliza stocurile de urgență și stocurile specifice în vederea îndeplinirii obligațiilor internaționale care decurg din	Articolul 8. Planul de intervenții (1) Guvernul, la propunerea organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, aprobă Planul de intervenții care descrie activități și măsuri pentru gestionarea situațiilor excepționale în cazul	Compatibil	3. In the event of an effective international decision to release stocks affecting one or more Member States: (a) the Member States concerned may use their emergency stocks and specific stocks to fulfil their international obligations under that decision. Any Member State so doing shall notify the Commission

respectiva decizie. În această situație, statele membre în cauză informează fără întârziere Comisia, astfel încât aceasta să poată convoca grupul de coordonare sau să poată proceda la consultarea membrilor acestuia pe cale electronică în vederea evaluării, în special, a efectelor acestei puneri în circulație a stocurilor; (b) Comisia ar trebui să recomande statelor membre să pună în circulație stocurile lor de urgență și stocurile lor specifice, parțial sau integral, sau să ia alte măsuri cu efect echivalent, după caz. Comisia poate acționa numai în urma consultării grupului de coordonare.	disfuncționalităților majore în aprovizionare cu produse petroliere. (2) Planul de intervenții prevăzut la alin. (1) include în special: a) măsurile pe care le poate adopta Comisia pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova în cazul disfuncționalităților majore în aprovizionare cu produse petroliere, precum și metodele și procedurile de implementare a oricăror astfel de măsuri; b) procedura punerii în circulație total sau parțial a stocurilor de urgență; c) planurile de notificare în cazul disfuncționalităților majore în aprovizionare cu produse petroliere; d) modalitatea de participare la acțiunea internațională coordonată, în conformitate cu decizia internațională efectivă de eliberare a stocurilor de urgență. (3) Măsurile prevăzute la alin. (2) lit. a) și b) includ, fără a se limita următoarele: a) obligația de a transmite mai frecvent datele, precum și a formei și conținutului acestora; b) punerea în circulație total sau parțial a stocurilor de urgență, după caz a stocurilor specifice; c) restricții privind viteza maximă de deplasare pe drumurile publice; d) restricții privind conducerea autovehiculelor sau a altor mijloace de transport care utilizează produse petroliere pentru propulsie; e) restricții privind programul de lucru al stațiilor de alimentare cu produse petroliere; f) atribuirea priorității aprovizionării cu produse petroliere pe anumite categorii de consumatori. (4) Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei monitorizează implementarea în perioada situațiilor excepționale a Planului de intervenții.		immediately, so that the Commission can call a meeting of the Coordination Group or consult its members by electronic means to assess, in particular, the impact of that release; (b) the Commission should recommend to Member States to release some or all of their emergency stocks and specific stocks or to take other measures of equivalent effect as considered appropriate. The Commission may act only after consulting the Coordination Group.
--	--	--	--

	Articolul 9. Survenirea unei situații de disfuncționalitate majoră în aprovizionare cu produse petroliere (6) Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei informează, la cerere, Secretariatul Comunității Energetice cu privire la Planul de intervenții și aranjamentele organizatorice corespunzătoare în termen de 15 zile de la data primirii unei astfel de cereri.		
(4) În absența unei decizii internaționale efective de punere în circulație a stocurilor, dar dacă intervin dificultăți în aprovizionarea Comunității sau a unui stat membru cu țiței sau cu produse petroliere, Comisia informează AIE, după caz, se coordonează cu aceasta în funcție de necesități și organizează o consultare cu grupul de coordonare în cel mai scurt timp posibil, la solicitarea unui stat membru sau din proprie inițiativă. În cazul în care consultarea grupului de coordonare este solicitată de un stat membru, aceasta se organizează în termen de patru zile de la solicitare, cu excepția cazului în care statul membru este de acord cu o perioadă mai lungă. Pe baza rezultatelor examinării situației de către grupul de coordonare, Comisia stabilește dacă există sau nu o disfuncționalitate gravă în aprovizionare. În cazul în care se constată existența unei disfuncționalități grave în aprovizionare, Comisia autorizează punerea în circulație totală sau parțială a cantităților din stocurile de urgență și din stocurile specifice propuse în acest scop de către statele membre implicate.	Articolul 8. Planul de intervenții (2) Planul de intervenții prevăzut la alin. (1) include în special: d) modalitatea de participare la acțiunea internațională coordonată, în conformitate cu decizia internațională efectivă de eliberare a stocurilor de urgență. Articolul 31. Punerea în circulație a stocurilor de urgență (6) În cazul unei decizii internaționale efective de punere în circulație a stocurilor de urgență, Comisia pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova este în drept să aprobe o decizie privind punerea în circulație a stocurilor de urgență în conformitate cu recomandarea prealabilă a Secretariatului Comunității Energetice.	Compatibil	4. In the absence of an effective international decision to release stocks but when difficulties arise in the supply of crude oil or petroleum products to the Community or to a Member State, the Commission shall inform the IEA where applicable, and coordinate with it as appropriate, and arrange a consultation of the Coordination Group as soon as possible, either at the request of a Member State or on its own initiative. When a consultation of the Coordination Group is requested by a Member State, it shall be arranged within 4 days of the request at most, unless the Member State agrees to a longer period. On the basis of the results of the examination of the situation by the Coordination Group, the Commission shall determine whether a major supply disruption has occurred. If a major supply disruption is deemed to have occurred, the Commission shall authorise the release of some or all of the quantities of emergency stocks and specific stocks that have been put forward for that purpose by the Member States concerned.
(5) Statele membre pot pune în circulație stocuri de urgență sau stocuri specifice sub nivelul minim obligatoriu prevăzut de prezenta directivă în cantitățile minime necesare pentru un prim răspuns în cazuri de urgență deosebită sau pentru a face față unor crize locale. În astfel de cazuri, statul membru informează fără întârziere Comisia cu privire la cantitatea pusă în circulație. Comisia transmite aceste informații membrilor grupului de coordonare.	Articolul 31. Punerea în circulație a stocurilor de urgență (5) În cazul punerii în circulație a stocurilor de urgență în conformitate cu alin. (3) și (4), organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei informează imediat Secretariatul Comunității Energetice despre cantitatea stocurilor de urgență pusă în circulație. (6) În cazul unei decizii internaționale efective de punere în circulație a stocurilor de urgență, Comisia pentru Situații Excepționale a	Compatibil	5. Member States may release emergency and specific stocks below the compulsory minimum level set by this Directive in amounts immediately necessary for an initial response in cases of particular urgency or in order to meet local crises. In the event of such release, Member States shall inform the Commission immediately of the amount released. The Commission shall transmit this information to the members of the Coordination Group.

	Republicii Moldova este în drept să aprobe o decizie privind punerea în circulație a stocurilor de urgență în conformitate cu recomandarea prealabilă a Secretariatului Comunității Energetice.		
(6) În cazul aplicării alineatelor (3), (4) sau (5), statele membre sunt autorizate să mențină temporar niveluri ale stocurilor inferioare celor prevăzute de prezenta directivă. În acest caz, Comisia stabilește, pe baza rezultatelor consultării grupului de coordonare și, dacă este cazul, în coordonare cu AIE, precum și ținând seama în special de situația piețelor internaționale ale petrolului și produselor petroliere, un termen rezonabil în care statele membre sunt obligate să își reconstituie stocurile până la refacerea nivelurilor minime obligatorii.	Articolul 31. Punerea în circulație a stocurilor de urgență (4) Comisia pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova poate dispune reducerea temporară a cantității stocurilor de urgență pe care importatorul obligat trebuia să le dețină dacă lanțul său de aprovizionare cu produse petroliere în Republica Moldova este perturbat din motive care nu pot fi controlate de respectivul importator. (7) Comisia pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, stabilește termenul în care urmează să fi restabilite stocurile de urgență puse în circulație.	Prevederi UE neaplicabile	6. Where paragraphs 3, 4 or 5 are applied, Member States may temporarily hold stocks at levels lower than those stipulated in this Directive. In that case, the Commission shall determine, on the basis of the results of the consultation of the Coordination Group and, where applicable, in coordination with the IEA, and notably by taking into account the situation on the international oil and petroleum products markets, a reasonable time frame within which Member States must bring their stocks back up to the minimum required levels.
(7) Deciziile adoptate de Comisie în temeiul prezentului articol nu aduc atingere eventualelor alte obligații internaționale impuse statelor membre implicate.		Prevederi UE neaplicabile	7. Decisions taken by the Commission by virtue of this Article shall be without prejudice to any other international obligations on the Member States concerned.
Articolul 21 Sancțiuni Statele membre stabilesc regimul sancțiunilor aplicabile în cazul încălcării dispozițiilor naționale luate în temeiul prezentei directive și iau toate măsurile necesare pentru a asigura aplicarea acestora. Sancțiunile astfel prevăzute trebuie să fie efective, proporționale și disuasive. Statele membre notifică Comisiei dispozițiile respective până cel târziu la 31 decembrie 2012 și o informează de îndată cu privire la orice modificare ulterioară a acestora.	Articolul 36. Răspunderea pentru încălcarea legislației aferente stocurilor de urgență (1) Importatorii de produse petroliere specificate la Articolul 32 alin. (2), importatorii de produse petroliere prevăzuți la Articolul 33 alin. (4), importatorii obligați, operatorii instalațiilor de stocare poartă răspundere pentru neîndeplinirea sau îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor stabilite în prezenta lege, în actele normative aprobate de Guvern, în deciziile organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, precum și în actele normative de reglementare ale ANRE, în condițiile stabilite de prezenta lege. (2) În cazul în care ANRE constată că una din entitățile prevăzute la alin. (1) din prezentul Articol a încălcat prevederile prezentei legi, ale actelor normative aprobate de Guvern, ale actelor normative aprobate de organul central de specialitate al administrației publice în domeniul	Compatibil	Article 21 Penalties Member States shall lay down the rules on penalties applicable to infringements of the national provisions adopted pursuant to this Directive and shall take such measures as may be necessary to ensure that they are applied. Such penalties shall be effective, proportionate and dissuasive. The Member States shall notify those provisions to the Commission by 31 December 2012 and shall notify it without delay of any subsequent amendment affecting them.

	energeticii și/sau a ale actelor normative de reglementare aprobate ANRE, aceasta va declanșa procedura contravențională în condițiile și în termenele stabilite de Codul contravențional. (3) În cazurile prevăzute la alin. (4) și (5) din prezentul articol, ANRE aplică sancțiuni financiare pentru neîndeplinirea, îndeplinirea necorespunzătoare sau îndeplinirea cu întârziere a obligațiilor, stabilite prin prezenta lege, cu respectarea procedurii stabilite în Legea nr.174/2017 cu privire la energetică. Resursele financiare obținute din aplicarea sancțiunilor financiare se fac venit la bugetul de stat. (4) ANRE aplică prin hotărâre sancțiune financiară de la 0,50% la 2,50% din cifra de afaceri a importatorului obligat, a importatorului de produse petroliere prevăzute la Articolul 32 alin. (2), a importatorului de produse petroliere prevăzut la Articolul 33 alin. (4) în unul din următoarele cazuri: a) importatorul de produse petroliere nu prezintă în termen și în modul stabilit de organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei informații cu privire la importul, exportul, consumul de produse petroliere pe piața de produse petroliere din Republica Moldova, precum și cu privire la nivelul stocurilor de urgență și a stocurilor comerciale de produse petroliere din luna precedentă; b) importatorul obligat nu prezintă organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei și ECS informațiile necesare pentru menținerea Registrului stocurilor de urgență și a Registrului stocurilor specifice; c) importatorul de produse petroliere nu prezintă în termen și în modul stabilit de ECS informațiile cu privire la livrările de produse petroliere pe piața produselor petroliere din Republica Moldova, precum și informații cu privire la efectuarea plăților către ECS. (5) ANRE aplică prin hotărâre sancțiune financiară de la 2,50% la 5,00% din cifra de		
--	---	--	--

	afaceri a importatorului obligat, a importatorului de produse petroliere prevăzute la Articolul 32 alin. (2), a importatorului de produse petroliere prevăzut la Articolul 33 alin. (4) în unul din următoarele cazuri: a) importatorul obligat, importatorul de produse petroliere nu se conformează deciziilor Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova; b) importatorul obligat obstrucționează repetat reprezentantul ANRE, reprezentantul entității de inspecției și/sau reprezentantul Secretariatului Comunității Energetice la efectuarea controalelor dispuse în conformitate cu Articolul 30 și /sau nu păstrează și nu prezintă la solicitarea repetată documentele și informațiile solicitate de ANRE sau de Secretariatul Comunității Energetice; c) urmare a controlului efectuat în conformitate cu Articolul 30, reprezentatul împuternicit al ANRE constată faptul că importatorul obligat nu deține stocurile de urgență în cantitățile stabilite conform prevederilor de la Articolul 23 alin. (3); d) importatorul obligat nu execută în termenele stabilite în actul de constatare, întocmit de reprezentantul împuternicit al ANRE în conformitate cu Articolul 30 alin. (6), măsurile prescrise pentru executare; e) importatorul de produse petroliere prevăzute la Articolul 32 alin. (2), importatorul de produse petroliere prevăzut la Articolul 33 alin. (4) nu plătește contribuția pentru ECS în modul și termenele stabilite la Articolul 34. (6) Pentru săvârșirea în mod repetat a încălcărilor prevăzute la alin. (5), ANRE aplică sancțiuni financiare de la 5,00% la 10,00 % din cifra de afaceri a importatorului obligat, a importatorului de produse petroliere prevăzute la Articolul 32 alin. (2), a importatorului de produse petroliere prevăzut la Articolul 33 alin. (4). (7) ANRE aplică prin hotărâre sancțiune financiară de la 2,50% la 5,00% din cifra de	
--	--	--

	afaceri a operatorului instalației de stocare în unul din următoarele cazuri: a) entitatea respectivă prestează serviciul de stocare în lipsa autorizației pentru desfășurarea activității respective; b) operatorul instalației de stocare obstrucționează repetat reprezentanții ANRE și reprezentanții entității de inspecție la efectuarea controalelor dispuse în conformitate cu Articolul 30 și /sau nu prezintă la solicitarea repetată documentele și informațiile solicitate de ANRE. (8) Cifra de afaceri prevăzută la alin. (4) și alin. (5) din prezentul articol, pentru care se calculează amenda, reprezintă venitul realizat de titularul obligației de stocare în perioada de nerespectare a obligațiilor pentru care sunt aplicate sancțiunile financiare la care se face referire la alin. (4) și alin. (5) din vânzarea produselor petroliere pentru care obligațiile în cauză nu au fost îndeplinite.		
Articolul 22 Evaluarea aplicării Până la 31 decembrie 2015, Comisia revizuieste funcționarea și punerea în aplicare a prezentei directive		Prevederi UE neaplicabile	Article 22 Review The Secretariat shall monitor and review the preparation of the implementation of Directive 2009/119/EC in the Contracting Parties and shall submit an annual progress report to the Ministerial Council, the first of which shall be submitted in 2013.
Articolul 23 Procedura comitetului (1) Comisia este asistată de un comitet. (2) Atunci când se face trimitere la prezentul alineat, se aplică articolele 5 și 7 din Decizia 1999/468/CE.		Prevederi UE neaplicabile	Article 23 Committee procedure 1. The Commission shall be assisted by a Committee. 2. Where reference is made to this paragraph, Articles 5 and 7 of Decision 1999/468/EC shall apply.
Articolul 24 Abrogare Directiva 73/238/CEE, Directiva 2006/67/CE și Decizia 68/416/CEE se abrogă, cu efect de la 31 decembrie 2012. Trimiterile la directivele abrogate și la decizia abrogată se interpretează ca trimiteri la prezenta directivă.		Prevederi UE neaplicabile	Article 24 Repeal <...>
Articolul 25 Transpunere		Prevederi UE neaplicabile	Article 25 Transposition

(1) Statele membre pun în aplicare actele cu putere de lege și actele administrative necesare pentru a se conforma prezentei directive până la 31 decembrie 2012. Prin derogare de la primul paragraf, statele membre care nu sunt membre AIE până la 31 decembrie 2012 și care își asigură consumul propriu de produse petroliere integral prin importuri adoptă actele cu putere de lege și actele administrative necesare pentru a se conforma articolului 3 alineatul (1) din prezenta directivă până la 31 decembrie 2014. Până în momentul în care statele membre în cauză adoptă măsurile respective, acestea vor trebui să mențină stocuri de petrol corespunzătoare mediei zilnice a importurilor nete pe 81 de zile. Atunci când statele membre adoptă măsuri, acestea conțin o trimitere la prezenta directivă sau sunt însoțite de o astfel de trimitere la data publicării lor oficiale. Statele membre stabilesc modalitatea de efectuare a acestei trimiteri. (2) Statele membre comunică Comisiei textele principalelor dispoziții de drept intern pe care le adoptă în domeniul reglementat de prezenta directivă.			1. Member States shall bring into force the laws, regulations and administrative provisions necessary to comply with this Directive by 1 January 2023. By derogation from the first subparagraph, Member States that are not members of the IEA by 31 December 2012 and cover their inland consumption of petroleum products fully by imports shall bring into force the laws, regulations and administrative provisions necessary to comply with Article 3(1) of this Directive by 31 December 2014. Until those Member States have brought into force such measures, they shall maintain oil stocks corresponding to 81 days of average daily net imports. When Member States adopt measures, they shall contain a reference to this Directive or shall be accompanied by such reference on the occasion of their official publication. The methods of making such a reference shall be laid down by the Member States. 2. Member States shall communicate to the Commission the text of the main provisions of national law which they adopt in the field covered by this Directive.
Articolul 26 Intrarea în vigoare Prezenta directivă intră în vigoare în a douăzecea zi de la data publicării în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene.		Prevederi UE neaplicabile	Article 26 Entry into force This Decision entered into force on 18 October 2012.
Articolul 27 Destinatari Prezenta directivă se adresează statelor membre.		Prevederi UE neaplicabile	Article 27 Addressees This Directive is addressed to the Member States.
ANEXA I METODA DE CALCUL AL ECHIVALENTULUI ÎN ȚIȚEI AL IMPORTURILOR DE PRODUSE PETROLIERE Statele membre calculează echivalentul în țitei al importurilor de produse petroliere, menționat la articolul 3, folosind metoda următoare. 1. Suma importurilor nete de țitei, de gaz natural lichefiat (GNL), de materii prime pentru rafinării și de alte hidrocarburi, conform definiției de la punctul 3.4 al	Anexa nr. 3 la Legea privind securitatea aprovizionării cu produse petroliere nr. ___/2024 Metoda de calcul al echivalentului în țitei al importurilor de produse petroliere Echivalentul în țitei al importurilor de produse petroliere se calculează folosind următoarea metodă:	Compatibil	ANNEX I METHOD FOR CALCULATING THE CRUDE OIL EQUIVALENT OF IMPORTS OF PETROLEUM PRODUCTS The crude oil equivalent of imports of petroleum products, as referred to in Article 3, must be calculated using the following method: The crude oil equivalent of imports of petroleum products is obtained by calculating the sum of the net imports of crude oil, NGL, refinery feedstocks and

anexei A la Regulamentul (CE) nr. 1099/2008, se calculează și se ajustează pentru a ține seama de eventualele variații ale stocurilor. Din cifra rezultată se scade una dintre următoarele trei cifre pentru randamentul naftei: — 4 %; — randamentul mediu al naftiei; — consumul efectiv net de naftă. 2. Suma importurilor nete ale tuturor celorlalte produse petroliere, conform definiției de la punctul 3.4 al anexei A la Regulamentul (CE) nr. 1099/2008, minus nafta, se calculează și se ajustează pentru a ține seama de variațiile stocurilor și se înmulțește cu un factor de 1,065. Suma cifrelor care rezultă în urma punctelor 1 și 2 reprezintă echivalentul în țiței. Buncărele maritime internaționale nu se includ în calcul.	1. Suma importurilor nete de țiței, de lichide din gaze naturale (LGN), de materii prime pentru rafinărie și de alte hidrocarburi, astfel cum sunt definite în Anexa nr. 1 la prezenta lege, se calculează și se ajustează pentru a ține seama de eventuale variații ale stocurilor. Din cifra rezultată, se scade una dintre următoarele trei cifre pentru randamentul naftiei: - 4%; - randamentul mediu al naftiei; - consumul efectiv net de naftă. 2. Suma importurilor nete de produse petroliere, definite în Anexa nr. 2 la prezenta lege, cu excepția naftiei, se calculează și se ajustează pentru a ține seama de variațiile stocurilor și se înmulțește cu un factor de 1,065. Suma cifrelor care rezultă din metodele indicate la punctele 1 și 2 reprezintă echivalentul în țiței. Buncărajul nu se include în acest calcul.		other hydrocarbons as defined in Section 4 of Annex B to Regulation (EC) No 1099/2008, adjusting the result to take account of any stock changes, deducting 4% for naphtha yield (or, if the average naphtha yield within the national territory is greater than 7%, deducting the net actual consumption of naphtha or the average naphtha yield) and adding this to the net imports of all other petroleum products excluding naphtha, also adjusted to take account of stock changes and multiplied by a factor of 1.065. International marine bunkers are not included in the calculation.
ANEXA II METODA DE CALCUL AL ECHIVALENTULUI ÎN ȚIȚEI AL CONSUMULUI INTERN În sensul articolului 3, echivalentul în țiței al consumului intern trebuie calculat după metoda următoare: Consumul intern se stabilește prin însumarea „livrărilor interne brute observate” agregate, conform definiției de la punctul 3.2.2.11 al anexei C la Regulamentul (CE) nr. 1099/2008, doar pentru următoarele produse: benzină auto, benzină de aviație, carburant turboreactor tip benzină (petrol turboreactor tip nafta sau JP4), carburant turboreactor tip kerosen, petrol lampant, motorină/carburant diesel (păcură distilată), păcură (cu conținut ridicat de sulf și cu conținut redus de sulf) definite la punctul 3.4 din anexa A la Regulamentul (CE) nr. 1099/2008. Buncărele maritime internaționale nu se includ în acest calcul. Echivalentul în țiței al consumului intern se calculează prin aplicarea unui factor multiplicator de 1,2.	Anexa nr. 4 la Legea privind securitatea aprovizionării cu produse petroliere nr. ___/2024 Metoda de calcul al echivalentului în țiței al consumului intern Echivalentul în țiței al consumului intern se calculează folosind următoarea metodă: Consumul intern se stabilește prin însumarea livrărilor interne brute observate agregate doar pentru următoarele produse petroliere: benzină auto, benzină pentru aviație, combustibil de tip benzină pentru turboreactoare (combustibil de tip nafta pentru turboreactoare sau JP4), carburant de tip kerosen pentru turboreactoare, alte tipuri de kerosen, motorină (păcură distilată) și păcură (cu conținut ridicat de sulf și cu conținut redus de sulf), definite în Anexa nr. 2 la prezenta lege. Echivalentul în țiței al consumului intern se calculează prin aplicarea unui factor multiplicator de 1,2. Buncărajul nu se include în acest calcul.	Compatibil	ANNEX II METHOD FOR CALCULATING THE CRUDE OIL EQUIVALENT OF INLAND CONSUMPTION For the purpose of Article 3, the crude oil equivalent of inland consumption must be calculated using the following method: Inland consumption is the sum of the aggregate “observed gross inland deliveries”, as defined in Section 3.2.1 of Annex C to Regulation (EC) No 1099/2008, of the following products only: motor gasoline, aviation gasoline, gasoline-type jet fuel (naphtha-type jet fuel or JP4), kerosene-type jet fuel, other kerosene, gas/diesel oil (distillate fuel oil) and fuel oil (high sulphur content and low sulphur content) as defined in Section 4 of Annex B to Regulation (EC) No 1099/2008. International marine bunkers are not included in the calculation. The crude oil equivalent of inland consumption is calculated by multiplying by a factor of 1.2.

ANEXA III METODELE DE CALCUL AL NIVELULUI STOCURILOR DEȚINUTE Pentru calcularea nivelului stocurilor trebuie aplicate următoarele metode: Fără a aduce atingere cazului menționat la articolul 4 alineatul (3), cantitățile nu pot intra în calcul cu titlu de stocuri decât o singură dată. Stocurile de țiței se reduc cu 4 %, reprezentând randamentul mediu al nafta. Stocurile de nafta, ca și stocurile de produse petroliere pentru buncărele maritime internaționale nu se iau în calcul. Celelalte produse petroliere se contabilizează în stocuri utilizându-se una dintre metodele prezentate mai jos. Statele membre trebuie să continue să utilizeze metoda aleasă pe toată perioada anului calendaristic în cauză. Statele membre pot: (a) să includă toate celelalte stocuri de produse petroliere identificate la punctul 3.4 din anexa A la Regulamentul (CE) nr. 1099/2008 și să calculeze echivalentul în țiței al acestora prin aplicarea unui factor multiplicator de 1,065 sau (b) să includă numai stocurile de produse de mai jos: benzină auto, benzină de aviație, carburant turboreactor tip benzină (petrol turboreactor tip nafta sau JP4), carburant turboreactor tip kerosen, petrol lampant, motorină/carburant diesel (păcură distilată), păcură (cu conținut ridicat de sulf și cu conținut redus de sulf) și să calculeze echivalentul în țiței al acestora prin aplicarea unui factor multiplicator de 1,2. În calculul stocurilor pot intra cantitățile deținute: — în rezervoarele rafinăriilor; — în terminalele de încărcare; — în rezervoarele de alimentare a oleoductelor; — în șalande; — în tancurile petroliere pentru cabotaj; — în petrolierele care staționează în port; — în buncărele navelor de navigație interioară; — în fundul tancurilor de stocare; — sub formă de stocuri circulante;	Anexa nr. 5 la Legea privind securitatea aprovizionării cu produse petroliere nr. ____/2024 Metoda de calcul a nivelului stocurilor deținute Pentru calcularea nivelurilor stocurilor de urgență se aplică următoarele metode: Cantitățile de produse petroliere deținute pot fi considerate drept stoc de urgență o singură dată. Stocurile de naftă și stocurile de produse petroliere pentru buncăraj nu se includ în categoria stocurilor de urgență. Alte produse petroliere vor fi incluse în volumul stocurilor de urgență, folosind una dintre următoarele două metode: 1) se includ toate stocurile de produse petroliere definite în Anexa nr. 2 la prezenta lege și se calculează echivalentul în țiței pentru acestea prin aplicarea unui factor multiplicator de 1,065; sau 2) se includ numai stocurile ale următoarelor produse: benzină auto, benzină pentru aviație, carburant turboreactor tip benzină (petrol turboreactor de tip nafta sau JP4), carburant de tip kerosen pentru turboreactoare, alte tipuri de kerosen, motorină (păcură distilată), păcură (cu conținut ridicat de sulf și cu conținut redus de sulf) și se calculează echivalentul în țiței al acestora prin aplicarea unui factor multiplicator de 1,2. Metoda aleasă este utilizată pe parcursul întregului an calendaristic în cauză. Calculul nivelului stocurilor poate include cantitățile deținute: - în rezervoarele rafinăriilor; - în terminalele de încărcare; - în rezervoarele de alimentare a oleoductelor; - în șalande; - în tancurile petroliere pentru cabotaj; - în petrolierele care staționează în port;	Compatibil	ANNEX III METHODS FOR CALCULATING THE LEVEL OF STOCKS HELD The following methods must be used to calculate stock levels: Without prejudice to the case addressed in Article 4(3), no quantity may be counted as stock more than once. Crude oil stocks are reduced by 4%, which corresponds to the average naphtha yield. Stocks of naphtha and petroleum products for international marine bunkers are not included. Other petroleum products are included in the stock count using one of the two methods set out below. Member States must continue to use the method they have chosen throughout the whole calendar year in question. Member States may: (a) include all other stocks of the petroleum products identified in the first paragraph of Section 3.1 of Annex C to Regulation (EC) No 1099/2008 and calculate the crude oil equivalent by multiplying the quantities by a factor of 1.065; or (b) include stocks of only the following products: motor gasoline, aviation gasoline, gasoline-type jet fuel (naphtha-type jet fuel or JP4), kerosene-type jet fuel, other kerosene, gas/diesel oil (distillate fuel oil) and fuel oil (high sulphur content and low sulphur content) and calculate the crude oil equivalent by multiplying the quantities by a factor of 1.2. The calculation may include quantities held: – in refinery tanks, – in bulk terminals, – in pipeline tankage, – in barges, – in intercoastal tankers, – in oil tankers in port, – in inland ship bunkers, – in storage tank bottoms, – as working stocks, – by large consumers as required by law or otherwise controlled by governments.
---	--	-------------------	--

— de către mari consumatori în temeiul obligațiilor legale sau al oricărui tip de reglementări ale administrației publice. Totuși, aceste cantități, cu excepția celor deținute în rezervoarele rafinăriilor, în rezervoarele de alimentare ale oleoductelor sau în terminale, nu pot intra în calculul nivelurilor stocurilor specifice în situația în care nivelurile acestora se calculează separat de stocurile de urgență. În calculul stocurilor nu pot intra sub nicio formă: (a) petrolul brut care nu a fost încă produs; (b) cantitățile deținute: — în oleoducte; — în vagoane-cisternă; — în buncărele navelor de navigație maritimă; — în benzinării și în punctele de comercializare cu amănuntul; — de către alți consumatori; — în petrolierele aflate în larg; — sub formă de stocuri militare. La calculul stocurilor menținute, statele membre aplică o reducere de 10 % cantităților calculate după una dintre metodele descrise anterior. Această reducere se aplică tuturor cantităților incluse într-un anumit calcul. Cu toate acestea, reducerea de 10 % nu se aplică la calcularea nivelului stocurilor specifice și nici la calcularea diferitelor categorii de stocuri specifice în situația în care aceste stocuri specifice sau categorii se calculează separat de stocurile de urgență, în special în scopul de a verifica respectarea nivelurilor minime prevăzute la articolul 9.	- în buncărele navelor de navigație interioară; - în fundul tancurilor de stocare; - sub formă de stocuri circulante; - de către marii consumatori în temeiul obligațiilor legale. Atunci când se calculează nivelurile stocurilor specifice în cazul în care astfel de stocuri sunt calculate separat de stocurile de urgență, pot fi incluse numai cantitățile deținute în rezervoarele rafinăriilor, în rezervoarele de alimentare ale oleoductelor sau în terminalele de încărcare. În calculul stocurilor nu pot intra sub nici o formă: a) petrolul brut care nu a fost încă produs; b) cantitățile deținute: - în oleoducte; - în vagoane-cisternă; - în buncăraj; - în stațiile de alimentare cu produse petroliere și punctele de vânzare cu amănuntul; - de către alți consumatori; - în petrolierele aflate în larg; - sub formă de stocuri militare. La calculul nivelului stocurilor de urgență, se aplică o reducere de 10% cantităților calculate conform uneia dintre metodele descrise mai sus. Această reducere se aplică tuturor cantităților incluse într-un anumit calcul. Reducerea de 10 % nu se aplică la calculul nivelului stocurilor specifice sau a nivelurilor diferitelor categorii de stocuri specifice, atunci când acestea sunt calculate separat de stocurile de urgență, în special pentru verificarea respectării nivelurilor minime, prevăzute la Articolul 14 din prezenta lege.		However, those quantities except for any held in refinery tanks, in pipeline tankage or in bulk terminals, may not be included when calculating levels of specific stocks where such stocks are calculated separately from emergency stocks. The calculation may never include: (a) crude oil not yet produced; (b) quantities held: – in pipelines, – in rail tank cars, – in seagoing ships' bunkers, – in service stations and retail stores, – by other consumers, – in tankers at sea, – as military stocks. When calculating their stocks, Member States must reduce the quantities of stocks calculated as set out above by 10%. That reduction applies to all quantities included in a given calculation. However, no 10% reduction is to be applied when calculating the level of specific stocks or the levels of the different categories of specific stocks where those stocks or categories are considered separately from the emergency stocks, particularly with a view to verifying compliance with the minimum levels laid down by Article 9.
ANEXA IV Norme privind întocmirea și transmiterea către Comisie a situațiilor statistice referitoare la nivelul stocurilor care trebuie menținute în temeiul articolului 3 Lunar, fiecare stat membru trebuie să întocmească și să prezinte Comisiei o situație statistică definitivă a	Articolul 18. Colectarea și raportarea datelor în scopul creării stocurilor de urgență (1) Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei colectează lunar date privind produsele petroliere în contextul exercitării atribuțiilor sale de monitorizare, precum și pentru calculul importurilor nete și a consumului zilnic în scopul determinării nivelului minim al stocurilor de	Compatibil	ANNEX IV RULES FOR THE PREPARATION AND SUBMISSION TO THE COMMISSION OF STATISTICAL SUMMARIES OF STOCKS TO BE HELD PURSUANT TO ARTICLE 3 Each Member State must draw up and submit to the Commission, on a monthly basis, a definitive statistical summary of the level of stocks actually held on the last

nivelului stocurilor pe care le deține efectiv în ultima zi a fiecărei luni calendaristice, calculat pe baza numărului de zile de importuri nete de petrol sau pe baza numărului de zile de consum intern de petrol, în funcție de criteriul care trebuie aplicat în conformitate cu articolul 3. Situația statistică indică motivele exacte ale opțiunii de calculare a nivelului stocurilor pe baza numărului de zile de importuri sau pe baza numărului de zile de consum și precizează care dintre metodele descrise în anexa III a fost utilizată. În cazul în care unele dintre stocurile incluse în calculul nivelului stocurilor prevăzut la articolul 3 sunt menținute în afara teritoriului național, situațiile statistice furnizează detalii exacte cu privire la stocurile menținute de diferitele state membre și entități centrale de stocare în cauză în ultima zi a perioadei pe care o acoperă. De asemenea, statul membru indică în situațiile statistice, în fiecare caz, dacă stocurile respective sunt menținute în baza unei solicitări de delegare formulate de unul sau mai mulți operatori economici sau dacă acestea sunt menținute la solicitarea proprie sau a entității sale centrale de stocare. Statul membru întocmește și transmite Comisiei o situație a totalității stocurilor menținute pe teritoriul său în numele altor state membre sau entități centrale de stocare, existente în ultima zi a fiecărei luni calendaristice și defalcate pe categorii de produse. În respectiva situație, statul membru trebuie să indice, în fiecare caz, în special statul membru sau entitatea centrală de stocare în cauză, precum și cantitățile aferente. Transmiterea către Comisie a situațiilor statistice menționate în prezenta anexă se efectuează în termen de 55 de zile de la încheierea lunii la care se referă datele. De asemenea, situațiile se prezintă în termen de două luni de la o eventuală solicitare a Comisiei. O astfel de solicitare poate fi efectuată în termen de maximum cinci ani de la data la care se referă datele solicitate.	urgență, pentru determinarea obligației individuale de stocare a titularilor obligației de stocare și pentru întocmirea rezumatelor statistice lunare privind consumul intern și cantitatea stocurilor de produse petroliere. (2) Entitățile energetice care importă, exportă sau stochează materii prime pentru rafinărie și/sau produse petroliere prevăzute în Anexa nr. 1 și Anexa nr. 2 prezintă organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei cel târziu până la data de 10 a lunii curente, datele individuale aferente lunii precedente cu privire la: a) importul, exportul, consumul de produse petroliere pe piața din Republica Moldova; b) cantitatea stocurilor de urgență și comerciale de produse petroliere. (3) Suplimentar datelor prevăzute la alin. (2), entitățile energetice care desfășoară activități de import sau de stocare a produselor petroliere sunt obligate să informeze organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei cu privire la planurile de sistare temporară sau definitivă a activității de import, a funcționării instalației de stocare sau a unei părți a acesteia, cu privire la revizia planificată și/sau modernizarea instalației de stocare, precum și să furnizeze alte informații care pot afecta aprovizionarea pieței produselor petroliere. (4) Autoritatea administrativă competentă în domeniul vamal și ANRE prezintă organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei informații cu privire la importul și exportul produselor petroliere pe parcursul unei luni, în ultima zi lucrătoare a lunii următoare. (5) Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei transmite fără întârziere Biroului Național de Statistică datele prevăzute la alin. (2) și (4) pentru elaborarea și prezentarea de către acesta a rezumatelor statistice lunare agregate oficiale cu privire la piața produselor petroliere (în continuare – rezumatele statistice lunare).	day of the calendar month, calculated either on the basis of the number of days of net oil imports or on the basis of the number of days of inland oil consumption, in accordance with Article 3. The statistical summary must provide precise details of why the calculation is based on the number of days of imports or, conversely, on the number of days of consumption and must specify which of the calculation methods set out in Annex III was used. If some of the stocks included when calculating the level of stocks held pursuant to Article 3 are held outside national territory, each summary shall give details of the stocks held by the various Member States and CSEs concerned on the last day of the period to which it relates. In its summary, each Member State must also indicate, in each case, whether the stocks are being held pursuant to a delegation request made by one or more economic operators or whether they are being held at its request or at the request of its CSE. For any stocks held by a Member State within its territory on behalf of other Member States or CSEs, that Member State must draw up and submit to the Commission a summary showing the stocks existing on the last day of each calendar month, broken down by product category. In that summary, the Member State must also indicate, in particular, the Member State or CSE concerned and the quantities involved in each case. The statistical summaries referred to in this Annex must be submitted to the Commission within 55 days of the end of the month to which they relate. Those same summaries must also be submitted within 2 months of a request by the Commission. Such requests may be made no later than 5 years after the date to which the data relate.
---	---	--

	(6) Rezumatele statistice lunare se elaborează de către Biroul Național de Statistică în conformitate cerințele stabilite în cadrul Comunității Energetice și includ informații cu privire la stocurile de urgență după cum urmează: informații cu privire la nivelul stocurilor de urgență deținute, detalii cu privire la modul în care a fost determinat nivelul stocurilor de urgență, cantitățile de stocuri de urgență deținute pe teritoriul național și cele deținute în afara Republicii Moldova, cu indicarea Statului Membru al Uniunii Europene și/sau a țării părți a Comunității Energetice, a informațiilor cu privire la forma stocurilor de urgență deținute, cu privire la proprietarii acestora și la cererea cui au fost constituite stocurile respective. (7) Biroul Național de Statistică prezintă rezumatele statistice lunare Secretariatului Comunității Energetice în termen de 55 de zile de la sfârșitul lunii la care se referă sau în termen de 2 luni de la o eventuală solicitare din partea Secretariatului Comunității Energetice. O astfel de solicitare poate fi formulată pentru un termen de cel mult 5 ani de la data la care se referă datele solicitate. (8) Biroul Național de Statistică elaborează rezumatul statistic anual pe baza a douăsprezece rezumate statistice lunare și îl înaintează organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei în termen de 70 de zile de la sfârșitul anului la care se referă. (9) Metodologia de colectare și prelucrare a datelor în scopul creării stocurilor de urgență, prevăzute la alin. (2) și (3) se aprobă de către organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, după coordonare cu Biroul Național de Statistică. (10) Prevederile alin. (2) și (3) nu se aplică entităților energetice care desfășoară activitatea de stocare a produselor petroliere exclusiv în rezervoarele din stațiile de alimentare cu produse petroliere .		
--	--	--	--

Ministerul Energiei
al Republicii Moldova

Nr.07-350 din 27.02.2026

Cancelaria de Stat
email: cancelaria@gov.md

CERERE

*privind înregistrarea de către Cancelaria de Stat a proiectului de lege privind
securitatea aprovizionării cu produse petroliere*

Nr. crt.	Criterii de înregistrare	Nota autorului
1.	Tipul și denumirea proiectului	Proiectul lege privind securitatea aprovizionării cu produse petroliere
2.	Autoritatea care a elaborat proiectul	Ministerul Energiei
3.	Justificarea depunerii cererii	Proiectul menționat este elaborat în scopul armonizării cadrului normativ național cu standardele Uniunii Europene ce vizează garantarea unui nivel ridicat de securitate în aprovizionarea cu produse petroliere (Directiva 2009/119/CE privind obligația statelor membre de a menține un nivel minim de rezerve de țiței și/sau de produse petroliere), conform Anexei VIII la Acordul de Asociere din 27.06.2014 între Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, semnat la Bruxelles, pe 27 iunie 2014, ratificat prin Legea nr. 112/2014.
4.	Lista autorităților și instituțiilor a căror avizare este necesară	Ministerul Finanțelor (Serviciul Vamal, Serviciul Fiscal de Stat); Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării (Inspectoratul de Stat pentru Supraveghere Produselor

		Nealimentare și Protecția Consumatorilor); Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale (Inspectoratului Național pentru Supraveghere Tehnică); Ministerul Afacerilor Interne (Agenția Rezerve Materiale); Ministerul Mediului; Consiliul Concurenței; Biroul Național de Statistică; Centrul de Armonizare a Legislației; Centru Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal; Agenția Proprietății Publice; Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică; Agenția Achiziții Publice; Agenția de Guvernare Electronică;
5.	Termenul-limită pentru depunerea avizelor/expertizelor	10 zile lucrătoare.
6.	Numele, prenumele, funcția și datele de contact ale persoanei responsabile de promovarea proiectului	Sandu OPREA, Șef adjunct interimar, Direcția gaze naturale și produse petroliere Ministerul Energiei e-mail: sandu.oprea@energie.gov.md
7.	Anexe:	Nota de Fundamentare; Proiectul Legii;

Secretar general al ministerului

Andrei GRIȚCO

Ex. Sandu OPREA e-mail: sandu.oprea@energie.gov.md